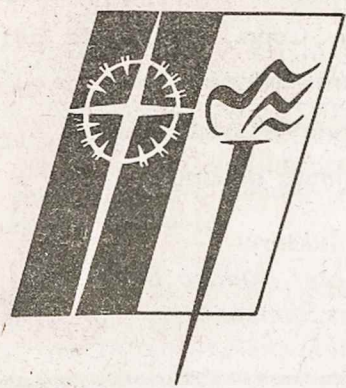

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1567) 1980 VASARIS-FEBRUARY 21

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Pagalba mažesniems

Niekad niekas mūsų išeivijos įkurdinimo neplanavo — nei laisvės laikais, nei gausiems būriams atsėdurus V. Vokietijoje po II D. karo. Nepriklausoma Lietuva, atsikūrusi 1918 m., turėjo kilti iš karo bei vergijos griuvėsių, rūpintis pagrindiniais valstybės reikalais ir dėlto negalėjo rūpintis savo išeivija. Priešingai — išeivija turėjo rūpintis atsikuriančia Lietuva ir jai padėti. Po II D. karo, kai V. Vokietijoje masė lietuvių ruošėsi emigracijai, tuometiniai vadovai bandė skleisti planingo įsikūrimo mintį užjūriuose, tačiau jie neturėjo jokios galios pakreipti emigraciją norima linkme. Anuo metu kiekvienas galvojo už save ir įsiekė progą kiek galint žmoniškiau įsikurti. Dėlto gausi lietuvių masė emigravo ten, kur kas galėjo. Vieni plaukė Australijon, kiti Pietų Amerikon, treči Šiaurės Amerikon. Atvykę į tuos kraštus taip pat nerado jokios planavimo komisijos ir kūrėsi ten, kur kas galėjo. Dėlto įvyko didelis mūsų išeivijos pasklidimas. Tikėtai kiek vėliau, po metų kitų pradėta stipriau telktis į didesnius pramonės centrus. Bet ir tai nevisiem pavyko įsikurti didesniuose centruose — daugelis turėjo pasilikti mažose gyvenvietėse ir ten auginti šeimas. Taip susidarė didžiosios ir mažosios lietuvių gyvenvietės, kuriose ėmė reikštis visuomeninė veikla.

PER 30 metų toji veikla ir vystėsi pagal vietos sąlygas ir esamas pajėgas. Didelėse gyvenvietėse atsirado gana pajėgūs sambūriai — dainos, šokių, teatro, sporto, visuomeninės veiklos, profesijų, jaunimo ir t.t. Mažesnėse gyvenvietėse susidarė silpnėsni vienetai. Pradžioje jie gražiai veikė, lenktyniaudami net su didelių gyvenviečių sambūriais. Bet po 30 metų padėtis labai pasikeitė — mažosios gyvenvietės neteko savo jaunimo, kuris, baigęs mokslus, išsikėlė gyventi kitur. Dėlto anos vietovės liko be jaunimo sambūrių ir net be mokyklų (šeštadienių). Vyresnieji veikėjai paseno, ir visuomeninė veikla nusilpo arba ir visai sustojo. Iš laišku "T2" redakcijai matyti, kad mažosios gyvenvietės aiškiai silpnėja. Kairurie korespondentai rašo apie sunkų valdybų sudarumą ir priduria: "galbūt tai paskutinė valdyba". Daug geresnė padėtis didžiosiose lietuvių gyvenvietėse. Jose taip pat yra daug nutrupėjimo, bet dar netrūksta nei jaunimo, nei senimo. Vyksta gana gyvas visuomeninis, kultūrinis ir pramoninis gyvenimas. Tiesa, nebėra ano užsidegimo, atsinešto iš Lietuvos, jaunatviško entuziazmo, tačiau matyti gana pastovi energija puoselėti savąjį gyvenimą, ugdyti lietuviškąją kultūrą, išlaikyti esminius dalykus, remti savąsias institucijas. Taip yra todėl, kad didesnėse gyvenvietėse yra pakaitų — vieni pavargsta, ar pasensta ateina kiti, o mažose gyvenvietėse to nėra.

DELTO ir kyla reikalas ateiti mažesnėse gyvenvietėse į pagalbą. Jose nedaug beliko jaunimo, bet dar yra senimo, kuris gyvai domisi lietuvišku gyvenimu. Vyresnio amžiaus žmonės tokiose sąlygose neįmanoma sudaryti meno vienetų, surengti vien savo jėgomis iškilnes šventes. Trūksta žmonių, trūksta pajėgų. Vietiniai veikėjai yra išsisėmę, nusibodę, pavargę. Reikia pagalbos iš šalies. Kas ją gali duoti? Žinoma, didžiosios gyvenvietės, kur netrūksta nei kalbėtojų, nei meno vienetų. Jos gali ne tik pasiūsti savo pajėgas į mažesnes gyvenvietes, bet ir finansuoti, nes mažoms gyvenvietėms tai būtų persunki našta. Ypač tai pasakytina apie tolimas gyvenvietes, kurioms pasiekti reikia lėktuvų. Inicijavos tokiai pagalbai organizuoti turėtų imtis centrinės organizacijos. Pvz. Kanadoje toks uždavinys turėtų tekti Bendruomenės krašto valdybai. Prie jos galėtų veikti speciali talkos komisija, kuri visų pirma ištirtų mažųjų gyvenviečių poreikius ir tada organizuotų konkrečią pagalbą Kanados mastu. Galimas dalykas, tokiame uždaviniui būtų gauta ir federacinės valdžios parama. O veikti ta linkme būtina reikia, kol dar nėra per daug vėlu. Centrai, sėdėdami didelėse gyvenvietėse, galbūt nejaučia, bet mažieji labai jaučia. Lietuviškieji kultūriniai lobiai negali būti privilegija tikrai didžiųjų gyvenviečių — jie turi pasiekti visus tautiečius.

KANADOS ĮVYKIAI

Medalis ambasadoriui

JAV kongreso atstovų rūmai 362:1 balsų santykiu pasisakė už specialų aukso medalį Kanados ambasadoriui Irane K. Tayloriui, išgelbėjusiam šešis JAV diplomatus. Vienintelę opoziciją pareiškė atstovė M. Fenwick, kuriai iš viso nepatinka tokie JAV kongreso medaliai. Asmeniškai ji taip pat džiaugiasi K. Tayloro žygiu ir jam reikšia savo padėką. Medalį, atrodo, patvirtins ir JAV senatas. Tada prezidentas J. Carteris jam nukalti bus paprašytas \$20.000. Kartu bus nukaldinti ir bronzos medaliai, kuriuos galės nusipirkti medalių rinkėjai. Tų bronzinių kopijų dėka bus padengtos auksinio medalio išlaidos.

Pietiniame Tarptautinių Studijų Centre Atlantos mieste, JAV-se, netikėtai žodį užsienio politikos klausimais tarė JAV-se viešintis Ontario premjeras

W. Davis. Jis pabrėžė, kad Sovietų Sąjungos ekspansinius veiksmus tegali sustabdyti stipresnis vakariečių apsiginklavimas. S. Atlanto Sąjungoje JAV neša didžiulę finansinę naštą, tad to apsiginklavimo didinimu turėtų pasirūpinti kiti nariai. Šia proga jis prisiminė, kad Kanados min. pirm. J. Clarkas jau yra pažadėjęs karinių Kanados pajėgų sustiprinimą. Atlanto mieste balandžio 9 d. bus atidaryta prekybinė Ontario provincijos atstovybė komerciniams ryšiams plėsti.

Kanados iždas turi 22 milijonus uncijų aukso, kuris oficialiai tėra įkainotas \$46 milijonais pagal seną aukso vertę. Š. m. sausio mėnesį Kanados finansų ministerija pardavė ketvirtį milijono uncijų aukso ir už jį gavo 174 milijonus amerikiečių dolerių (Nukelta į 8-tą psl.)

Sovietų pavergtų tautų demonstracijoje 1980 m. vasario 9 d. prie Toronto miesto rotušės. Viršuje kalba Kanados užsienio reikalų ministrė FLORA MacDONALD. Svečių tarpe buvo prekybos ministeris M. WILSON, imigracijos ministeris R. ATKEY, Ontario opozicijos vadas S. SMITH, trijų politinių partijų atstovai ir kiti. Apačioje — Lietuvos Vytis, Lietuvos vėliava, Estijos konsulas Heinsoo ir kt. Nuotr. J. Miltenio

Pasaulio įvykiai

LENKIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS KONGRESE IS PAREIGU buvo atleistas premjeras P. Jaroševičius. Oficialiai teigiama, kad jis pats atsistatydino ir pasitraukė pensijon, bet atleidimą patvirtina P. Jaroševičiaus išjungimas iš kompartijos politbiuro ir netgi centrinio komiteto. Atrodo, jis buvo pasirinktas atgalios ožiū dėl ekonominių Lenkijos problemų. Lenkiją šiuo metu smaugia net \$17 milijonų skola užsieniui, nuolatinis kasdieninio vartojimo gaminių trūkumas. Kartu su P. Jaroševičium iš politbiuro iškrito buvęs švietimo ministeris J. Tejchma, Varšuvos kompartijos komiteto pirm. J. Kepa ir buvęs užsienio reikalų ministeris S. Olšovskis. Kompartijos vadu vėl vienbalsiai buvo patvirtintas E. Gierekas. Spėjama, kad naujuoju premjeru bus paskirtas politbiuro narys E. Babiuchas, 53 metų amžiaus.

partietis. Jis nebuvo išrinktas į kompartijos sekretoriatą, kurio nariai negali būti ministeriais. Kongreso metu Lenkijos televizija visiškai ignoravo P. Jaroševičių, pagrindinį dėmesį skirdama E. Gierekui ir prezidentui H. Jablonskiui. E. Gierekas pažadėjo savo ištikimybę Maskvai, pabrėždamas, kad tik artimi ryšiai su Sovietų Sąjunga bei kitomis komunistinėmis šalimis užtikrina Lenkijos nepriklausomybę.

Siunčia marinus

Prez. J. Carteris į Persijos įlanką nutarė pasiūsti beveik 2.000 marinių iš Filipinuose rengiamų manevrų. Arabijos jūroje dabar jau yra sutelkta apie 20 JAV karo laivų su lėktuvnešiais "Nimitz" ir "Coral Sea". Oficialiai pabrėžiama, kad marinių pasiuntimas neturi nieko bendro su įvykiais Irane. Jų pasiuntimu daroma diplomatinis spaudimas Sovietų Sąjungai, kuri Afganistane turi jau beveik 100.000 savo karių. Omanas, Kenija ir Somalija pasiūlė savo karines bazes amerikiečiams. Afganistane kovos ne mažėja, o ima plėstis. Sukilėlių pranešimu, jiems pavyko užimti dvi provincijų sostines. Sukilėlių grupės nori gauti apie \$40 milijonų vertės ginklų iš JAV. Kovos vyksta ir sostinėse Kabulo pakraščiuose. Sovietų Sąjunga yra priversta didinti savo karių skaičių.

Olimpiada

Olimpinių žiemos žaidynių proga Lake Placide posėdžiavo tarptautinis olimpinis komitetas, vadovaujamas lordo Killanino. Jis dar kartą patvirtino, kad Maskvos olimpiada nebus atšaukta, atidėta ar perkelta į kurią nors kitą vietovę. Paskutinė registracijos data ir toliau paliekama gegužės 24. Prez. J. Carteris yra išsipareigojęs išjungti JAV sportininkus iš Maskvos olimpiados. Talkon jam atėjo ir Europos parlamentas, kurį sudaro Bendrosios Rinkos šalių politikai. Prancūzijos komunistai jam buvo pasiūlę rezoliuciją, pasisakančią už Maskvos olimpiadą, bet ji buvo atmesta didžiule balsų dauguma. Priimtoji rezoliucija pasisako prieš sportininkų siuntimą Maskvon. Britanijos premjerė M. Thatcher taip pat pasisakė

prieš britų sportininkų dalyvavimą Maskvos olimpiadoje, primindama jiems, kad jie taip pat turi moralinius įsipareigojimus laisvės fronte. Sovietinė Afganistano invaziją pasmerkė Ženevoje posėdžiavusi Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisija. Už sovietų kariuomenės atitraukimą balsavo 27 tautų atstovai, prieš — 5, susilaikė 6. Rezoliuciją buvo pasilęs Pakistanas, remiamas kitų mahometoniškų valstybių. Nepadėjo nė Sovietų Sąjungos protestas, kad tokia rezoliucija atneš tik dar didesnę įtampą Azijoje.

Rašytojo žodis

Amerikiečių "Time" žurnale prabilo ištremtas rašytojas A. Solženicinas, komentuodamas Afganistano įvykius. Jis pažeirą priekaištų vakariečiams sovietologams, kurie nuo 1918 m. vis dar neįstengia suprasti komunizmo. Jie pvz. kalba apie dešiniojo ir kairiojo sparno susikirtimus sovietų kompartijos politbiure, kai tuo tarpu ten tokie politiniai susikirtimai iš viso neegzistuoja, nes visi partiečiai vieningai siekia Sovietų Sąjungos vyrvavimo pasaulyje, nesiskaitydami su priemonėmis. Nuomonių skirtumų pasitaiko tik taktiškai asmeniniuose reikaluose, neturiniuose nieko bendro su užsienio politika. Pasak A. Solženicino, išmintingesni yra Afganistano sukilėliai, deginantys Markso ir Lenino portretus ir netikintys pasakaite, kad invazija į Afganistaną tėra paliegusio L. Brežnevo užgaida.

Rinkimai

Rodezijoje buvo praversti rinkimai į parlamentą. Pirmiausia buvo renkami baltųjų gyventojų atstovai, kuriems nepriklausomos Rodezijos parlamente yra paskirta 20 vietų. Juos lengvai laimėjo Rodezijos fronto partija, vadovaujama buvusio premjero I. Smitho. Juodieji gyventojai savo 80 atstovų rinkė šią savaitę. Pergalę pranašaujama marksistų grupės partizanų vadui R. Mugabei, prieš kurio gyvybę per vieną savaitę buvo net du pasikėsinimai. Spėjama, kad jam nepavyks surinkti reikiamos atstovų daugumos ir teks siekti koalicinės vyriausybės su antruoju partizanų vadu J. Nkoma.

Šiame numeryje:

- Pagalba mažesniems
- Didžiosios lietuvių gyvenvietės turėtų padėti mažesnėms
- Po pilksu Lietuvos dangumi
- Prancūzų žurnalisto įspūdžiai iš viešnagės Lietuvoje
- Vasario šešioliktoji ir išeivija
- Prof. Vytauto Vardžio mintys dabarties klausimais
- Septynių dešimtmečių sąjūdis
- Pokalbis su naujuoju ateitininkijos vadu J. Laučka
- Nepagrįstas spėjiojimas
- Vilniaus vyskupas Protasevičius nebuvo kunigas?
- Lietuviškas jaunimas "Ateityje"
- Rašytojas Jurgis Gliada vertina jaunųjų pastangas
- Sportas, olimpiada, politika
- Sportinis gyvenimas Sovietų Sąjungoje stebint iš arti
- "Vieniši vėjo vaikai"
- Naujasis Zentos Tenisonaitės poezijos rinkinys
- Mūsų muzikos skerspjūvis
- Pianisto Andriaus Kuprevičiaus įgauta plokštelė
- Mokslininko laimėjimai
- Dr. Eugenijus Silgalis amerikiečių mokslo pasaulyje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** SMURTAS PROFESIJONALI-
NIAME SPORTE** buvo pesmerktas
popiežiaus Jono-Pauliaus II kalboje
Italijos sportininkams. Popiežius to-
kį reikšmą pavadino išsigimimu ir
absurdiškumu, kuris turi būti išrau-
tas iš sportininkų gyvenimo. Esą vi-
si žmogaus veiksmai, ypač sportiniai,
turi žmogui ugdyti brolybės ir so-
lidarumo jausmus, nes sportas re-
miasi žmonių solidarumu, brolybe,
džiaugsmu ir taika. Profesionalinis
sportas vis dėlto per dažnai nukrypsta
pykčio, pavydo ir keršto šunkeliais.
Tokių būdu žaidimo džiaugsmas pa-
verčiamas baimes, teroro ir galiau-
siai liūdesio valanda. Popiežius šias
mintis išreiškė Luciano Re Cecconi
Sporto Korporacijos nariams, kurių
buvo susirinkę per 400. Luciano Ce-
coni yra buvęs žymus italų futbolo
žaidėjas, miręs 1977 m. Jo vardu pa-
vadintos korporacijos tikslas —
vės, brolybės ir socialinio teisingu-
šalinti kiekvieną fizinį ir ideologinį
smurtą bei ugdyti sąžinę pagal lais-
mo principus.

*** LENKIJOS VALDŽIA** ruošėsi
praversti greitkelį pro pat Jasna Go-
ra vienuolyną, kuriame yra stebuk-
lingasis Čenstachovs Marijos pa-
veikslas. Tokiu būdu maldininkų mi-
nioms būtų buvusi sudaryta nauja
kliūtis, nes greitkelis būtų atkiręs
stebuklingąją šventovę nuo Čensta-
chovs miesto ir palikęs mažai vietos
apie šventovę susirenkančioms žmo-
nių minioms. Į šį reikalą įsikišo Jo-
nas-Paulius II ir, paskutinėmis žinio-
mis, komunistinė lenkų valdžia sa-
vo numatytą planą atsisakė.

*** "OBSERVATOR RZYMSKI"**
greitai pasirodys Romos laikraščio
kioskuose. Tai lenkiškoji Vatikano
dienraščio "L'Osservatore Romano"
savaitinė laida. Lenkiškosios laidos
redaktoriui pakviestas kun. Adam
Boniecki, SM, buvęs artimas Jono-
Pauliaus II bendradarbis Krokuvoje
ir ten redagavęs katalikišką savait-
raštį "Tygodnik Powszechny". Len-
kiškosios "L'Osservatore Romano"
laidos pirmasis numeris numatomas
išleisti vasario mėn. pabaigoje.

*** YPATINGASIS OLANDIJOS
VYSKUPŲ SINODAS VATICANE,**
trukęs 3 savaites, baigėsi. Daugumo-
je sinodo sesijų dalyvavo ir aktyviai
reiškėsi Jonas-Paulius II. Sinodas
peržvelgė visą K. Bendrijos Olandi-
joje padėtį socialiniu, struktūriniu,
doktrininiu bei doroviniu požiūriu.
Buvo padaryta visa eilė vienbalsių
sprendimų, kuriuos dokumento for-
ma pasirašė pats popiežius Jonas-
Paulius II. Nutarimuose pabrėžiama,
kad vyskupų pareiga yra pirmausia
rūpintis K. Bendrijos valdymu ir jos
doktrina. Vienbalsiai pasisakoma
prieš tuos, kurie nesilaiko K. Bend-
rijos mokyimo, ir prieš tuos, kurie
puoselėja mintį, kad kunigams rei-
kia savo gyvenime atrasti "trečiąjį
kelį" tarp celibato ir santuokos.

*** MINETAME OLANDIJOS VYS-
KUPŲ DOKUMENTE** atmetamas ei-
lėje Olandijos vietovių įvestas pa-
protys katalikams kartu su protes-
tantaais eiti bendros Komunijos. At-
galios sakramente bendrasis nuodė-
mių atleidimas yra galimas tik labai
išimtiniais ir Vatikano įstatų nurody-
tais atvejais. Todėl normaliai Atgai-
los sakramentui yra būtina asmeninė
išpažintis. Pasauliečiai negali atliki-
nėti kunigo pareigų, kuriose reikalin-
gi Kunigystės šventimai. Taipgi nu-
rodoma, kad nuo kunigiškų pareigų
atleisti asmenys neb gali eiti jo-
kių sielovadinųjų pareigų K. Bendri-
joje (pvz. ruošti kitus asmenis kuni-
gais), nors tokios pareigos gali būti
patikimos kitiems pasauliečiams.
Dokumentas reikalauja Olandijos
kandidatų į kunigus paruošimą per-
tvarkyti pagal Vatikano paskelbtuo-
sius nurodymus ir pertvarkomuosius
siūlymus paruošti iki 1981 m. rug-
sėjo mėnesio.

*** TAME OLANDŲ VYSKUPŲ
SINODE** nutarta įsteigti daugiau
vyskupijų ir tokiu būdu sudaryti
Olandijos vyskupams daugiau gali-
mybių artimesniam ryšiui su gano-
maisiais. Roermondo vyskupas Jo-
annes Gijzen prašomas vėl jungtis
su kitais vyskupais į bendrą misiją
bei Gavėnios laikotarpio lėšų telki-
mo vaju, o kiti vyskupai pasižada
minėtų lėšų telkimo įstaigas atitin-
kamai sutvarkyti, kad atliktų teisė-
tus vysk. Gijzen reikalavimus. Olan-
dijos vyskupų tarpusavio santykių
pagerinimui nutatyta programa, pa-
gal kurią numatomi dažnesni jų po-
sėdžiai. Taipgi pasižadama vengti

viešų pareiškimų, kurie kenktų ki-
tiems vyskupams, ir palaikyti glau-
džius santykius su Vatikano atsto-
vais, kad būtų užtikrintas abipusis
pasitikėjimas. Dokumentas pakarto-
tinai pabrėžia vyskupų, kaip K.
Bendrijos mokytojų ir ganytojų, pa-
grindinį vaidmenį. Todėl įvairios ku-
nigų tarybos yra tik patariamieji or-
ganai. Jei kur atsiranda kunigų są-
junga, turinti darbininkų unijos po-
būdį, tai ji prieštarauja K. Bendri-
jos dvasiai ir yra atmetama.

*** OLANDIJOS VYSKUPŲ NU-
TARIMU** kunigų seminarijos bei ka-
tališkosios teologijos mokyklos tu-
ri pripažinti vyskupų, ypač vietos
vyskupo, kaip pagrindinio tikėjimo
mokytojo bei saugotojo vaidmenį.
Todėl vyskupai turi galią skirti bei
atleisti jų įstaigų mokytojus bei rū-
pintis atitinkama jų įstaigų aplinka.
Dokumente nurodoma pagrindinė
švč. Sakramento vieta katalikiška-
jame gyvenime ir todėl tam sakra-
mentui ypatinga pagarba bei pamal-
dumas. Taipgi nurodomas reikšmas
sekmadieniais bei šventadieniais da-
lyvauti Mišiose, laikytis K. Bendri-
jos įstatų bei liturginių knygų viso-
je apgelse. Olandai vyskupai vėliau
spaudai pareiškė, kad jie yra pa-
tenkinti įvykusio sinodo pokalbių
slaptumu, nes tokiu būdu būtų ima-
noma atvirai pasisakyti ir pilnai iš-
siaiškinti, nesuteikiant erelio tikin-
čiųjų tarpe ir sensacijų spaudoje.

*** POPIEŽISKOSIOS MOKSLŲ
AKADEMIJOS** pirm. prof. Carlos
Chagas pasiuntė telegramą Sovietų
Sąjungos Mokslo Akademijos pir-
mininkui akademiko Andriejaus Sa-
charovo reikalui. Telegramoje išrei-
škiamas solidarumas Sacharovui bei jo
užimamai linijai ir reiškiamas užuo-
jauta Sovietų Sąjungos Mokslo Aka-
demijai, kurios narys persekiojamas.
Taipgi išreiškiamas viltis, kad jam
vėl ateityje bus suteikta pilna lais-
vė, kuri būtina žmogaus mokslinei
pažangai ir asmeniniam socialiniam
jo gyvenimui.

*** KANADOS VYSKUPŲ KON-
FERENCIJA** pasiuntė telegramas
Bulgarijos ortodoksų patriarchui
Maksimui ir Rusijos ortodoksų pa-
triarchui Pimenui, ragindama ska-
tinti sovietų kariuomenės iš Afganis-
tano atitraukimą. Telegramose taip-
gi prašoma ortodoksų patriarchų pa-
ramos, siekiant sumažinti brandu-
nių ginklų kiekį R. Europoje. Ši
telegramos buvo diplomatiškas į-
sakymas į minėtų patriarchų telegi-
mas Kanados vyskupams, kuriose
skatinti rūpintis, kad V. Europoje
būtų sumažintas branduolinių gin-
klų skaičius. Telegramas pasiuntė
baltinis Kanados vyskupų konfere-
cijos pirm. arkiv. Joseph MacNeill
Edmonton. Telegramose jis taip
nurodė, kad šiuo metu R. Euro
neturinti jokio pagrindo kritiku-
V. Europos apsiginklavimo, nes pa-
yra stipriau apsiginklavusi. Tod
jis siūlęs visiems krikščionių Ben-
rijų vadovams darbuotis už Rytų
Vakarų abipusį palaipsninį nusigin-
lavimą ir pasaulio taiką.

*** "AMERICAN CATHOLIC
WHO'S WHO 1980-81"** (volume 2
yra trumpų biografijų rinkinys, le-
istas "National Catholic News Se-
vice", redaguotas Joy Anderson
Leidinyje yra 6000 asmenų biogra-
jų, kurios užima 900 puslapių. Jan
randami įvairių sričių katalikų vi-
kėjai, daugiausia amerikiečiai, no
yra ir kanadiečių, kurie buvo č
ijungti pirmą kartą. Leidinys pr-
dėtas leisti 1911 m. ir yra spausdin-
mas kas dveji metai. Biografijų r-
ranka padaryta pagal asmenų reik-
mingumą žurnalistams, stude-
tams, bibliotekininkams, tyrinėto-
tojams, verslininkams, valdžios pa-
eigūnams ir kitiems. Yra nemažai li-
tuvų pavardžių. Pz. vysk. V. Bri-
gio, prel. Pr. Juro, Br. Povilaici
kun. K. Puzevičiaus, kun. J. Prun-
kio, W. M. Zalatorio, R. B. Zawad-
ko, K. Jurgėlos, kun. F. Juzevičiaus
kun. K. Bučnio, kun. V. Gidžiūn
kun. Pr. Gaidos ir kt. Leidinio adr-
sas: 1312 Massachusetts Avenu
N.W., Washington, D.C. 20005, US.

KUN. J. ST

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir a-
traukiami seni PIGIA KAINA!
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-90

Protesto demonstracija Toronte 1980 m. vasario 9 d. prieš sovietinę tautų vergiją.

Nuotr. J. Miltenio

Vasario šešioliktoji ir išeivija

Vytautas Vardys

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vakarų pasaulyje išeivija
taip pat gali savo kraštui padė-
ti. Gal nevisiem žinoma, pavyz-
džiui, kad 1918 m. Čekoslovakijos
valstybė buvo atstatyta ne
Prahoje, o Pitsburge, Pensilva-
nijoje, čekų ir slovakių išeivių
susitarimu. S. Amerikos ir Aus-
tralinijos lietuvių išeivija jau yra
palikusi tarptautinėje Lietuvos
politikoje žymų pėdsaką. Dau-
giausia tos išeivijos pastangų
dėka iki šiol nei Kanados, nei
JAV vyriausybės nepripažįsta
Baltijos kraštų okupacijos. Toks
S. Amerikos valdžių nusistatymas
laimingu būdu sutampa su
Kanados ir JAV valstybinių
interesais. 1979 m. vasarą JAV
Valstybės Departamentas vi-
soms savo atstovybėms ir visuome-
nei išleido ilgą, motyvuotą
rašta nepripažinimo klausimu.
Taip įsakniai iki to laiko
Valstybės Departamentas dar
nebuvo kalbėjęs. Australijos
lietuvių drauge su estais ir lat-
vais net sugebėjo įtikinti naują
Australijos vyriausybę atšaukti
anksčiau darbiečių vyriausybės
įvykdytą Baltijos valstybių oku-
pacijos pripažinimą. Tokios po-
litikos atsisakė ir pačios dar-
biečių partijos vadai. Gal kam
atrodo, kad Lietuvos okupacijos
nepripažinimas tėra tik nereikš-
mingas popieriaus lapelis. Ne-
pripažinimo politika, tiesa,
komplikuoja kaikiuriuos santy-
kius ir situacijas. Ji dažnai
keistai atrodo kanadiečiui ar
amerikiečiui, pripratusiam prie
"realizmo" politikos. Tačiau ne-
pripažinimo politikos veiksmų
tos "realizmo" politikos nėra at-
sisakoma ir dėlto, nes vienos iš

na. Reikia skatinti jaunimo
veržlumą į prekybą, profesijas,
finansų pasaulį, komunikacijos
ir panašias sritis.

Dar daugiau — tai reiškia,
kad išeivijai reikia mokytojų vy-
rų ir moterų. Tegu nelieka nė
vieno jauno lietuvio ar lietuvės,
nebaigusio universiteto. Tene-
būna nė vienos šeimos, kur tė-
vas ar mama pasitenkintų vai-
ko vidurinės mokyklos diplomu.
Buvo laikas, kai turbūt daugiau
nei 85% visų jaunų lietuvių
(naujųjų ateivių) JAV ėjo augš-
tuosius mokslus. Šiandien rei-
kia pasitempti.

Lietuviškosios organizacijos
turėtų įsipareigoti sekti, kas bai-
gia vidurinės mokyklas, kas eina
mokyti toliau; jeigu neina —
kodėl, ir stengtis parūpinti
priemones, kad augštąjį mokslą
būtų galima pasiekti. Kodėl?
Toks rūpestis suriš vyresniuosi-
us ir jaunesniuosiuos, garan-
tuos ateitį. Ekonominiai jaunų-
jų profesiniai laimėjimai atida-
rys duris į ten, kur daromi Lie-
tuvai reikalingi politiniai ir ki-
tokie sprendimai.

Čia taipgi svarbu pridėti, kad
per mažai mūsų jaunų žmonių
renkasi socialinius, humanitari-
nius mokslus. O jie būtini, kad
per juos nepriklausomai nuo
sovietinių istorijos ir visuome-
ninės raidos studijų klastotojų
galėtume ir sau, ir savo tautos
jaunimui Lietuvoje bei pasaui-
liui pasakyti visą teisybę.

Tauta turi teisę į savo istori-
jos teisybę, nesudarytą valdan-
čiosios klasės ar okupanto nau-
dai. Reikia čia ir mums patiems
atvirai žiūrėti, nebijoti savo is-
torijos, ar ji būtų kilni, tragiška,
turėtų neigiamų ar net
smertinių broužių ar įvykių.

rika perkelti lietuvius iš kaiku-
rių, ypač Pietų Amerikos kraštų
ir iš Lenkijos, nes šiame konti-
nente jie bus naudingesni. Tai
realistiška nuomonė. Nauji
žmonės ir iš pačios Lietuvos
mums atneštų naujų pajėgų bei
leistų just gyvą tautos pulsą.
Visom įėjom todėl reikia pala-
kyti žydų, vokiečių ir kitų orga-
nizacijų pastangas, kuriomis
siekiama sovietų žmonėms ati-
daryti duris į Vakarus.

Išeivijos organizacijos turi
pareigą išlaikyti ir savo organi-
zacinį pajėgumą, kurį dažnai
mažina įvairūs nesutarimai bei
konfliktai. Tie nesutarimai vei-
kia tik sovietinių valdovų nau-
dai. Kanados lietuvių garbei bū-
tina pripažinti, kad Kanados lie-
tuvų tarpusavio santykiai, kad
ir kaip netobuli jie gali atrodyti
vietoje, yra pavyzdys JAV lie-
tuvams.

Svarbu taip pat, kad organi-
zacijų veikla nebūtų iliuzinė,
siekianti nerealios, beveik ka-
riškos drausmės ar vienybės,
besivaikanti abstrakcijų, pasi-
duodanti emocijoms, imituojan-
ti maoistų principą: kol sveiki-
nuos su tautiečių turio būti tik-
ras, kad įsiai lygiai fanatiškas,
kaip ir aš pats.

Dažnai mūsųose "politine"
veikla vadinama tai, kas iš tik-
rųjų yra pseudo-politika, bū-
tent, betikslė tarpusavio konku-
rencija (net kenkimas) dėl va-
dovavimo, siekiant tapti hierar-
chiškai augštesniu vadu ar insti-
tucija.

Kartais esame linkę į teorinę,
biurokratinę veiklą, užuot tar-
navę kasdieniams visų išeivių
ir tuo pačiu Lietuvos porei-
kiams. Organizacinį darbą tik-
tų nukreipti į praktišku. realių

PRANEŠAME

visiems draugams ir pažįstamiems, kad 1980 metų
vasario 5 dieną Danbury, Conn., išlydėjome pas
Viešpatį savo brangią mamytę
a.a. Mariją Knystautienę
sulaukusią 78 metų amžiaus.

NULIUDĖ: dukters —
Grazina Kenter, Aldona Bigauskienė,
sūnus Valdas Ramūnas,
marti, žentai ir anūkai

A+A

MARIJAI KNYSTAUTIENEI

mirus,

jos dukroms — GRAŽINAI bei ALDONAI ir sūnui
ERIKUI su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą

S. J. Jagėlos

A. A. Jagėlos

BRANGIAM KŪMUI

A+A

PRANUI LESEVIČIUI

iškeliauvus amžinybėn, jo žmoną EUGENIJĄ bei
gimines nuoširdžiai užjaučiame ir su jais liūdime —

*Krikšto dukra Gražina
Petras ir Agota Mazaiciiai*

Sudbury, Ontário

Canadian Art Memorials Ltd.

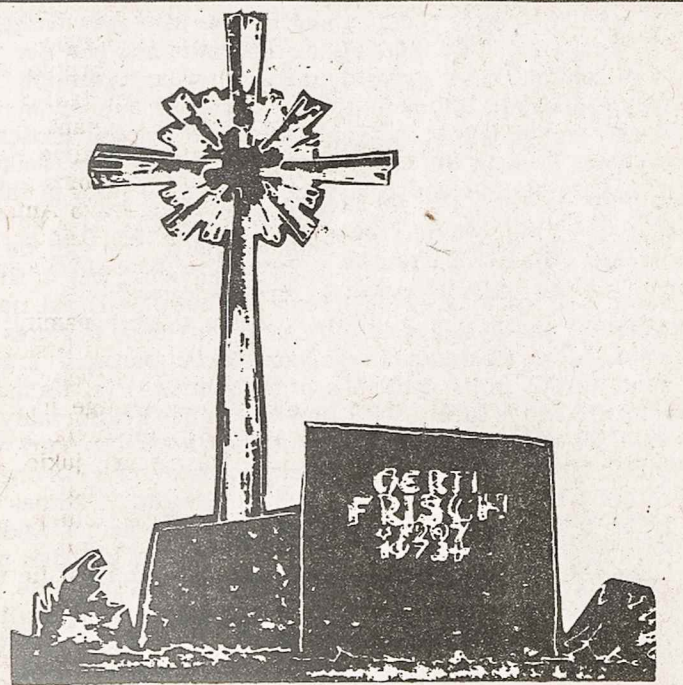
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų ak-
mens ir skulptūros darbus — greitai
ir meniška. Užsakymus atliekame pa-
gel projektus ir taip pat turime didelį
pasirinkimą pagamintų paminklų lie-
tuvų kopinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą menišką darbą
pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys	* Saldytuvai
* Televizijos aparatai	* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Skalbiamosios mašinos	* Siuvamos mašinos
* Vaikų baldai	* Rašomos mašinėlės
* Įvairūs kilimai	

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Septynių dešimtmečių sąjūdis

Naujasis ateitininkijos vadas Juozas Laučka atsako į "Tėviškės Žiburių" klausimus

— Neseniai buvote išrinktas plačios ateitininkų federacijos vadu. Išeiviskajai mūsų visuomenei nelabai aišku ką tai reiškia. Ar tai turi ką nors bendro su seniau buvusiu populiariu "vadizmu" Europoje?

— Ateitininkų federacijai vadovaujas asmuo tituluojamas vadu jau nuo 1925 metų. Vado žodis yra įsisteisęs nuo II-jo ateitininkų kongreso, 1925 m. pakeitusio iki tol veikusias ateitininkų sąjungos susivarkymą. 1919 m. Kaune įvykusi bendra moksleivių ir studentų ateitininkų konferencija sąjūdžiui vadovauti išrinko centro tarybą. 1921 m. konferencija centro tarybą pakeitė vyriausia taryba, susidedanti iš trijų narių: bendro pirmininko ir studentų bei moksleivių sąjungų pirmininkų. Bendrojo pirmininku buvo išrinktas Pranas Dovydaitis. 1925 m. kongresas Kaune vėl pakeitė istatus, įvesdamas vyriausio vado titulą. Tada organizacijos vadovybė — tarybą sudarė vyriausias vadas, vyriausias dvasios vadas, sendraugių, studentų, moksleivių sąjungų pirmininkai ir generalinis sekretorius. Pirmuoju vadu išrinktas Pranas Dovydaitis, o pirmuoju generaliniu sekretorium — Jonas Grinius.

Kodėl vietoj pirmininko atsirado vyriausias vadas? Gal praktiškais sumetimais, norint visai organizacijai vadovaujančiam asmeniui suteikti daugiau orumo, nes vadovybėje ir taip jau buvo trijų sąjungų pirmininkai. Organizacijos dvasios vadas (jau visą laiką buvo prel. Pranas Kuraitis) vadintas vyriausiu dvasios vadu. Federacijos vado vardas turbūt atspindėjo pastangas pripažinti išrinktam vadovaujančiam asmeniui aiškų pirmumą organizacijoje. Tačiau pirmininko pakeitimas vadu jokiu būdu neturėjo nieko bendro su Jūsų minimu "vadizmu", kuris 1925 m. Europoje dar nebuvo populiarus. Vado vardas paliktas ir 1927 m. Palangos reorganizacinėje konferencijoje, kuri pertvarkė visą organizacijos sąrangą. Tada gimė federacija, susidedanti iš trijų savarankiškų sąjungų. Naujuosius istatus konstituciją pasiūlė prel. Pr. Kuraičiu vadovauta reorganizacinė komisija. Kiek žinau, joje dirbo ir artimai bendradarbiau Kuraitis, Dovydaitis, Salkauskis, Juozas Leimopas, Stasys Lušys, Pranas Dieulininkaitis. Jiems visiems buvo nepriimtinas "vadizmas" ir savo samprata, ir slinktimai. Vado titulas išliko iki šių dienų, nors ir buvo siūlymų pakeisti jį pirmininku. Tiesa, titulas truputį pakito, prieš keliolika metų praleidus būdvardį "vyriausias".

Norėčiau pridurti, kad iki šiol federacijos vadais buvo Pranas Dovydaitis, Stasys Salkauskis, Kazys Pakštas, Adolfas Damušis, Simas Sužiedėlis, Juozas Girmius, Justinas Pikūnas ir Petras Kisieliūs. Kurį laiką vado pareigas ėjo Antanas Maceina, būdamas tarybos pirmininku. Federacijos tarybai, kūrybinės iniciatyvos institucijai, yra vadovavę Eduardas Turauskas, Kazys Bizauskas, Juozas Urmanas, Antanas Maceina, Juozas Meškauskas, Vytautas Vardys, Stasys Barzdukas, Gediminas Kijauskas, ir Adolfas Damušis (dabartinis pirm.). Tarybos pirmininkas yra federacijos vado pavaduotojas.

— Kalkuriuose mūsų visuomenės sluoksniuose girdėti užuominų, kad ateitininkų organizacija yra partinio atspalvio.

Ar tokia nuomonė turi bent kiek pagrindo, ypač dabar išeivijos sąlygose?

— Jei tokių užuominų pasitaiko, jos turbūt yra "anų laikų" priekaištų atliekos, kai ateitininkams nepalankūs asmenys mėgdavo prikišti jų organizacijai "partiskumą". Aišku, atskiri nariai buvo ir yra laisvi pasirinkti jiems patinkamą politinę grupuotę, jeigu ji nėra priešiška pagrindiniams krikščionybės ir lietuviybės principams.

Nepaslaptis, kad ateitininkams nepriklausomoje Lietuvoje krikščioniškasis blokas (krikščionys demokratai, ūkininkų sąjunga ir darbo federacija) buvo artimesnis, negu kiti politiniai sambūriai. Tačiau ateitininkai, kaip organizacija, niekada nėra pasireiškę politiniame gyvenime. 1935 m. kongresas Telšiuose ateitininkų nepartiskumą pabrėžė tokiu pasisakymu: "Ateitininkų federacija yra ne politinė, bet pasaulėžiūrinė, tautinė, kultūrinė organizacija, kuri į savo veikimo pagrindą deda katalikišką pasaulėžiūrą ir stengiasi šitos pasaulėžiūros dvasioje išlavinti ir išauklėti savo narius."

Ateitininkijos sąjūdžio dalyviai nepriklausomos Lietuvos politiniame gyvenime yra palikę stiprų įnašą. Stai bent keletas vardų: Vasario 16 akto signatarai Kazys Bizauskas, Pranas Dovydaitis, Justinas Staigaitis, Aleksandras Stulginskis, Jonas Vailokaitis; steigiamojo seimo pirmininkas ir respublikos prezidentas Aleksandras Stulginskis; ministrai pirmininkai Pranas Dovydaitis, Antanas Tumėnas, Leonas Bistras; ministrai Vladas Jurgutis, Mykolas Krupavičius, Mečislovas Reinsys, Elzbieta Draugelis, Petras Karvelis, Antanas Endziukaitis, Voldegaras Černeckis, Kazys Bizauskas, Zigmantas Starkus, Balys Slizys, Kazys Jokantas, Jonas Masiliūnas.

Lietuvai atsidūrus Sovietų Sąjungos okupacijoje, aktyvūs ateitininkai, išsėję iš tremties, drauge su kitų politinių įsitikinimų patriotais nuėjo į politinę pogrindžio veiklą. 1941 m. sukilimo pastatytoje vyriausybėje matome ateitininkus Juozą Brazaitytį, Balį Vitkų, Adolfą Damušį, Praną Vainauską, Joną Matulionį, Joną Slepę, Praną Dieulininkaitį, Stasį Lušį, Praną Padalį, Zenoną Ivinskį, Jurgį Mikailą, Leoną Prapuolienį. Vėliau, nacių okupacijos metais, veiklūs politiniame gyvenime ateitininkai veiksmingai stengėsi drauge su kitų grupių atstovais sukurti bendrą tautos politinę vadovybę. Steigiant Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, katalikams artimoms politinėms grupėms atstovavo Antanas Tumėnas, Adolfas Damušis, Stasys Lušys, Vytautas Vaitiekūnas, Bronis Kaslas.

Šiuos vardus paminiu, norėdamas paryškinti atskirų federacijos narių nevengimą politinio darbo, drauge ir pabrėždamas, kad federacija, kaip organizacija, neturi jokio partinio atspalvio. Jos narių šiandien randame tose lietuvių politinėse grupuotėse, kurios neprieštarauja katalikiškai lietuvių pasaulėžiūrai. Suprantama, politiniam lietuvių susigrupavimui ir veiklai už Lietuvos ribų tenka visai kitokia paskirtis, negu buvimas yra federacijos vado pavaduotojas.

Noriu dar pažymėti, kad federacija nepasirako už jokią partiją betkuriamas jos narių gyvenamam krašte. Kaip žinote, Jungtinėse Amerikos Valstybėse

se yra ateitininkų demokratų, yra ir respublikonų. Manau panaši padėtis ir Kanadoje — juk ir ten rasime ateitininkų pas konservatorius ir pas liberalus.

— O kaip galėtumėt trumpai apibūdinti ateitininkų organizaciją — t.y. kokie jos pagrindai?

— Gal būtų tiksliausia apibūdinti ją mūsų federacijos konstitucijos žodžiais: federacija yra mokslus einančio katalikiškojo lietuvių jaunimo ir jo sendraugių organizacija, atremta į susidraugavimo, auklėjimosi, lavinimosi ir materialinės bei moralinės paramos pagrindus ir veikianti vadovaudamasi šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje".

Organizacijos pagrindiniai principai tebėra tie patys, kaip juos suformulavo didieji mūsų sąjūdžio pradininkai Dovydaitytis, Kuraitis ir Salkauskis: katalikiškumas, tautiškumas, šeimiskumas, visuomeniškumas ir inteligentiškumas.

Federaciją sudaro keturios savarankiška veikiančios sąjungos — sendraugių, studentų, moksleivių ir jaunųjų. Ketvirtoji yra pati jauniausia. Nepriklausomoje Lietuvoje jos nebuvo. Ji telkia pradžios mokyklų mokinius nuo 6 iki 14 metų. Jos oficialus vardas — Jaunųjų Ateitininkų Sąjunga. Kitų trijų sąjungų valdybas renka kuopų ar skyrių atstovų suvažiavimai, o jaunųjų sąjungos valdybą kviečia fedracijos valdyba.

Viena svarbesniųjų federacijos valdybos pareigų yra, kaip nurodoma konstitucijoje, "vadovauti visam ateitininkų sąjūdžiui, prižiūrėti ir derinti atskirų ateitininkų sąjungų ir atskirų kraštų veikimą".

— Žinome, kad tai sena organizacija, senesnė už nepriklausomą Lietuvą, atsiradusi nelaimės sąlygose, suklestėjusi laisvoje Lietuvoje ir atsisteigusi išeivijoje. Kyla klausimas, ar ateitininkų veiklos metodai padarė atitinkamą evoliuciją, t.y. pakankamai prisitaikė prie naujų sąlygų?

— Nedrįsčiau teigti, kad būtų pavykę pakankamai prisitaikyti prie naujų sąlygų. Tačiau pastangų dėta ir dedama. Pavyzdžiui jaunųjų sąjungos įsteigimas. Jos būtinumą ypač pajuto jaunuomenės globėjai tiek Jungtinėse Valstybėse, tiek Kanadoje. Juo anksčiau mokyklinio amžiaus vaikai sudominami organizaciniu gyvenimu, juo anksčiau jie pasineria į domėjimąsi katalikiškumo ir lietuviškumo klausimais. Todėl ir pradėti organizuoti jaunučiai nuo 6 metų ir jauniausi nuo 10 iki 13 metų. Jaunųjų sąjunga įteisinta 1977 m. Klevelando kongrese.

Kadangi veikiamas keliuose žemynuose, federacijos vienetai kiekviename krašte susiduria su skirtingomis aplinkybėmis, kurios dažnu atveju sąlygoja veikimą.

Ateitininkų šalpos fondas seniau teikė paramą tik atskiriems nariams, kuriems jos reikėjo ir reikia einant mokslus. Šiandien fondas iš savo pajamų remia ne tik atskirus asmenis stipendijomis (paskolos forma), bet ir jaunimo organizuotą veiklą, kuri be finansinės vyresniųjų paramos negalėtų būti pageidaujama lygio ir dydžio.

Stengdamasi savo veiklai užtikrinti testinumą, studentų sąjunga leidžia savo gretose pasilikti dvejim metam savo nariams, kurie ką tik užbaigė mokslus, bet dar nėra linkę tuojau persikelti į sendraugių sąjungą.

— Ateitininkai pasižymėjo dinamiška dvasia nepriklausomos Lietuvos atstatymo procese ir kultūrinėje kūryboje. Ar ta pati dvasia tebėra gyva ir šiandien?

— Dinamizmo dvasios netrūksta. Ir šiandien matome ateitininkus atsakingose pareigose akademiniam, profesiniam, visuomeniniam, kultūriniam gyvenime. Galėčiau išvardinti daug daug ateitininkų universitetų profesūroje, grožinėje literatūroje, žurnalu ir laikraščių redakcijose, organizacijų valdybose, gydytojų, inžinierių, advokatų ir kitų profesijų viršūnėse. Ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, ir kraštų bendruomenėse, ir VLIKE, ir jaunimo sąjungose, ir Amerikos Lietuvių Taryboje, ir Bendrajame Lietuvių Šalpos Fonde (BALFE) ateitininkai mielai laukiami talkininkai. Vyresniosios kartos tradicijos ypač stipriai pratesiamos akademiniam pasaulyje. Vadovaujanciose visuomeninio gyvenimo vietose matome jaunus žmones, beveik be išimties atėjusius iš ateitininkų ir skautų gretų. Šiose dviejose jaunimui auklėti skirtose organizacijose glūdi lietuviškos veiklos už Lietuvos ribų viltis ir ateitis.

Viena sritis, kurioje ateitininkams trūksta dinamikos, yra religiniai pašaukimai — čia esame labai labai atsilikę. Nepriklausomoje Lietuvoje, drįstu teigti, kunigų seminarijų auklėtiniai, vyrų ir moterų vėnuolių kandidatai-tės ateidavo beveik vien iš ateitininkų eilių. Matyti, laiko dvasia ir gyvenamoji aplinka daro neigiamą įtaką ir tėvams, ir jaunuomenei religinių pašaukimų patrauklumo atžvilgiu.

Retesnės ateitininkų gretos ir jaunesniųjų rašytojų pasaulyje. "Ateities" žurnalas yra dėkinga dirva, kurioje galėtų dygti, prasiskleisti ir pražysti jaunųjų kūrybiniai talentai, nors ir ne tokia gausa ir žviningai spindėjimu, kaip tai buvo dar pirmųjų okupacijos metais ir jau nepriklausomoje Lietuvoje ėjusioje "Ateityje".

(Bus daugiau)

Vengrijos kardinolas LASZLO LEKAI (viduryje) Panevėžio katedroje 1979 m. spalio 12 d. su savo palydovais. Dešiniajame krašte — vysk. L. POVILONIS, prie mikrofono — vysk. R. KRIKŠCIUNAS

Lietuviškas jaunimas "Ateityje"

JURGIS GLIAUDA

Praejusį metų dvigubas lapkričio-gruodžio "Ateities" numeris žiemos žvarbe dvelkia pavasariu. Tai didelis žurnalo užsiangažavimas gero metraštininko braižu pavaizduoti IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą. Trumpoms buvo kongreso dienos, bet medžiagos kalnai. Išpūdių daug. Akys raibsta nuo kongreso darbotvarkės mozaikos.

Žurnalo redaktorius kun. Kęstučio Trimako skiltis "Antai..." paskirta kongreso apraškomis klasifikuoti ir analizuoti. Tai didžiulio renginio idėjinė ir faktinė panorama.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kaip organizacija, yra savotiškas antstatas ant ideologinių jaunimo susitelkimų. Jaunimo sąjungoje gausu dalyvių, kurių kvalifikacijos nustato jų amžius. Tačiau matyti, kad organizacijos stuburą sudaro asmenys, kurių vienaip ar kitaip užsiangažavę ir pasaulėžiūrinėmis grupuotėmis. Ji amžiaus kvalifikacija yra laikinio pobūdžio vertybė: kas šiandien jau

nas, rytoj — senas. Bet šių kongresų reikšmė atrandama kitų plotmė. Jaunimui jie yra lietuviškos visuomeninės veiklos universitetai ir paskata angažuotis lietuvių bei. Čia, veiklos žaidre, grūdinami būsimieji politinės, kultūrinės ir visuomeninės veiklos asmenys.

Norėdami nusakyti šio "Ateities" numerio nuotaikas, imame D. Kojelytės nuotrauką 333-me puslapyje. Tai nėra brazilų nuotraukų iliustracija, bet į metaforą įstrigęs vaizdas: būrys jaunimo žengia taku, kuris veda vis augstyn ir yra horizonto nukertamas. Keli telefono stulpai bėga ta pat linkme. Kažin kur, už horizonto, slypi vargin-gos kelionės tikslas. Kaimas? Viensėdis? Ar šie keliauninkai padaugės, išters, taps sąjūdžiu?

Tos kelionės motyvas D. Kojelytės nuotraukoje ir to skyrelio pavadinimas "Veikla" yra įdomi, prasminga siekio ir darbo simboliozė. Ji atskleidžia IV PLJ Kongreso eigą, įvairių to darbo šakų mozaiką, kuri yra sultinga žurnalo puslapiuose, pateikta ilgesnėmis ar trumpesnėmis nuotraukomis net 40 dalyvių.

Gausybėje iliustracijų daug rimtų veidų, daug mintijimo, įieškojimo išvadų ir... užsimiršimo. Tai rodo išorinė kongreso dalyvių laikysena (psl. 290, 291 ir 313). Kongresas yra mokykla, ne paradas, ne pozų konkursas! Mokyklinis dar liberalizmas apsirogo ir kūno pozicijose.

Tarp nutarimų randame drąsių ir logiškų. Pvz. pasisakymas apie kolektyvinę atsakomybę, kurią įniko kaip pasimesti lietuvių tautai ryšium su nacistine tautųdystė Lietuvos teritorijoje. Kongreso nutarimas skamba taip: "Kolektyvinės atsakomybės primetimas yra absurdas". Prisimename, kad Paryžiuje leidžiamas rusų išeivių žurnalas "Kontinentas" 21 nr. skelbia lietuvių disidentų Antano Terlecko pasisakymus dėl žydų-lietuvių santykių. A. Terleckas yra kolektyvinės atsakomybės šalininkas. Jo straipsnio posakis net išpausdintas ant žurnalo viršelio. Jo posakis yra toks: "Aš svajoju apie tai, kad niekad lietuvių nešaudytų nekaltų ir negimam žmonių..." Rusų spaudoje man teko matyti atsiliepimų į Antano Terlecko tezę, priimančią jo žodžius už gryną monetą. Žodis "lietuvių" čia buvo kolektyvinės atsakomybės pareiškimas. Ir taip milijonas turi atsakyti už vieną žmogų!

Jaunimas logiškai atsiliepė į pamišėlišką lietuvių tautos dergilimą, kuris įvairiais kanalais per lietuvių disidentų nelogiškumą sunkiai į plačiąją spaudą... Vienas nutarimų griežtai atmeta sovietinės "pilietybės" primetimą kartų kartoms.

— anksčiau "Drauge" rašė, esą niekas apie šią kilnią ir istoriškai reikšmingą asmenybę nieko plačiau nėra parašęs, nors LKM Akademijos paskutiniame suvažiavime, minint Vilniaus universitetą sukaktį, stalai buvo apkrauti tai sukakties parašytos Stasio Maziliausko knygos "Merkelis Giedraitis", kur vysk. V. Protasevičius ypatingai plačiai ir išsamiai aprašytas. Ten jo portretas yra ryškesnis ir pilnesnis net už paties Merkelio Giedraitio.

Gausiems kongreso nutarimams, kurie žurnale užėmė tris glaudaus teksto puslapius, derėtų skirti specialius nagrinėjimus, seminarus. Dar neteko paptirti, ar kongreso nutarimų analizės keliauja po jaunimo sveikas. O gal, kaip tai būna su įvairių kongresų nutarimais, jie padėti į stalčių iki sekančio kongreso. Nenagrinėjami nutarimai niekad nebus veiksmingi.

Skaitant plačius kongreso veiklą vaizduojančius rašinius, kurie parašyti kongreso jaunųjų strategų ir ideologų, galima pasidžiaugti puikia tų reportažų forma. Tas faktas rodo, kad žurnalistinė pamaina prinoko. Savo pastabumu ir taikliu kategorikumu žiba Petras V. Kisieliūs. Toks pat Viktoras Nakas. Gero braižo Vita Musonytė. Jaunimo veiklos ir idėjų temomis kalba daug tokių, kurie jau nebesutelpa amžiaus rėmuose. Tai kongreso svečių pareiškimų santraukos. Sparčiai nokstančios intelektualinės jaunimo pajegos turėtų kongresuose naudotis paslaugomis savo intelektualų, kurie suvokia kartos mentalitetą, pažįsta akligatvius, kuriuos vargu ar pastebė sveciai iš šalies.

Skiltyje "Atvirai" yra itin gyvas, pagaulus, nescholastinis savo tvirtinimais ir išvadomis pokalbis. Diskutuoja kun. Stasys Yla, Antanas Maceina ir kun. Kęstutis Trimakas. Pokalbio tema: kunigo santykiavimas su savo kūrybinio talento (poezija, filosofija, visuomenine veikla). Pokalbio pabaigoje žurnalo red. K. Trimakas pareiškia: dera ruošti kelią, kad esamieji ir būsimieji kunigai, jei dvigubą polinkį jaučia bei nori jį siekti, ne tik to skaudaus ir primesto netikslų pergyvenimo nepatirtų, bet ir abu pašaukimus plėtotų Dievo garbei, žmonių gerovei ir pilnesnei savo integracijai (psl. 326). Kun. K. Trimako išvada susiiaukia su evangeline teze: neslėpti žibanties žvakės po apverstu indu...

Su pašaukimo menui tema susiiaukia Marijos Stankuvienės-Saulaitytės kalbos detalė (psl. 269). Ji entuziastingai ragina atsiduoti "žodinei kūrybai" ir sekančiame kongrese turėti jaunųjų rašytojų būrėlį. Ji aiškiai nusiskundžia, kad "žodinė kūryba nutilusi".

Prisimename kieta faktą: poetai gimsta ir poezija nėra išmokstama. Tas pat dėsnius galioja kiekvienai kūrybos sričiai — beletristikai, dailei, muzikai. Išmokstama tik tai taikomojo meno. Bet šiame numeryje randame gerų proveržių į kūrybinius laimėjimus. Tai Daivos slapyvardžiu pasirašytas "Vienos mergaitės dienoraštis". Ir Lino Palubinsko prozos gabalas "Dievo įjėskant dykumoje", kur abstraktumo fone suskamba autentiškumas. Ir Marijos Stankuvienės-Saulaitytės du eilėraščiai rodo poetės talentą atstati naujų metaforų, smaguriauti sakinio lūžiais ir abstraktiškumu. Ir Eleono Baronaitės piešiniai rodo grafišką talentą. Viename jų grožinės elegancija, kitame — surrealistinė ironija.

Po 1979 m. rugsėjo-spalio dvigubo numerio, kurį teko vertinti "T2" 1980 1 nr., šis irgi dvigubas "Ateities" numeris imponuoja savo "jaunatvišku visuomeniškumu", liudydamas "su- augusiems", kad juvenes ad portem (jaunieji jau prie durų).

Maldininkų procesija sovietų okupuotoje Lietuvoje žyguoja iš Tytuvėnų į Šiluvą 1979 m. rugpjūčio 26 d. Priekyje — kun. KASTYTIS KRIKŠCIUKAITIS, užaugęs vaikų prieglaudoje

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRE J. PALECKIS

Sausio 26 d. mirė vienas pagrindinių nepriklausomos Lietuvos likvidatorių Justas Paleckis, sulaukęs 81 metų amžiaus. Jį pakirto infarktas, baigęs širdies sienos plyšimu. Tokią išvadą padarė speciali gydytojų komisija. Du atskirus nekrologus paskelbė Maskvos ir Vilniaus partiečiai. Juose primenama, kad 1940 m. birželio mėnesį kompartija J. Paleckį pasirinko vadinausios liaudies vyriausybės ministru pirmininku bei Lietuvos prezidentu ir kad rugpjūčio mėnesį jis vadovavo "liaudies seimo" delegacijai, iš Maskvos parvežusiai "Stalino saule", t.y. priverstinį Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Apie 27 metus J. Paleckis buvo renkamas vilniškės augštesiosios tarybos prezidiumo pirmininku, nuo 1970 m. vadovavo propagandinio Sovietų Sąjungos tautos gynimo komiteto Lietuvos skyriui. Kompartijon buvo įsijungęs 1940 m., veikė kaip vilniškės kompartijos centro komiteto biuro narys. Taigi, paskutinę savo gyvenimo dalį atidavė Sovietų Sąjungai, už tai gaudamas šešis Leninio ordinus, keletą kitų sovietinių ordinų bei medalių ir netgi "socialistinio darbo didvyrio" vardą. Kalbama, kad J. Paleckis savo paslaugas sovietams pasiūlė, tikėdamas, jog Lietuva liktų nepriklausoma. Palaidotas sausio 30 d. Antakalnio kapinėse Vilniuje.

ANYKŠČIŲ ŠILEIS

Lietuvos Mokslo Akademijos botanikos institutas išleido biologijos mokslų kandidato A. Lekavičiaus su kitais autoriais paruštą monografiją "Anykščių šileis". Iš "Komjaunimo Tiesios" sausio 22 d. paskelbto S. Vaintraubo rašinio sužinojome, kad vyšk. A. Baranauko apdėnuotas šileis dabar yra 500 ha ploto gamtos draustinis. Anykščių šilėlio gloja buvo susirūpinta po II D. karo. Apie juo dabartį S. Vaintraubas pasakoja: "Daug kur dabar išvyti pirmųjų želdinimo darbų vaisius — vėsius pušies bei eglių jaunuolynus. Mokslininkams rekomendavus, imta sodinti vertingesnių rūšių medžiai — azuolai, maumedžiai. Dabar daugelis jų išaugę sulig penkių aukštų namu. Draustinyje galima apžiūrėti didesnę dalį Lietuvos floros: beveik 700 aukštesniųjų augalų bei 160 valgomų grybų rūšių. Vilioja uogienojai, tyruose upeliuose taškosi lydekės, šapalai, pavasarį net oras virpa nuo paukščių balsų. Turtingas miškas ir savo gyvūnija — šernais, kiaunėmis, stirnom, audinėm, lapėm, bebrais ir kitais."

"Rūpestingai globojamos seniausios laikų geologinės atodangos, didžiausias Lietuvoje "Karalienės lūnas", nekalbant jau apie riedulį milžiną Puntuką. Botanikai ištyrė kone kiekvieną draustinio pėdą, aprašė florą, nustatė retų augalų augimo vietas, pasiūlė būdus jiems apsaugoti. Remiantis tyrimo medžiaga, paruoštas Anykščių šilėlio išplanavimas bei tvarkymo projektas, kurį miškų ūkio specialistai jau įgyvendina. Taip pat nustatytos poilsio ir turizmo zonos, jose atsiaro takų, iš sausulių suretų suolų bei pavėsinių, įrengtos lauzavietės, valčių prieplaukos, paruošta lankytinų vietų schema. Priešgaisrinė sargyba apginkluota 30 metrų stebėjimo bokštų, optika ir ryšiais."

SVENTOSIOS PAKRANTĖS

Ukmergės rajono žemės ūkio valdybos vyr. miškininkas A. Germanavičius "Komjaunimo Tiesos" 7 nr.

rašo apie gražiąsias Sventosios upės pakrantes Augštaitijoje, kur jas miškininkai puošia vis naujais želdiniais. Jiems betgi nemažos žalos kartais padaro vietiniai gyventojai. Kai 1979 m. pabaigoje susirgo Ukmergės rajono Sventupio sovchozo eigulys S. Rinkevičius, kaikiurė Liunelių kaimo gyventojai susigundė Sventosios pakranteje prisikirsti malkų: "Dabar sunku pasakyti, kas pirmas patraukė su kirviu prie upės ir nuvertė pirmąjį gluosnį. Kiekvienas kaltina kitą, keikia save kam susigundė. Kaip ten bebūtų, kai žinia apie savavališkus kirtimus pasiekė rajono žemės ūkio valdybos miškininkus, daugelis medžių jau buvo sudorota, o dalis ir suvežta. Miškininkams beliko tik įvertinti kiekvieno "triūsą" pagal nuopelnus. Buvo nubausti net šeši Liunelių kaimo vyrai. K. Bakanauko "nuopelnai" įvertinti 250 rub., J. Sinaičio — 300 rub., S. Bagdono, J. Sedukio, V. Radziano ir kitų kukliau. Tačiau jų ne baudose esmė. Jas pažeidę sumokės arba liaudies teismas privers atlyginti nuostolius. Skaudžiausia, kad nukentėjo upės pakrantių medžiai. Dar skaudžiau, kad šiuos medžius kirtė žmonės, gimę ir augę čia pat, ant upės šlaito esančiame Liunelių kaime. Kirtio ir nepagalvojo, kad dėl vežimo malkų neatitaisomai niokoja gražiausią savo gimtojo kaimo puošmeną — Sventosios pakrantes."

SUIMTAS SASNAUSKAS

Privatiais keliais atėjusios žinios praneša, kad Julius Sasnauskas buvo suimtas 1979 m. gruodžio 11 d. Jis laikomas Saugumo rūsiuose, tardomas. Kada bus teismas, dar nežinoma. Taip pat nežinoma kuo bus kaltinamas. Julius Sasnauskas yra vienas tu keturių jaunuolių, kadaise baustų išsiuntimu kariuomenės už tautinę ir religinę veiklą. Jo pavardė matyti po įvairiais pareiškimais bei protestais, įskaitant 45 baltiečių pareiškimą Maskvoje, reikalaujantį laisvės Baltijos kraštams. Suimtojo namuose labai pasigenda senelė, mama ir dvi seserys.

PIRMOSIOS AUKOS

Lietuvos skėstančiųjų gelbėjimo draugijos Zarasų rajono komiteto narys Jonas Kačka sausio 24 d. "Tiesoje" prašeko apie pirmąsias ežerų aukas. Dusėtų K. Būgos vidurinė mokykla yra prie pat Sartų ežero. Šeštosios klasės auklėtoja K. Jasūnienė perspėjo savo auklėtinius vengti vis dar plono to ežero ledo. Ilgosios strimaukos metu trys nenuoramos strimaukalvės nučiuožė ledą. Vandenyje atsidūrė Volodija Kolesnikovas, kurį pavyko išgelbėti kitiems moksleiviams. Sartuose nuskeno valstybiniams Dusėtų žirgyno arklīninkas Vilhelmas Svilas. Jo buvo pasigesta, kai neparėjo namo į Didžiadvaryj ir sekantią dieną neparėjo žirgynė. Po ilgo įsėkio ledo propešoje buvo aptikta plūduriuojanti žieminė jo kepurė. Spėjama, kad V. Svilas, baigęs darbą žirgynė, iš Dusėtų ėjo į Didžiadvaryj ežero ledą, norėdamas sutrumpinti kelią.

VAKARONĖ GIRTUOKLIAMS

Zemaitės kolchozo profsąjungos komitetas ir moterų taryba surengė vakaronę "Alkoholis — žmogaus prieša", kovodami su paplitusiu girtavimu. Kultūros namuose rajono liaudies teismo pirm. J. Nekrašius skaitė paskaitą apie kovos prieš girtavimą bei alkoholizmą priemones, o centrinės ligoninės vyr. gydytojo pavaduotojas E. Avenas vadovavo pašnekesiui apie girtavimo daromą žalą žmogaus organizmui. Priešalkoholinei propagandai buvo surengta atitinkamų knygų paroda. Specialią programą, pasiepiantį girtuoklius, darbo drausmės laužytojus, atliko kolchozo saviveiklininkai. V. Kst.

Hamiltono Medžiotų ir Žūkautojų Klubo Giedraitis žymenų įteikimo iškilnė. Iš kairės: VITAS SVILAS, JONAS STANKUS ir PETRAS ARMONAS. Pastarasis gauna žymenį už sugautą didžiausią lydekaitę (pickelę). Nuotr. J. Miltenio

Š.m. vasario 24, sekmadienį, 4 v.p.p., Hamiltono Jaunimo Centro salėje, 58 Dundurn St. N.,

Toronto lietuvių teatras "AITVARAS" vaidins V. Alanto 3-jų veiksmų komediją

"Saulėgražų sala"

Bilietai — \$4, studentams — \$2

Visus dalyvauti kviečia rengėjai:

Hamiltono lietuvių teatras "AUKURAS".

HAMILTON

CHORO "AIDAS" ruošia kavutė vasario 10, sekmadienį, buvo sekima. Aidiečių marmytės, vad. B. Skverciekienės, jau šeštadienio popietę dirbo, virė, kepe, kad visi atvykusieji būtų patenkinti. Sekmadienį po visų pamaldų visuomenė gausiai dalyvavo. Padėką prel. J. Tadaraukui, kuris per visas pamaldas ragino parapijiečius remti dainuojantį jaunimą. Tad salė buvo pilna dalyvių. Mergaitės, padedant mamytėms, platino loterijos bilietukus, kurie buvo visi išparduoti.

"Aidas" nuosirdžiai dėkoja visiems loterijos laimikių aukotojams: "Knight TV" krautuves sav. A. Piliapčiui, S. Rakštienai, L. Kriaučiūnienai, B. A. Silgaliams, G. R. Strimačiams, J. Dovydatienai, G. Krištolaitienei, E. Sakienai, A. Apanavičienei, P. Enskaičiui, D. Lukavičiūtei, L. Stungevičienei, G. Vindašienai, A. Beržaitienei, p.p. Kekiams, P. Balytienai, A. R. Zubrickams, B. Mačiūnams.

Dėkimas "Aidas" ir tiems, kurie šiai loterijai aukoję pinigais: T. E. Apanavičius — \$20, J. Kamaičius — \$10, B. Venclova, p. Dzemonas, K. Mileris, Z. Čekauskui, St. Burdinavičiui, aukojusiems po \$5. Už šias aukas buvo pirkti vertingi laimikiai loterijai.

Sios loterijos laimikių paskirstymas įvyko po 11 v. pamaldų. Nevisi laukė, todėl skelbiame likusių laimėjų numerius, kurie gali atsiimti laimikius pas J. Pleinį. Laimingi bilietai yra šie: geltoni — 066; 171; 431; pilki — 016; 149; 110.

Kavutės metu "Aido" kielonę savo aukomis padėję: \$50 — S. Rakštienė, \$20 — E. P. Cipariai, P. V. Perkaušai; \$10 — V. Seniūnas, M. Stankienė, P. Armonas; \$5 — E. Gėdminienė ir "Central Meats" krautuvi.

"Aidas" visiems, parėmusiems šią kielonę nuosirdžiai dėkoja. Gili padėka visiems už atsilankymą į šią "Aido" kavutę, prel. J. Tadaraukui už leidimą pasinaudoti Jaunimo Centru. Tik jūsų visų dėka "Aidas" galės nuvežti lietuvišką dainą į tolimą Kaliforniją. "Aidas" išskris kovo 14 d. į Los Angeles ir ten kartu su sol. Rimu Strimačiumi duos du koncertus, o San Francisco mieste — kovo 23, sekmadienį. "Aidas" grįžta kovo 25 d. Ši kielonė jau galutinai sutvarkyta, koncertų repertuaras paruoštas.

Šis būrelis pasitraukė J. Didžbalis, kuris išbuvo nariu-rėmėju 7 metus. Taipgi išstojo Aif. Kybartas, išbuvęs gimnazijos rėmėjas 14 m., ir J. Stonkus, išbuvęs rėmėju 6 m. Jiems priklauso nuosirdi padėka už gimnazijos rėmimą. Naujai į rėmėjų eiles įsijungė J. Skaitys, sumokėdamas už visus metus \$12. Dabar šį dvigubą rėmėjų būrelį sudaro 52 nariai.

Surinkti pinigai iš narių-rėmėjų įnašų \$747 sausio 10 d. įnešti į Salpos Fondo sąskaitą "Talkoje", o iš

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

TALKA

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6%
santapus	12%
term. depozitus 1 m.	12 1/4%
term. depozitus 3 m.	11 1/2%
pensijų fondo	11 1/2%

IMAME UŽ:

neklm. turto pask.	13 1/2%
asmenines paskolas	14%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

KUN. K. PUKEVICIUS, Lietuvių Informacijos Tarnybos vadovas, vasario 3 d. išskrido į Ženevą dalyvauti Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos 36-toje sesijoje. Jis atstovaus baltiečių organizacijos prie Jungtinių Tautų BATUNO lietuvių skyriui. Sesijoje svarstomos įvairios žmogaus teises, įskaitant laisvą tautų apsisprendimą, sąžinės kalinių bylas, tikėjimo laisvę. Kun. K. Pukevičius stengiasi, kad oficialios delegacijos pasinaudotų Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto bei Helsinkio visuomeninės grupės dokumentais, įvairiais Lietuvos gyventojų pareiškimais pogrindžio spaudoje, Lietuvių Informacijos Tarnybos Niujorke paruotu nauju sąžinės kalinių sąrašu. Jis taipgi planavo informuoti Europos spaudą apie sovietinius žmogaus teisių pažeidimus jų okupuotoje Lietuvoje bei lietuvių tautos kovą už tas paneigtas teises.

A.a. DR. KAZYS ALMINAS mirė sausio 27 d., sulaukęs 72 metų amžiaus. Augstuosius mokslus velionis ėjo Dotnuvoje, Berne ir Berlyne, išgydamas veterinarijos ir agronomijos doktoratus. Dėstytoju dirbo Gruzdžių gyvulininkystės mokykloje, Kaulo veterinarijos akademijoje ir pokario metais Baltijos universitete V. Vokietijoje. Velionis taipgi buvo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos narys, "Draugo" romano konkursų, lietuviškų mokslo institucijų rėmėjas. Atvykęs į JAV, įsigijo ūkį Nebraskos valstijoje, kuriame ūkininkavo ir vertėsi veterinarijos praktika. Palaidotas vasario 1 d. Čikagoje.

LIETUVOS SAULIŲ SAJUNGO TREMTYJE centro valdyba posėdžiavo Čikagoje sausio 12 d. Buvo patvirtintas pirm. K. Milkovačio pranešimas, kad žurnalas "Karys" savo puslapių skaičių padidins keturiems. Du papildomi puslapiai teks S. Kaunele. redaguojamam sauliių skyriui "Tremties trimas". Bus lengviau sutalpinti sauliių veiklos nuotraukas bei aprašymus. Centro valdyba "Kario" žurnalui paskyrė \$500, S. Kaunelienė — \$150, Tautos Fondui ir kultūrinei PLB veiklai — po \$100. Atsikertant į "Holocaust" filmą, bus išleistas dokumentinis leidinys, atskleidžiantis žydų padarytas skriaudas lietuvių tautai. Į anglų kalbą vertiamas ir bus išleistas J. Gliados romanas "Agonija". Kultūrinę stovyklą surengs Klevelando sauliių "Zalgirio" kuopa.

VIKTORAS LANIAUSKAS, klevaliandiečių Stasės ir Simo Laniausku sūnus, nuo š. m. sausio 1 d. buvo paskirtas žurnalo "Reader's Digest" Rytų Azijos laidų vyr. redaktorium Hong Konge. Šis žurnalas yra leidžiamas 15 kalbų 30 milijonų egz. tiražu. V. Laniauskas žurnalistikos studijas yra baigęs Ohio universitete, Columbus mieste. Keletą metų dirbo žinių agentūros UPA žurnalisto Filipinuose, Maniloje, o pastaruju laikui buvo "Reader's Digest" vyr. redaktorius pavaduotoju.

Brazilija

SAO PAULO 1980 M. VADOVAS, išleistas "Mafogra" leidyklos, lietuvių nustebino jin įtrauktą Lietuvos konsulatui. Kilo klausimas, ar Brazilijos vyriausybė leido atidaryti konsulatą, ar galbūt jį atidarė Sovietų Sąjunga, norinti žvejoti Sao Paulo lietuvių palikimus? Kai Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Tadarūnas kreipėsi leidyklos, paaiškėjo, jog leidykla pasinaudojo senų konsulatų sąrašu, nepatikrinusi patikutinį duomenį. Lietuvos konsultas Sao Paulo mieste buvo uždarytas 1961 m. anuometinio Brazilijos prezidento Janio Quadros.

JONAS IR JIEVA TATARŪNAI sausio 25 d. atšventė 60 metų vedybų sukaktį. Šia proga buvo atlaikyti Mišios Vila Zelinos lietuvių šventovėje, Sao Paulo mieste. Vaisės buvo surengtos Jaunimo Namuose, dalyvaujant jų vaikams, giminiams ir bičiuliams. Ta pačią dieną prieš 13 metų yra susituokę ir Viktoras bei Angelina Tatarūnai. Jie yra veikūs Sao Paulo kolonijos gyventojai, turintys gražią lietuvišką kalbančius vaikus Oną-Paulę ir Audrą.

KUN. VINCAS PUPINIS, SJ, lietuvis jėzuitas, sausio 9 d. išvyko Romon, kur jam teks dirbti Vatikano radijo laidų rusų skyriui. Jis yra Rytų apeigų kunigas, studijas baigęs Russicum kolegijoje. Gyvendamas Brazilijoje, 15 metų dirbo sielovados darbą su rytų apeigų katalikais, eidamas kapellono pareigas seselių braziliečių vienuolyno Ipirangoje. Jis taipgi lankydavo lietuvių šeimas, dalyvaudavo lietuviškose šventėse, priklauso Brazilijos Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybei.

Urugvajus

"AZUOLYNO" ISVYKA Į S. AMERIKĄ rūpinasi senesniai išrinktas naujas tėvų komitetas — J. Trakimienė, A. Gudynas, A. Siniauskas, B. Staponis ir Aurelio Vener. Lėšoms telkti jis surengė kalėdinę loteriją. Bilietus platino "Azuolino" ansamblio šokėjų tėvai.

GRAZIUS TAUTINIUS DRABUZIUS "Azuolino" ansambliui audžia Vytautas Dorelis. Spalvas ir raštus jam padėjo parinkti ansamblio vadovas dr. A. Stanevičius. Medžiagą drabužiams ir V. Dorelio gali įsigyti ir

užsienyje gyvenantys lietuviai šokėjai bei šokėjos. Pilnas komplektas kainuoja \$200 be persiuntimo išlaidų, kurias reikia atlyginti atskirai. Užsisakyti galima šiuo adresu: V. Dorelis, Chile 4113 — Cerro, Montevideo, Uruguay. Užsisakantieji galės pasirinkti spalvas.

Argentina

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE 1979 m. gruodžio 15 d. susirinkime Buenos Aires mieste naujon valdybom išrinko: pirm. H. Lėvanavičių, vicepirm. J. Deveikį, I. J. R. Stalioraitį, II. J. R. Vekelį, sekr. A. Mikucionytę. Kandidatais liko: A. Bačanskis, A. Mikucionis, A. Stukas ir G. Martinez. Ligšiolinei valdybai vadovavo R. Stalioraitis. Naujasis pirm. H. Lėvanavičius padėjo už pareiktą pasitikėjimą ir ragino visus vieningai darbuotis, kad ir toliau būtų išaugta lietuvių jaunųjų kartoje. Dėl siaučiančios infliacijos mėnesinį nario mokestį nuo 300 pezų nutarta padidinti iki 1.500. Per metus nariams priklausymas SLA organizacijai kainuos 18.000 pezų.

BUENOS AIRES LIETUVIAI 1979 m. gruodžio 30 d. pagerbė vienuoliskio gyvenimo penkiasdešimtmetį švenčiantį marijonų vienuolių broliuką Pijų Gudelevičių. Jo intencija buvo atnašautos Mišios Aušros Vartų šventovėje, o vaisės surengtos parapijos salėje. Pagerbtuvėms vadovavo visuomenininkas Z. Juknevičius. Sukaktuviniuką sveikino: AL Centro pirm. J. Mičiūnas, AL Jaunimo Sąjungos pirm. G. Morkūnaitė, "Laiko" red. O. Kairienė, Sv. Cecilijos choro vardu — B. Blumbergas, brutičių — pirm. J. Macaitytė, AL Seneilų židinio — V. Grigaitis, SLA — R. Stalioraitis, seselių kazimieriečių — J. Dapkūnaitė, "A. Lietuvių Balso" — I. Lėdasas, P. Ozinskas, Aušros Vartų parapijos — kun. A. Steigvilas. P. Gudelevičius yra pasižymėjęs labai šakota veikla: jis — ir vargoninkas, ir kartais Sv. Cecilijos choro vadovas, ilgiametis "Laiko" administratorius, lietuviškų knygų bei plėkštelių platintojas.

Australija

AUSTRALIJOS PREMIERAS M. FRASERIS sausio 28 d. išskrido Britanijon aptarti sankėjų prieš Sovietų Sąjungą dėl jos invazijos į Afganistaną. Šioje keliogėje jį lydėjo 14 spaudos ir televizijos žurnalistų. Tarp jų buvo ir latvių saviraitis Melburne red. Emil Delins, pirmasis etninės spaudos atstovas tokioje M. Fraserio keliogėje į užsienį. Jo pasirinkimu M. Fraseris, matyt, norėjo pabrėžti savo tvirtą ryžtą nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą, kuri 1974 m. buvo padariusi darbių premjero Whitlam vyriausybę ir kuri M. Fraseriui teko atšaukti 1976 m.

PROTESTO DEMONSTRACIJA prieš sovietinę Afganistano invaziją sausio 19 d. buvo surengta Sydnejuje, prie Sovietų Sąjungos konsulato Woolahroje. Dalyvių su įvairiais plakatais susilaukta apie 200. Savo atstovus buvo atsiuntusios televizijos bei radio stotys ir laikraščiai. Televizijos žinių laidos demonstracijai buvo skirta pirmoji vieta. Sovietinė agresija pasmerkė gausių kalbėtojų: lenkų atsargos karių atstovas W. Weglewski, čekų — dr. Lansky, Pavergtųjų Tautų komiteto pirm. A. Kramilius, Jungtinio Baltiečių Komiteto NSW valstijoje pirm. V. Patašius, NSW valstijos parlamentarai F. Calabro ir J. Cameron, vietnamičių atstovas dr. Dao.

Britanija

SOCIALINIS LIETUVIŲ KLBAS Mančesteryje savo metiniame susirinkime sausio 13 d. aptarė veiklos problemas ir naujon valdybom išrinko: pirm. A. Jalovecką, vicepirm. A. Pupelį, sekr. J. Verbičką, Ild. D. Jalinską, narius — H. Silių, J. Būteną, J. Duobą, D. Svolkina, V. Šiaučilį ir P. Zemeliauską.

BRONIAUS KAZIO BALUCIO, Lietuvos ministerio Britanijai, šimtąjį gimtadienį Londono lietuviai paminėjo N. Metų išvakarėse. Mišias Sv. Kazimiero šventovėje atnašavo klebonas kun. J. Sakavičius, MIC, pamokslė išryškines velionies nuopelnus lietuvių tautai. B. K. Balutis buvo gimęs 1879 m. gruodžio 29 d. Seirijuose, mirė Londone 1967 m. gruodžio 30 d.

Vokietija

SIMAS IR GENE KUDIRKOS sausio 24-27 d.d. viešėjo V. Vokietijoje, kur juos globojo VLB krašto valdybos pirm. Andrius Smitas. Jie lankėsi Vasario 16 gimnazijoje, kur mokosi jų dukra Lolita. Gimnazijos moksleiviams S. Kudirką padarė pranešimą apie savo mokslo metus sovietų okupuotoje Lietuvoje, partizanais tapusius moksleivius, nesėkmingą mėginimą pabėgti į JAV iš sovietinio žvejybos laivo, stebuklingą išgelbėjimą iš sovietų kalėjimo. S. Kudirką, kviečiamas PLB, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir Australijos Lietuvių Bendruomenės, birželio mėnesį lankysis Australijoje. Jo pranešimai, skirti 40 metų trunkančiai Lietuvos okupacijai, bus susieti su lietuvių tautos kova už savo krašto laisvę ir nepriklausomybę.

Kanadoje gimusi lietuvaitė puošia kalėdinę eglutę. Nuotr. St. Dabkaus

Našaus darbo vaisiai

Lietuviškai veiklai paskirta netoli 100.000 dolerių • "Talkos" nariams išmokėta dividendų ir palūkanų per penkis milijonus

STASYS DALIUS

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Talka", įsteigtas 1955 m. vasario 13 d., mini savo veiklos 25 metų sukaktį. Jo įsteigimas buvo padikuotas paties gyvenimo, nes naujiems ateiviams apsigyvenus šiame krašte pradžioje visas dėmesys buvo nukreiptas tik į visuomeninių bei kultūrinių organizacijų steigimą, paliekant nuosalyje ekonominius reikalus. Tačiau nevisi tuos ūkiškus reikalus pamiršo, nes buvusieji Lietuvoje ekonominį ir kooperatinį įstaigų darbuotojai įieškojo būdų savo tautiečiams padėti tvarkyti finansinius reikalus.

Gera pradžia buvo padaryta Toronte, kur buvo įsteigtas "Paramos" kredito kooperatyvas. Sėkminga jo veikla skatino hamiltoniečius irgi suburti. Pradidėję pavienių asmenų pasikalbėjimai vedė į informacinį visuomenės susirinkimą, kuriame buvo plačiau išgyvendintas kooperatinės kredito įstaigos steigimo reikalas. Buvo išrinktas trijų asmenų steigėjų komitetas iš J. Kšivickio, E. Lengniko ir E. Sudiko, kuriems buvo pavesta rūpintis formaliu kooperatyvo steigimu.

Steigėjų komitetas, per tris savaites atlikęs paruošiamuosius darbus, sušaukė Aušros Vartų parapijos salėje steigiamąjį susirinkimą, kuriame nariais įsirašė 31 asmuo. Naujai įsteigiamam kredito kooperatyvui nariai pasirinko vardą "Talka". Įšrinko ir pirmąją valdybą: pirm. J. Giedraitis, vicepirm. A. Vainauskas, sekr. P. Vaitonis, išd. E. Lengnikas, narys A. V. Repčys. Kredito komitetas: J. Mikšys, K. Stanaitis, A. Sukaitis. Revizijos komisija: A. Jankūnas, P. Lukošius, P. Savickas.

Gavusi iš klebono prel. dr. J. Tadausko leidimą nemokamai naudotis parapijos bibliotekos kambariu, valdyba, nelaukdama nė čarterio patvirtinimo, pradėjo darbą. Čia buvo dirbama tik viena kartą į savaitę, būtent, sekmadieniais po pamaldų. Pirmasis darbo mėnuo vasaris buvo užbaigtas su 43 nariais ir \$350.25 indėliu.

Pradžią buvo sunki, kapitalas labai lėtai augo. Tais laikais nariai buvo dar neturintys, apskundinti skolomis. Dauguma įnešdavo tik privalomą \$5.00 šėrą. Nebuvo tiek daug, kaip dabar, stambių tauptytojų. Tačiau steigėjai turėjo tvirtą pasiryžimą ir viltį, kad pradiniai sunkumai bus nugalėti, kad bus laimėtas lietuvių pasitikėjimas, ir kooperatinis kredito kooperatyvas išaugs į tvirtą finansinę įstaigą.

Čarterio patvirtinimas iš Ontario provincijos valdžios gautas 1955 kovo 21 d., ir darbas įėjo į pastovias vėžes. Išd. E. Lengnikas ir kiti valdybos nariai pasikeisdami sekmadieniais būdavo ir priiminėdavo narius. Steigimosi pradžioje nebuvo galima nė svajoti apie nuosavą raštinę bei apmokamą nuolatinių tarnautojų, kuris pastoviai rūpintųsi visais reikalais. Kredito komitetas pirmąją paskolą \$300 leido išduoti 1955 m. balandžio 3 d. Neturint pakankamai pinigų, paskolos buvo išduodamos tik po \$500 vienam nariui. Už paskolas buvo imama 12% arba 1% mėnesinių palūkanų.

Pirmieji darbo metai buvo baigti su 95 nariais ir \$10,177.31 balansu. Kredito komitetas per tą laiką leido išduoti 24 nariams paskolų \$9,179.10. Nariams už šėrus buvo paskirta 4% dividendų.

Stoka kapitalo ir narių truko ilgoką laiką. Narių įnašai ir balansas didėjo pamažu. 1958 m. pradedama dirbti tris kartus į savaitę, prisiglaudus notaro A. Liūdžiaus kontoros patalpose. Po trejų metų darbo "Talkos" balansas pasiekė \$100,000, o minint įsteigimo penkmetį — \$215,753 su 389 nariais.

Susilpnėjus sveikatai, iš pirmininko pareigų pasitraukė plk. J. Giedraitis, atlikęs sunkiausią įsteigimo ir visuomenėje įteisinimo našta. Pirmininko pareigas perėmė A. Vainauskas iki penkmečio minėjimo. O po to ilgiausią laikotarpį pirmininko pareigose išbuvo E. Sudikas — daugiau kaip 13 metų.

Pagaliau po šešerių metų darbo bankelis išaugo iki tokio dydžio, kad jau pajėgė turėti samdomą tarnautoją, kuriuo buvo išd. E. Lengnikas. "Tal-

kos" raštinei patalpa buvo dar vis pas notarą A. Liūdžių, bet jau atskirame kambarėlyje. Pasamdžius tarnautoją, visas darbas sunormalėjo, balansas pradėjo greičiau augti ir operacijos didėti. 1961 m. įvesti nuosavi čekiai, pasipuošę Gadimino stulpais.

Kas metai kooperatinis bankelis augo ir stiprėjo, įgydamas vis didesnę pasitikėjimą lietuvių visuomenėje. Jis jau galėjo geriau ir patogesniais sąlygomis negu kitos finansinės įstaigos aptarnauti narius, mokėdamas didesnes palūkanas už indėlius ir skolindamas mažesniu nuosimčiu. Taipgi iš gauto pelno ėmė skirti paramą visuomenei lietuvių veiklai. Pirmieji doleriai tam tikslui buvo paskirti 1957 m. Vėliau tos sumos didėjo pagal metinį finansinį pajėgumą.

Pirmas darbo dešimtmetis užbaigtas \$804,908 balansu su 811 nariu. Paskolom naudojosi 268 nariai \$646,554 suma. Lietuviškiems reikalams parenti per dešimtmetį buvo paskirta \$4,791. "Talkos" veiklos dešimtmečio paminėjimas ir metinis narių susirinkimas įvyko 1965 m. vasario 20 d. "Hillcrest" salėje su vaizdėmis pakilioje nuotaikoje. Jaučiant, kad sunkiausias įsikūrimo laikotarpis nugalėtas.

Bankeliui augant, buvo pasiektas žymus laimėjimas, kai balansas 1966 m. pasiekė ir peržengė vieną milijoną dolerių. Tai įvyko po vienuolikos metų kieto ir intensyvaus darbo.

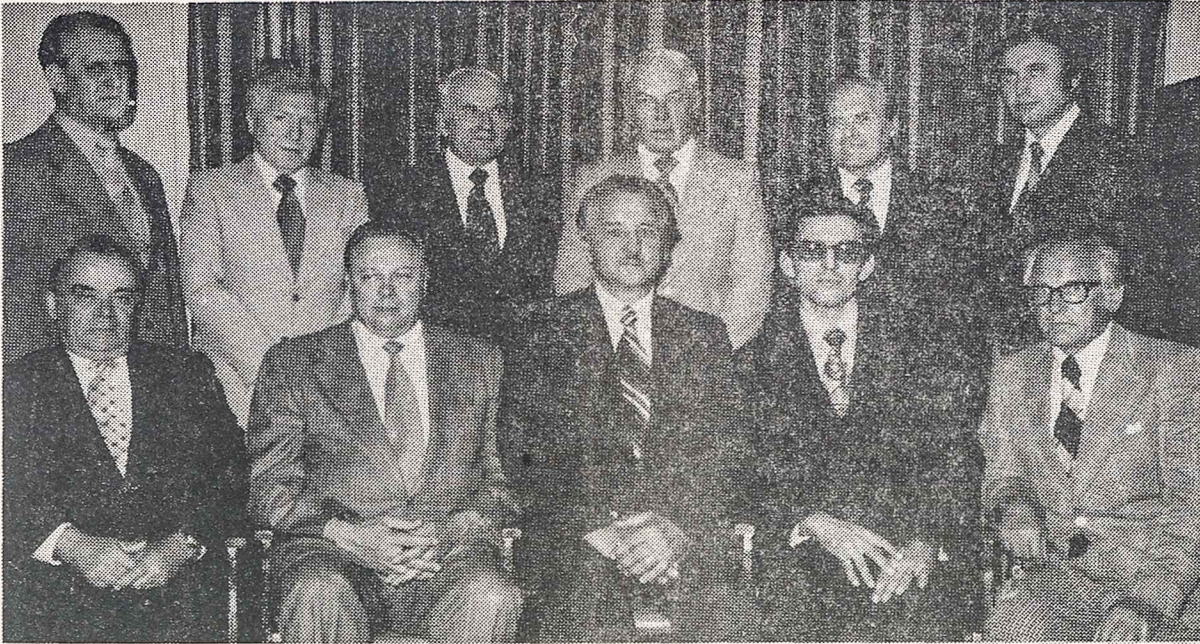
Buvo susirūpinta nuosavą namų raštinę įsigijimu. Namų pirkimo klausimas iškildavo per metinius narių susirinkimus ir buvo svarstomas valdybos posėdžiuose. Galutinis posūkis įvyko 1969 m., kai metinis narių susirinkimas išrinko namų pirkimo komisiją ir tvirtai įpareigojo valdybą tuo rūpintis. Praslinko dar porą metų, kol tinkamas pirkinyus buvo surastas ir 1971 m. nupirktas. Atlikus remontą ir pritaikymą patalpų bankelio raštinės reikalams, "Talkos" būstinė buvo iškilmingai atidaryta ir prel. dr. J. Tadausko pašventinta 1972 m. sausio 15 d.

Išskūrus nuosavuose namuose patogioje miesto dalyje su pakankamai didele aikšte narių automobiliams pastatyti, prasiidėjo ir spartesnis "Talkos" augimas. Penkioliktieji darbo metai užbaigti su 1205 nariais ir \$1,849,815 balansu, o dvidešimtieji — 1974 su 1750 nariu ir \$5,480,783 balansu. Lietuviškiems reikalams per tą laiką išmokėta \$44,601.

Neapsėjo "Talkos" kooperatyvas ir be skaudesnių momentų, kai po dvidešimtmečio minėjimo mirtis nusinešė į kapus valdybos pirmininką A. Vainauską, o sekančiais 1976 m. ir kitą pirmininką — J. Bulionį. 1977 m. pirmininku buvo išrinktas V. Leparskas, o nuo 1978 m. pareigas perėmė J. Krištolaitis.

Pastarajame penkmetyje "Talka" gan stipriai augo, taip kad dabar 25-rių metų balansas rodo \$14,345,591 ir 2,205 narius. Per 25 metus į "Talkos" narius įstojo 3,226 asmenys, mirė 160 ir išstojo 861. Kredito komitetas per tą laikotarpį leido išduoti nariams paskolų \$31,171,882. Nariams už laikomus pinigus bankelyje išmokėta dividendų ir palūkanų už indėlius \$5,233,187. Lietuviškiems reikalams išmokėta \$98,561.00. "Talkos" valdyba daugiausia paramos skyrė mokyklų išlaikymui ir jaunimo organizacijoms. Tuo būdu iš paskirtų pinigų Vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla Hamiltone gavo \$33,635.00 ir Vasario 16 gimnazija Vokietijoje \$20,660.00. Stambiomis sumomis buvo parentas sporto klubas "Kovas", tautinių šokių grupė "Gyvataras", teatras "Aukuras", mergaičių choras "Aidas" ir kitos organizacijos.

Metus žvilgsnį į nueitą "Talkos" kelią, matyti didelis jos įnašas į Hamiltono lietuvių gyvenimą per 25 metus. Tai nuopelnas bankelio steigėjų ir kitų darbuotojų, kurie savo nuoširdžiu darbu bei rūpesčiu pajėgė išugdyti iki dabartinio lygio. Dalis tų kooperatininkų nebesulaukė šios sukakties: tai a. a. J. Giedraitis, A. Vainauskas, K. Stanaitis, P. Savickas, J. Bulionis. Jų šviesus atminimas bei atliktas darbas yra nepamirštamas ir su pagarba visų "Talkos" narių prisimenamas.

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdybos ir komisijų nariai. Sėdi iš kairės: revizijos komisijos pirm. A. Patamsis, vicepirm. J. Stankus, pirm. J. Krištolaitis, kredito komisijos pirm. A. Stanevičius, išd. S. J. Dalius; stovi: J. Sadauskas, K. Mileris, J. Bajoraitis, J. G. Skaistys, J. Pleinys, sekr. R. Kontenis. Nuotr. J. Miltenio

Kaip steigėsi "Litas" Montrealyje

Atsiminimų nuotrupos 25 metų sukakties proga

JUOZAS LUKOSEVICIUS

Susipažinus Montrealyje su D. Jurkum ir išsikalbėjus apie ekonominius reikalus, buvo prieita išvada, kad Montrealyje reikia steigti kooperatinį bankelį. Man persikėlus gyventi kaimynystėje, seserim apsigyvenus pas jį, tie susitikimai padažnėjo. D. Jurkus vis primindavo, kad aš kaip komersantas tuo reikalu nieko nedarau, o Toronte įsisteigęs bankelis visai puikiai veikia.

Nebegalėdamas toliau spurtis, iškėliau tą reikalą spaudoje. 1954 m. pavasarį parašiau apie juos laikraščiuose straipsnį "Ūkinės lietuvių imonės ir jų steigimas Montrealyje". A. a. J. Kardelis, pavadinęs jį "Svarbieji reikalai", išspausdino "Nepriklausomąją Lietuvą" net vedamuoju.

Kadangi tuo laiku buvau Bendruomenės valdyboje, tai buvęs tuo laiku pirmininkas L. Balzaras, perskaitęs tuos straipsnius, pirmame posėdyje ir sakė: "Parašai, tai dabar ir steig". D. Jurkus ir su juo tuo reikalu buvo kalbėjęs.

Nevisi Montrealeio lietuviai pradžioje buvo susipažinę su Lietuvių Bendruomenės veikla; kaskurie buvo net priešingi, todėl buvo nutarta suorganizuoti atskirą vienetą — ūkinį komitetą, kaip ir mano rašinyje jau buvo siūlyta, kuris rūpintųsi ne tik bankelio, bet ir kitų visuomeninių organizacijų — stovyklų, prekybos kooperatyvų, Lietuvių Namų ir kitų steigimu.

1954 m. spalio 16 d. mano sušauktame susirinkime buvo sudarytas ūkinis komitetas iš A.

Norkeliūno, Pr. Rudinsko ir P. Narbuto, o bankelio steigimui sudaryta atskira komisija iš A. Norkeliūno, D. Jurkaus ir J. Skučo.

Tame susirinkime dalyvavęs J. Kardelis pažadėjo spaudos talką, kuri ne tik organizuojant, bet ir pradinėje "Lito" veikloje be jokio atlyginimo buvo vykdoma. Ji buvo labai paveiki.

Be to, prie "Lito" steigimo daug prisidėjo a. a. J. Juškevičius, kuris nebuvo komisijoje, bet buvo "Bell Canada" kredito kooperatyvo kredito komisijos nariu ir savo žiniomis buvo geras patarėjas A. Norkeliūnui, kuris rūpinosi "Lito" steigimo procedūra.

Taigi, laikant D. Jurkų pirmuoju sumanytoju ir inspiratorium, A. Norkeliūną reikia laikyti oficialiu "Lito" steigėju.

Apie tolimesnį "Lito" vystymąsi buvo rašoma kiekvienų metų leidiniuose ir spaudoje, dėlto šiame straipsnyje neminėsiu. Noriu tik pastebėti, kad darbštus D. Jurkaus dėka pirmas dešimtmetis parodė, kad "Lito" veikimas bus užtikrintas, nes aktyviai priartėjo prie milijono su ketvirtimi doleriais. A. a. Pranas Rudinskas, su kuriuo teko dar Lietuvoje bendradarbiauti, savo patirtimi ir gabumais dar labiau paspartino "Lito" augimą, nes D. Jurkui pasilikus vien prie atskaitymo, jam buvo daugiau laiko rūpintis "Lito" plėtimu reikalais.

Būdami valdomuosiuose "Lito" organuose ir vėliau, labai daug valandų praleidome diskutuodami bankelio reikalus. Pr. Rudinskas, kaip ir D. Jurkus,

buvo žmogus, kuris mėgo išgirsti ir kitų patarimus. Iš tų mūsų pasikalbėjimų išsivystė nemažai dalykų, kurie dar ir šiandien figūroja "Lito" veikloje.

Naujoji vedėja R. Piečaitienė, pradėjus darbą su teorinių žinių pagrindų, labai greitai perėjo į praktiką ir jau dveji metai gana sumaniai tvarko "Lito" reikalus, ypač šiuo sunkiu bankinių operacijų metu, kai kartais labai greitai tenka orientuotis. Linkėtina jai ir toliau sėkmingai eiti D. Jurkaus ir a. a. Pr. Rudinsko progresuojančiu keliu.

"Litas" buvo laimingas ta prasme, kad į savo veiklą galėjo įjungti du jaunus čia gimusius ir išsimokslinčius žmones: A. Norkeliūną (steigimosi pradžioje) ir J. Bernotą vėlesnei plėtotei. Pastarasis su mažą pertrauka jau beveik visą dvidešimtmetį labai sumanią "Litui" pirmininkauja. Tų dviejų žmonių, kaip ir D. Jurkaus bei a. a. Pr. Rudinsko, nuoširdus atsidavimas "Litui" paliks gilius pėdsakus.

Tenka pasidžiaugti, kad pastutinių kelerių metų laikotarpyje daug jaunų išsimokslinusių profesionalų įsijungia į valdomuosius organus. Jie užtikrins "Lito" ateitį.

Lenkdamas galvą jau mirusiems "Lito" darbuotojams, linkiu dabartiniams sėkmingai vadovauti "Lito" veiklai, nenu-tolstant nuo kooperatinio pagrindo, kad ateinantys šimtmečio ketvirtis būtų dar sėkmingesnis ir naudingas ne tik pavieniams nariams, bet ir visai Montrealeio lietuvių visuomenei.

Vienerių metų mirties metinėse pamaldos už

**A+A
EMILIJA
AZUBALIENĖ**

vasario 23, šeštadienį,
11 valandą ryto,
Lietuvos Kankinių
šventovėje

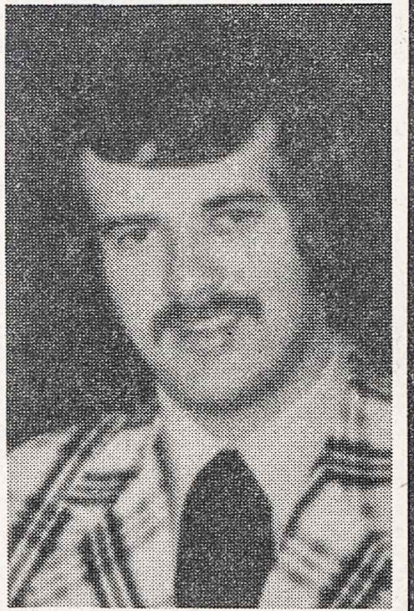
Mūsų mylimo sūnaus

A+A ROMO JOCIAUS,

tragiškai žuvusio 1975 metų kovo 2 dieną,
PENKERIŲ METŲ PRISIMINIMUI

BRANGUS ROMUTII!

Sužaliuos ir pasipuoš žiedais jau penktasis pavasaris, kai Tu, mūsų mielas sūnau, taip tykiai ir netikėtai palikai šį pasaulį ir mus. Tavo trumpo gyvenimo palikti gražūs prisiminimai pasiliks mūsų širdyse neužmirštamai.

Dedam gėles ant Tavo kapo.
Tas kapas, šaltas ir tykus.
Su ašarom mes jas palaistom
Su skausmu grįžtam į namus.

Nieks nesupras to mūsų skausmo,
Tų ilgų nemigo naktų,
Kurias likimas mums uždėjo
Ant mūsų palinkusių pečių.

Sapne mes matom Tavo veidą,
Tas mylimas gražias akis.
Kodėl Dievulis tau paskyrė
Gyventi pasauly taip trumpai?

Bet mes tikim, brangus Romuti,
Mes neatsiskyrėm amžinai.
Mes susitikime pas Dievą,
Kada sugaus dangaus varpai.

Šią skaudžią dieną prašome savo gimines, artimuosius ir draugus mūsų mylimą sūnų **R O M A** prisiminti savo maldose.

Liūdintys tėvai ir broliai
M. P. Jociai

Rodney, Ontario

Padėka

A+A

mūsų mielai MAMYTEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame Priskikimo Parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už šv. Mišias, visiem draugam ir pažįstamiem už užuojautą, pareikštą žodžiu ir per spaudą.

Ačiū visiems

Nuliūdę: dukra Bronė
ir jos vyras Adolfas Vilkus

Mūsų kredito unijos narei

a+a Elenai Kudžmaitei

mirus, jos broliui AUGUSTINUI su šeima bei visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealeio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mūsų kredito unijos narei

a+a Nancy Norris

mirus, jos vyrui JOSEPH, dukrai NANCY su šeima bei visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealeio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

MIELAM BROLIUI

A+A

KAZIUI SKREBIUI

Anglijoje mirus, jo seseriai A. GAIDELIENEI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

E. A. Underiai

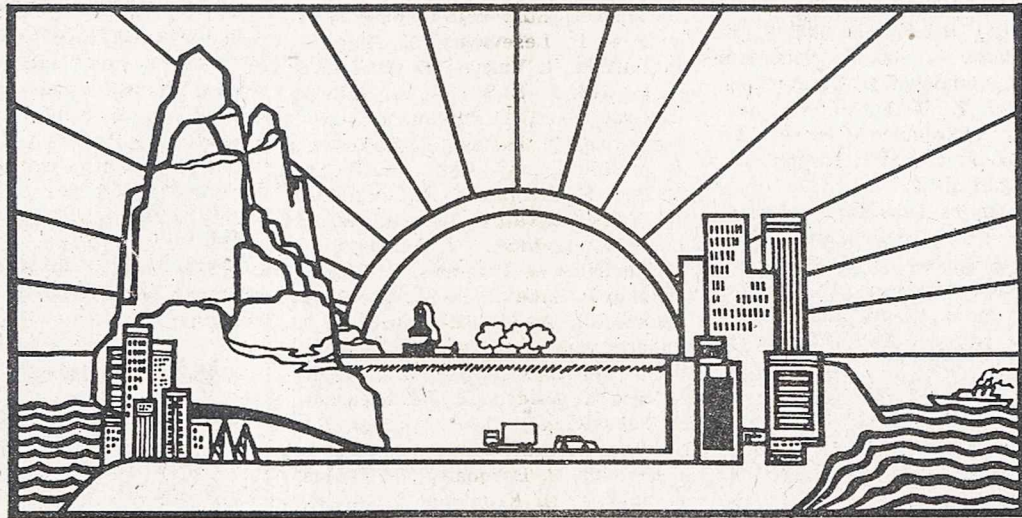
A+A

KAZIMIERUI SKREBIUI

Anglijoje mirus, seserį ANASTAZIJĄ GAIDELIENĘ ir šeimą giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

J. M. Radzevičiai
V. A. Karauskai
A. E. Pūkai
K. Z. Žebrauskai
V. P. Melnykai

Jūs priklausote Kanadai

... o Kanada priklauso jums

Kanada yra jūsų šalis. Kiekviena provincija, kiekvienas miestas, kiekvienas miestelis. Atlanto provincijos rytuose, žavinga valstybinės sostinės sritis, didingieji Rockie kalnai vakaruose ir už jų. Tai nuostabaus natūralaus grožio šalis; didelio sudėtingumo ir paprasto nuoširdumo; su plačiausiom atostogų galimybėmis, kurių neturi jokia kita šalis. Ryžkitės šiais metais pažinti naują Kanados dalį!

Kanada
tiek daug įdomybių

Canadian Government
Office of Tourism
Office de tourisme
du Canada

Sportas, olimpiada, politika

R. KYLIUS

Šio rašinio autorius yra užaugęs sovietinėje sistemoje, dalyvavęs sportiniame jos gyvenime ir dėlto iš arti pažįsta jo problemas. RED.

Olimpinės žaidynės

Pagal olimpinio komiteto nuostatus, olimpinės žaidynės gali būti rengiamos tik tokiose kraštuose, kurie nėra nusikaltę įsiveržimui į kitus kraštus ir asmenims laisvės varžymu. Prieš ketintą metų olimpinis komitetas, neaišku kokiais sumetimais, nutarė rengti šių metų vasaros olimpinės žaidynes Maskvoje. Pagal "Maclean" žurnalo duomenis, Sovietų Sąjunga nuo 1944 iki 1980 m. padarė net 188 karines intervencijas į kitus kraštus. Atrodo, kad olimpinis komitetas dar ir dabar nežino, jog Sovietų Sąjungoje visą laiką yra diskriminuojami ne tik pavieniai žmonės, bet ir ištisos tautos. Pats olimpinio komiteto pirmininkas lordas Killanin pripažįsta, kad politika sporte egzistuoja, bet jis tikrai norėtų, kad to nebūtų. Galbūt ateityje, pastoviai ruošiant olimpinės žaidynes jų tėvynėje Graikijoje, bus įmanoma tai padaryti. Šiuo gi metu tai tikrai jo norai neišsipildys.

Sportas Sovietijoje

Komunistiniuose kraštuose valstybė skatina sportą, nes nori turėti stipresnius darbininkus, kareivius, o svarbiausia tai propagandos įrankį. Šiuose kraštuose oficialiai nėra profesionalių sportininkų, atseit, visi tik mėgėjai, tačiau tuo mažai kas betiki. Pasižiūrėkime, kaip yra ugdomas sportas sovietiniuose kraštuose, pavyzdžiui kad ir Lietuvoje.

Tenai dauguma vaikų aktyvų sporto gyvenimą pradeda mokykliniame amžiuje. Visose bendrojo lavinimo mokyklose yra privalomos fizinio auklėjimo pamokos. Jų metu mokiniai turi atlikti įvairius fizinius pratimus, mokosi lengvosios atletikos, gimnastikos, įvairių žaidimų ir kitų sporto šakų pagrindų. Vėliau jie pradeda rungtyniauti. Geriausi patenka į mokyklos komandas, kurios dar papildomai treniruojasi ir bando įveikti tarpininkines varžybas. Gabesni bei atkaklesni vaikai nepasitenkina vien tik bendrojo lavinimo mokyklos komanda — eina treniruotis į įvairias specializuotas sporto mokyklas, sporto klubus.

Lietuvoje yra ir keletas specialių bendrojo lavinimo mokyklų — sporto internatų. Juose rinkiniai vaikai kartu gyvena, mokosi ir labai intensyviai sportuoja. Geriausi sportininkai kviečiami į miesto, rajono, respublikos ir net Sovietų Sąjungos rinktinę. Iškiliausiu sportininkai gauna daugiau privilegijų, negu jų draugai. Jiems apmoka kelionės ir visas varžybas ir pragyvenimą specialių treniruotinių stovyklų bei varžybų metu. Jiems atsiranda galimybė daug kur keliauti, praplėsti akiratį. Baigę bendrojo lavinimo mokyklą, jie lengviau įstoja į universitetą ar kitokias žemesnio lygio mokyklas. Nenori studijuoti gauna geresnį darbą, o kariuomenėje esti geriau traktuojami. Tad nenuostabu, kad daugeliui verta atkakliai sportuoti ir pasiekti augsto lygio.

Panaši būklė yra ir augstesnėse mokyklose. Ten geriausi sportininkai taip pat gauna kai kurių lengvatų, tačiau dauguma jų būna verčiami pasirinkti su sportu susietą karjerą. Pasirinkusieji mokslinį pašaukimą, yra skatinami aktyviai sportuoti skirti savo laisvalaikį. Iš tikrųjų yra labai sunku po atkaklių treniruotinių bei rungtynių surasti pakankamai laiko studijoms. Daug gerų sportininkų dažniausiai tampa amžiniais studentais. Tokie per visą savo aktyvaus sportininko karjerą vos sugeba baigti universitetinio lygio mokyklą, nors pasitaiko ir gana daug gražių išimčių.

Ištaigose ir įmonėse

Daug aktyvių sportininkų dirba įstaigose arba fabrikuose. Nors jie daug darbo valandų praleidžia treniruotėse bei varžybose, tačiau visticke gauna pilną algą, o laimėjus svarbesnes varžybas, dar ir papildomas pinigines premijas, nemokamas atostogas poilsio namuose ir t. t. Geresnės komandos kartais, kaip paskatinimą, gauna teisę važiuoti rungtyniauti ir į užsienį.

Geriausieji sportininkai po sėkmingo pasirodymo pasaulinėse ar tarptautinėse varžybose dažnai gauna geresnį butą, teisę nusipirkti automobilį, geresnius baldus ir kitokius namų apyvokos reikmenis. Betgi vargas tiems, kurie grįžta varžybas pralaimėję. Tada juos ir munitinė gerokai pakrato, spaudoje iškrituoja ir, žinoma, atima dauguma lengvatų. Todėl jie ir stengiasi visokiomis leistomis ir neleistomis priemonėmis išsikovoti pirmąsias vietas. Galbūt dėlto dauguma rusų bei kitų sovietinių kraštų sportininkų varžybose elgiasi ne kaip žmonės, bet kaip gerai išdresiruoti gyvūnai. Juos tam paruošia specialūs būriai mokslininkų, gydytojų, trenerių bei visokio kito pagalbinio personalo.

Cesiūno atvejis

1979 m. pabėgęs į V. Vokietiją olimpinis čempionas Vladas Cesiūnas ruošėsi parašyti knygą apie komunistinių kraštų sportininkus, tačiau jam nepavyko. Komunistų agentai jį pagrobė ir išgabeno atgal į Sovietų Sąjungą. Kodėl reikėjo rusams panaudoti savo brutalią jėgą prieš laisvės ištroškusį sportininką? Juk daug svarbesnių žmonių jie yra ištrėmę į užsienį! Rodos, atsakymas aiškus: Maskva pabijojo, kad prieš olimpinės žaidynės gali pasirodyti knyga, nušviečianti, kaip geriausi Sovietų Sąjungos sportininkai ruošiasi tarptautinėms varžyboms, kaip jie vartoja įvairius vaistus ar chemikalus nešvarioms pergalmėms pasiekti.

Politisinis pamušalas

Laisvajame pasaulyje sportas irgi nėra visai atskirtas nuo politikos. Pietų Afrikos valstybė dar nėra priimta į olimpinį komitetą, Montrealio olimpiados metu nebuvo įsileista Taivano rinktinė, daug Afrikos šalių boikotavo žaidynes. Laisvasis pasaulis padarė klaidą, dalyvaudamas 1936 m. Berlyno olimpiadoje. Tą olimpiadą vokiečiai panaudojo propagandai. Maskva jau dabar naudoja propagandai būsimas olimpinės žaidynes. Pavyzdžiui, partiečiams skirtose brošiūroje rašoma: "Nutarimas rengti olimpinės žaidynes Maskvoje yra įrodymas bei pripažinimas teisingos Sovietų Sąjungos užsienio politikos bei jos įtakos ir pasaulinę taiką". Taip, tai įrodymas, kad olimpinis komitetas ir daugelis politikų nesiorientuoja politikoje. "Taikingas" Afganistano okupavimas tai ryškiai patvirtina.

Amerikos prezidento ryžtas boikotuoti olimpinės žaidynes Maskvoje arba perkelti jas į kitą neutralią šalį, įveikę rusai neišvengs savo kariuomenės iš Afganistano, sukrėtę pasaulį. Laikas parodys, ar laisvųjų kraštų politikai bei sporto veikėjai praregės ir išdrįs palaikyti šį sunkų bet teisingą bandymą. O jau atėjo laikas tai padaryti ir viešingomis jėgomis sutramdyti raudonąją mešką.

Laikas pajudėti

Dabar yra labai patogus laikas veiksmingai atsileipti į sovietinio nusikaltėlio pastangas pavergti laisvajai pasauliui. Juo turėtų pasinaudoti ypač visų kraštų etninės grupės, kurių tėvynės yra paverptos. Jos turėtų nuolat demonstruoti, protestuoti ir šaukti: "Šalin tautžudžiai rusai iš Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rytų Vokietijos, Ukrainos, Vengrijos, Čekoslovakijos... Afganistano!"

Mes visi turime ištiesti savo pagalbos ranką JAV prezidentui ir pasizadėti, kad nė vienas iš mūsų nevyks į maskvinę olimpiadą ir kovos prieš sovietų propagandą.

Pajieškojimas

Albinas Ramanauškas ieško sesers Janinos Ramanauškaitės-Jocienės, kilusios iš Moliniškių kaimo, Lankeliškių valsčiaus. Prasome ją atsileipti arba žinančius apie ją pranešti: A. Ramanauškas, 320 Caroline St. S., Hamilton, Ont., L8P 3M1, Canada.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Vasario 28 didžiausias wintario loterijos traukimas iki šiol

135 didieji laimėjimai, 7 - \$100,000, 28 - \$25,000 BE TO, 100 PAPILDOMŲ LAIMĖJIMŲ PO \$10,000

135 MAJOR PRIZES
7 - \$100,000
28 - \$25,000
PLUS 100 Bonus Prizes of \$10,000

The name's the same but it's a great new game

Vieni stato, kiti griaua

Okupuotos Lietuvos tikintieji protestuoja prieš komunistus, nugriovusius kryžius
• Apie tai rašo šis iš Lietuvos gautas dokumentas

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetas, Lietuva.
Nuorai: J. E. v.ysk. L. POVOLO, NIUI, LTSR KP CK sekretoriui P. GRISKEVICIUI.
Petrašiūnų parapijiečių

PAREIŠKIMAS

Prie Amalių, Petrašiūnų — Palemono pakelėje, stovėjo Petrašiūnų parapijiečių dar prieš antrąjį pasaulinį karą pastatytas Taikos kryžius. 1979 m. to kelio pakraščiu buvo tiesiamas šiluminės trasa, kurios pravedimu užkliuvo šis kryžius.

Tik vėliau po susidariusios situacijos darosi aišku, kad kryžiaus nuvertimui šiluminė trasa buvo tik priedangas. Po ją, kaip ir daugelį atvejų po panašiomis priedangomis, norėta paslėpti rankas, išnaikinusias mūsų Tėvynėje jau daug ne tik meninių kryžių, koplytstulpių, bet ir brangių architektūrinių paminklų.

Mums dėl kryžiaus nuvertimo protestavus buvo paaiškinta, kad baigus darbus jis bus vėl pastatytas. Pasitikėjome, tačiau buvome skaudinai apvilti. Tada kryžių pasistatė patys trijų metrų nuotolyje nuo prastos šiluminės trasos. Džiaugėmės, kad mūsų ir mūsų tėvų statytas kryžius vėl gražiai puoš pakelę ir teiks mūsų siekiamybių ir fizinių jėgų bei ištvėrėms.

Tačiau džiaugtis teko neilgai. S. m., t. y. 1978 m. rudenį pradėjo lankytis kelių-tiltų eksploatacijos darbų vykdytojas Bronius Rasiukevičius, prašydamas nuverti kryžių. Jis skundėsi, jog jei kryžiaus neuversime, tai valdytojas Juozas Svedaravičius jį pašalins iš darbo. Neaišku, kuo klaido ramiai stovintis mūsų brangus tėvų palikimas — kryžius, kad dėl jo J. Svedaravičius neleidžia darbų vykdytoji eiti savo pareigų.

Atsisakius nugriauti šį kryžių, darbų vykdytojas Br. Rasiukevičius su meistru Alfonsu Juškiu sureizgavo įdomų spektaklį. Jie sukvietė brigados darbininkus, sakdami, kad važiuos į Palemoną kasti duobę, bet atvežė prie kryžiaus ir liepė įvertinti. Tačiau nė vienas brigados darbininkas neišdrįso šio juodo darbo atlikti. Meistras pasiūlė grynais pinigais, bet ir tai nė vienas nesusigundė. Tada jis didelių sunkumų ir įjėskojimų dėka surado du prasigėrusius vyrus, kurių vienas rusas. Darbininkų žodžiais tariant, jie parsidavė už 100 rub.

1978. XI. 22 14.30 val. tie du papirkti žmonės, kuriems padėjo ir pats meistras, vogčiomis išlaužė kryžių, ir nuvežė prie kelių-tiltų eksploatacijos tresto tvoros, numetė bei apmetė dėžėmis.

Taip naikinamos mūsų neįkainojamos vertybės.

Mes esame labai įskaudinti, kad taip piktavališkai yra pasityčiojama iš tarybinėje visuomenėje gyvenančių darbo žmonių, kurių rankomis yra kuriamos visos materialinės gėrybės. Visur aiškinama, kad darbo žmonių valdžia, o taip su jais nesiskaitoma, naikinama kas jiems brangiausia arba klasta, arba prievarta arba parduodama už pinigus, nors nauja TSRS konstitucija garantuoja ir įstatymais užtikrina piliečių lygiatėsiškumą ir sąžinės laisvę. Kodėl fabrikų ir gamyklų kiemuose, miestų aikštėse ir pakelėse statomi įvairūs tarybiniai plakatai, skulptūros bei dekoratyviniai stogastulpiai, o tikinčių visuomenės didžioji dalis negali net kryžiaus ar koplytstulpio pakelėje pasistatyti? Kodėl naikinami mūsų tautos praeitį atspindintys gražūs

ir originalūs meno dirbiniai? Kodėl laužomi ir išniekinami meniški kryžiai ir koplytstulpiai, kurie nuo amžių puosė mūsų lietuvių tautos veidą kaip vilties ir ištikimybės savo tikėjimui simbolis?

Šis kryžiaus nuvertimas padarė mums įvairiapusišką žalą dvasiniu ir kultūriniu požiūriu, neįskaitant materialinių išlaidų.

Ar pagalvoja tie tautos sūnūs, išniekinę kryžius, kad tokių kultūrinių ir dvasinių vertybių naikinimu jie duoda pirmąjį impulsą mūsų jaunajai kartai neįvertinti ne tik materialinių, kitų rankomis sukurtų gėrybių, bet ir nesugrąžinamai išplėsiama iš jų širdžių gėrio ir grožio pajutimą, meilę ir pagarbą savo tautos per ištisus šimtmečius sukurtam ir išpuoselėtam menui. Tas įteisintas chuliganizmas laužyti ir naikinti neįkainojamas vertybes yra pavyzdžiū mūsų jaunajai kartai tapti griaujamąja jėga.

Prasome Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą padėti apginti mūsų teises.

1979. I. 11

Po pareiškimo yra 235 parašai, kurie beveik visi išskaitomi.

• TIKRAS KOREJAS savo įgyje svorį jaučia savyje ir dėl to kūrbiškas yra net toli nuo savųjų. Jam Lietuva yra ten, kur jis patys yra.

J. ERETAS

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvų Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Remkime tikinčiuosius Lietuvoj!

Žodis Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos bičiuliams

Iš tironiškai izoliuotos Lietuvos Dievo Apvaizdos keliais ateinančios žinios jaudina pasaulį. Lietuvos vardas tampa tartum simboliu kovos už religiją ir apamai už laisvę. Tačiau tai, kas apie persekiojimus, kančias, religinę ir tautinę veiklą bei kovą pasakoma mus pasiekiančioje pogrindžio spaudoje, yra tik silpnas vaizdas to, kas vyksta bedieviško komunizmo vergijoje.

Dabar laisvajame pasaulyje vienintelė organizacija, kurios tiesioginis tikslas remti šios dvasinės kovos ir misijų pastangas, yra LK Religinė Šalpa. Palyginant su tuo, kokia pagalba ten būtų reikalinga, mūsų pagalba nėra didelė. Ji yra tokia, kiek jos gauname iš lietuvių laisvajame pasaulyje. Tiesa, LK Religinės Šalpos skleidžiamų informacijų dėka pradedame sulaukti atsiliepimų ir iš nelietuvių.

Kai Gavėnios metu prisimename Kristaus kančią, prisiminkime kenčiančią jo mistinio kūno dalį — kenčiančią ir persekiojamą mūsų tautą Lietuvoje. Esa-

me paskleidę maldų kalendorių, kad kiekvieną dieną kur nors lietuviai melstųsi už Lietuvą. Vis dažniau išgirstame, kad tai daro ir nelietuviai. Mūsų malda turėtų būti kasdieninė.

Maldos tačiau nepakanka. LK Religinės Šalpos veikla reikalinga medžiaginės paramos. Kur parapijose vykdomos rinkliavos LK Religinei Šalpai, visiems patariame jungtis savo parapijos talkon. Kur to nebūtų, lietuviams derėtų vieni kitus paraginti savo auką remti LK Religinės Šalpos veiklą. Mūsų adresas: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. (JAV-se aukos gali būti nurašytos nuo pajamų mokesčių).

Pastaba. Kelios organizacijos ir pavieniai asmenys kreipėsi į mus, klausdami, tad paaiškina, kad LK Religinė Šalpa ir Kronikoms Leisti Draugija nėra tas pat. LK Religinė Šalpa neturi nieko bendro su minima draugija.

Vysk. V. Brizgys, pirmininkas

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNĖSAI:
847. Stanačio Kazio atm. \$ 300
848. Mingėly, Antano ir Antaninos atm. 200
849. Petrusevičienės, Pranės atm. 100
850. Lukošienė, Birutė 100
851. Januškevičius, Česlovas 100
852. Dabkus, Paulius ir Ona 100
853. Viskontienė, Stasė 100
854. Kuchalskiai, E. ir J. 100
855. Gajausko, Balio garbei 300
856. Dilkus, Antanas 100
857. Ceika, Bronius 100
858. Vaitkus, V. 300
859. Dambrausko, Edvardo atm. 220
860. Puvaskis, Juozas 100
861. Puvaskienė, Veronika 100
862. Remelkos, V. atm. 100
863. Matulionis, Jono atm. 190

INĖSA PAPILDYMAI:
10. Mockai, Zigmars ir Liuda \$ 300
23. KLB Otavos apyl. 4800
24. KLB Delhi apyl. 500
109. Balsys, Leopoldas 300
114. Pacevičiaus, Stasio dr. 2500
150. Ignaciū, Viktoro atm. 115
217. Poderio, Kazimiero atm. 520
289. Solima, V. dr. 1100
354. Vitkūnas, Jonas 1700
380. Treigis, Sėrgijaus atm. 548
418. Stundžia, Kazys 200
608. Latauskas, Petras 700
619. Karaliūnas, Petras 1100
654. Zičkaus, Antano test. palikimas 5100
673. K. A. 300
807. Rakauskai, Pranas ir Elzbieta 1000

Dr. Stasiui Pacevičiui mirus, artimieji, draugai bei pacientai, gerdami jo paslaugumą ligos atvejais, suaukojo \$1300 KL Fondui. Prisidėjo: S. E. Barai \$60; po \$50: P. Kazukonis, H. Lapas, Melva Holdings, dr. A. Salkus, A. Smigelskis, Toronto Lietuvių Golfo Klubas; S. R. Valickai \$40; B. Klimas \$30; po \$25: S. V. Aušrotai, J. R. Birgoliai, S. G. Kuzmai, A. R. Masilioniai, dr. A. D. Mažeikos, dr. A. Valadka, dr. J. Yčas, M. F. Yokubynas; po \$20: J. Bersėnas, L. S. Balsiai, Vl. A. Balsiai, P. O. Dabkai, J. J. Juodikaitienė, S.

Dėkojame visiems naujais nariams bei įnašus papildžiusiems Vasario 16 proga.

Fondas primena visoms organizacijoms nedelsiti su pašalų prašymais, o pakeitusiuosiu adresu pranešti: Kanados Lietuvių Fondas, 28 The Palisades, Toronto, Ont. M6S 2W8.

PASTABA: KLF pranešime "T2" 1980 m. 1 nr. išspausdinta, kad P. Daugėlaivičienė padidino savo įnašą iki \$1000; turėjo būti — tūkstančių dolerių (iki \$3025).

KLF VALDYBA

Komplikuojasi kelionės

AL. GIMANTAS

Nuostabių greičiu atolydžiu riedant pakalnėn ir kasdien vėstant amerikiečių-rusų santykiams, visai kitą plotmę atsiduria ir kelionių Lietuvon klausimas. Ta tema pasikalbėjus su tautiečiais, aiškiai jaučiamas savitiskas netikrumas, lyg ir baimės jausmas dabartinio šaltmečio laikotarpiu vykti į sovietinės imperijos valdas. Vasingtono-Maskvos flirto pasibaigus ar bent toms netikroms šypsenoms apimrus, nevienam kyla klausimas, ar amerikėnės pilietybės turėjimas šiuo metu gali laiduoti asmeninį saugumą ir laisvą nuvykimą bei sugrįžimą. Tai rimtas klausimas, šiuo metu itin aktualus, kai jau pats laikas užsirašyti pavasario ir vasaros išvykoms Lietuvon.

Galima prielaida, kad sovietinėje pusėje niekas nėra pasikeitę, ir Vilnius tebelaukia tu penkiadienių turistų bei jų stiprius užsieniečių valiutos. Tačiau nereikia stebėtis, kad mūsų siūlyti srautas šiais metais bus kur kas menkesnis, jei ne dėl kokių kitų priežasčių, tai dėl paprasčiausios savisaugos.

Ryšium su olimpiada daug kas tikėjosi biurskinių lengvatų, mažiau biurokratizmo, geresnio planavimo bei svečių priėmimo. Dabar vienas kitas prisibijo ir rimtesnių įvykių iš-

sirutuliojimo: kas gi atsitiktų, jei dabartiniai tarptautiniai santykiai pereitų rimtesnį konfliktą stadion? Ar neliktų mūsų turistai "užšaldyti" trumpesniai ar ilgesniai laikui kokių nors įkaitų padėtyje?

Čia galima kalbėti, svarstyti visokias galimybes, daugiau spėliojant, bet ne faktais vadovaujantis. Žodžiu, beveik netikėtai visas tas reikalas staiga tapo nevisai tikru. Taipgi atrodo, kad ir judėjimas iš anapus, t. y. ekskursantų bei šiaip asmenų išleidimas į Vakarus, nepalengvės. Reiškia, turime skaitytis su tikrove, kad artimuju, giminių, pažįstamų tarpusavio kontaktai mažės, susitikimai čia ar ten retės ar iš viso bus sustabdyti.

Išsivijos reakcija? Maždaug tokia, kokios ir galima buvo laukti. Vieni tuo džiaugiasi, kiti liūdi. Mažėjant ryšiams su užsieniu, laukinta stipresnio visų disidentų spaudimo, griežtesnių priemonių prieš atskirus pasipriešinimo (tegu ir taikaus) balsus, gal net ir likvidavimo dar vis pasirodantių pogrindžio balsų.

Akademiko Sacharovo atvejis pakankamai stipriai liudija, kad valdinės įstaigos ten jau pradeda nesiskaityti su užsienio opinija. Ir Lietuvoje bendrieji "naujosios" vidaus politikos (Nukelta į 9-tą psl.)

Spaudos diena 1980.I.27 Detroit, kur buvo paminėtos sukaktys — 75-rių metų lietuviškos spaudos laisvės atgavimo ir 100 metų nuo pirmo lietuviško laikraščio S. Amerikoje. Nuotraukoje matyti dalis iškilmės dalyvių Pirmoje eilėje — Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirm. dr. A. dr. A. BARAUSKAS ir Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės pirm. inž. V. Kutkus

Nuotr. J. Urbono

“Vieniši vėjo vaikai”

Naujas Zentos Tenisonaitės eilėraščių rinkinys

PR. NAUJOKAITIS

Nors Zenta Tenisonaitė yra išteklėjusi už kitataučio, gyvena tarp svetimųjų Belgijos Antverpene, bet nuo lietuvių kūrybinio gyvenimo nėra atitrūkusi. Ji 1971 m. flamų kalba išleisdino lietuvių poezijos antologiją “Akmenėlis turi šaltą širdį”, i lietuvių kalbą išvertė 74 flamų poetų kūrybos ir iš jų sudarė antologiją. Ji ir pati rašo lietuviškai. Anksčiau yra išleidusi d savo eilėraščių rinkinius: “Pavasaris ir aš” (1973) ir “Šviesos iliuzijos” (1975). Trečiasis rinkinėlis yra “Vieniši vėjo vaikai” (1979). Rinkinėliai nedideli, bet apimį tam tikrą poetės kūrybos laikotarpį.

Z. Tenisonaitė yra lengvos nuotaikos, švelnių emocijų poetė. Jos estetiškas pasaulis nėra platus, gana paprastas, nesudėtingas. Tačiau tarp tiesioginės prasmės asmeninių nuotauku šiame rinkinyje jau pastebime ir gilesnio simbolinio žvilgsnio. Žmogaus pastangų vaisiai dažnai yra lygūs vėjo gaudymui plikame lauke:

Vėją gaudyti lauke
iš įsėjų yra sunku (37 psl.).

Gamtos gaivalai atrodo poetėi tokie galingi, kad žmogus jų akivaizdoje atrodo bejėgis:

Tiktai žmogaus alsavimas
toks trumpas.
O jūra lauk amžinai. . . (22 psl.).

Žmogus, tiesa, kuria didingus miestus, valdo techniką, bet pats dūsta savo susikurtuose tuneliuose ir bokštuose:

Jos balsas trokšta bokštuose
ir akmeniuose tuneliuose
kartu su mano siela. . . (24 psl.).

Žemė poetėi nepaprastai graži, žavi ją savo juodžio ir molio kvapu:

Aš tik maštau maštau dabar —
kokia graži tu, žeme! (27 psl.).

Žemės grožis žavi poetę savo gaivališkumu, dūpynų, samanų ir ajerų kvapu, vandens alsavimu:

Atpūsk dvelkimą ežerų,
Dūpynų, samanų, ajerų.
Karčiai saldus jų aromatas. . .
(9 psl.).

Z. Tenisonaitės poezijai yra būdinga šviesi, skaidri nuotauka, žaidimas gamtos vaizdais, svajonių ir susimastymų lakumas. Jau net pats “Vieniši vėjo vaikai” viršelis, pieštas pačios poetės, tomis trapiomis pėnių pūku galvutėmis simboliškai išreiškia autorės poetinio pasaulio trapumą. Tačiau to trapumo nujautimas neaptemdo jos nuotaukos, nesudrumsčia vidinės šviesos. Gyvenimas jai atrodė traukinys, skriejantis per žydinčius pavasario laukus. Traukinio pasukinė stotis nežinoma, bet reikia vis džiaugtis didžiųjų žydėjimu vis širdimi, nes:

Pavasaris vėl kviečia mus
ir lašina svaiginančius lašus
ir tulpės žiedo širdį. . .
Tu paragauk šimt gyvybės
elektryro —
tegu rtyjus laukia (8 psl.).

Toks poetės ramumas suprantamas, kai, įsiskaite į jos posmus, juntame, kad jos įsiekiojimuose ir troškimuose yra išilgę Dievas. Ji Dievo neįsiekio, nes Dievas pas ją yra atėjęs, ir ji tik Jam meldžiasi. “Paklydęs balsas” — jos minties metafora, susitelkia vidurnakčio malda, o ji jaučia: “Dievas dengia stala ant rožių kilimo ir laukia manęs” (47 psl.). “Dievas raiko duoną — riekėmis — be saiko” (38 psl.). Dievo artumą jaučia

me viso “Meditacijų” ciklo nuotaukose.
Poetė džiaugiasi pasauliu bei gyvenimu ir neužsidaro savo siaurame asmeniniame rate. Jos atvira širdis myli gyvenimą ir savo džiaugsmu nori dalintis su kitais:

Norėčiau padėti
visos žemės spalvas
saulėi ant aukuro
ir tik
vienai vienintelei sekunde
praversti tavo
sieklos akis,
kad tu pamiltum
žemę ir žmones —
kaip aš (18 psl.).

Z. Tenisonaitės eilėraščiai parašyti laisvu ritmu. Jos metaforos yra nenudevėtos, naujos. Banalesnių, rinkininių nedėtinų.

Mūsų muzikos skerspjūvis

Lietuviškos pianino muzikos plėtimasis sulaukus

AURELIJA BALASAITIENE

Pianistas Andrius Kuprevičius, kurio virtuozinė ir meistriška pianino kompozicijų interpretacija labai augštai vertina amerikiečiai ir kurio patrauklią, scenišką asmenybę gerai pažįsta mūsų muzikos mylėtojai, pagaliau išėjo į viešumą su lietuvių kompozitorių kūriniais plokštelėje. Klevelande žinomas kultūrinis darbų rėmėjas dr. Danielius Degėsys, talkinamas nedidelio muzikos entuziastų komiteto, ilgą laiką kalbino Andrių Kuprevičių įgroti plokštelę, kurios leidimu ir platinimu tas komitetas pasirūpinti. Ir štai prieš pat 1979 m. Kalėdų šventos plokštelės projektas tapo įgyvendintas.

Plokštelės apvalkalas kuklus. Jo kairę pusę užima paties pianisto nuotrauka, o pavadiniame sakoma: “Andrius Kuprevičius atlieka lietuvių kompozitorių pianino kūrinius”. Išleista “Advent” plokštelė gamybos firmos Klevelande. Antroje viršelio pusėje — suglausta bet labai turininga A. Kučiūno apžvalga anglų kalba. Toje apžvalgoje tiksliai supažindinama su pagrindiniais mūsų kompozitoriais, pradedant M. K. Čiurlioniu, baigiant Klevelando Jonu Švedu.

Privataus pokalbio metu paaiškėjo, kad Andrius Kuprevičius, pagaliau įtikintas, kad laikas išleisti plokštelę, nutarė pradėti nuo lietuvių kompozitorių kūrybos kompozicijas pasirinkęs pagal savo skonį ir nuožūrą. “Už repertuaro sudarymą aš pasiimu visą atsakomybę” — su šypsena aiškino pianistas. “Tai individualus mano pasirinkimas. Man atrodo, kad parinktieji kompozitoriai atitiko ir mano nuotaukas, ir atspindi įvairius mūsų muzikinės kūrybos laikotarpius”.

Plokštelei radus pritarimą visuomenėje, pianistas yra pasiryžęs tęsti pradėtą darbą ir įskambinti Chopino bei kitų pasaulinio masto kompozitorių kūrinių. Reikia apgailestauti, kad Klevelande su dideliu pasisekimu įvairiose koncertinėse salėse praėjęs jo Chopino koncertų ciklas nebuvo įrašytas plokštelėje. Paskutinio koncerto metu Klevelando burmistras Andrius Kuprevičių apdovanojo garbės plakete ir paskelbė Klevelande “Andriaus Kuprevičiaus Dieną”.

A. Kuprevičius taip pat pasižymi kaip talentingas muzikos pedagogas. Ilgą eilę metų dėstęs Klevelando muzikos mokykloje, šiuo metu profesoriauja

eilėraščių beveik nėra. Daugumas eilėraščių yra trumpi, glaustos poetinės miniatiūros, išpūdingos gilesniu turiniu. Epinio elemento turi kiek ilgėlesnis eilėraštis “Pasakėčia apie vasaros vėją”. Kūrinys idomus, rodo poetės norą praplėsti savo kūrybos akiratį. Gerai, kad Z. Tenisonaitė savo eilėraščius išleidžia mažais rinkinėliais. Jie liudija ribotą kūrybos tarpinį ir rodo nesustingusį jos kelią.

Zenta Tenisonaitė, VIENISI VĖJO VAIKAI. Eilėraščiai. Rinkinėlis išleistas mecenatų V. Zemačio, A. Tenisono ir pačios autorės lėšomis; skirtas knygnešio Juozo Ložinskio atminimui. Išspausdintas “Nidos” Londone, 1979 m., 48 psl.

valstybiniam Klevelando universitetui. Patekti studentui į jo kursą yra ne tik prestižo reikalas, bet ir reišia paties studento augštą lygį muzikos srityje.

Idiliškas ir švelnus Tallat-Kelpšos “Impromptu”, Šimkaus liaudies motyvais pagrįstas “Scherzo”, Banaičio “Lopšinė” ir impresionizmo įtakoję sukurti “Sešėliai” (iš siuitos “Sutemų vizijos”), lydimi Jakubėno šokių ištraukomis iš “Vaivorykštės” baletu, užpildo pirmąją plokštelės dalį. Antroje dalyje girdime du Gruodžio veikalus (antrasis užrašė praleistas). Keturi J. Gaidelio įvairaus turinio ir tempo kūrinių nuteikia ir džiaugsmingai, ir rimtai. Dvi K. V. Banaičio preludijos nuskamba itin idomi. Turėdama gaidas, galėjančios sekti pianisto interpretavimą; ypač gėrėjusi virtuozikai ir aistringai atlikti Nr. 6. Trumputė Lapinsko “Pantomima”, sukurta prieš beveik 20 metų, pasak paties pianisto, yra charakteringa jo modernios muzikos talentui. Jono Švedo “Muzikinis šikcas” plokštelę baigia audringa ir intriguojančia gaida.

S. m. sausio 13 d. popietėje, dalyvaujant gausiam Klevelando muzikos mylėtojų būriui, įvyko viešas plokštelės sutikimas. Kalbėjo plokštelės leidėjų komiteto pirm. dr. D. Degėsys. Apie pianistą kalbėjo Ingrida Bublienė. A. Kuprevičius savo žodyje papasakojo apie plokštelės gamtinio proceso ir perdavė savo paties nuotaukas. “Niekas taip nuveikti darbu nėra patenkintas, kaip aš pats. . . Besiruodamas plokštelei, nutariau nemaišyti lietuvių kompozitorių su kitais. O savo koncertuose, įterpdamas keletą mūsų kompozitorių kūrinių, neturėjau progos susidaryti pilno mūsų kompozitorių vaizdo. Beje, skaitant medžiagos archyvuose ir darant atranką, maniję padidėjo pagarba mūsų kūrėjų pastangoms”.

Jis stengėsi, kad plokštelė “patenkintų visus, būtų ir linkima, ir liūdina, ir per vidurį”.

Patenkintas savo darbu ir sukaupęs entuziazmo, A. Kuprevičius planuoja tolimesnį plokštelę įgyvendinti. Taip pat neatsisako minties pagaminti dar vieną grynai lietuvių kompozitorių plokštelę, tik jau kitokio pobūdžio. Kai D. Lapinskas paklausė, kodėl pianistas pasirinko vieną jo seniausius kūrinių, Kuprevičius pabrėžė to kūrinių būdingumą ir pastebėjo, kad ateityje gal išleisias dar vieną lietuvių kompozitorių plokštelę. “Gerai”, atsakė kiek atlyžęs La-

Mokslininko laimėjimai

Dr. Eugenijaus Šilgalio mokslo ir tyrinėjimų keliai

BALYS GAIDŽIŪNAS

Smagu rašyti ir su skaitytoliais dalintis išpučiais, kai vienas iš mūsų jaunųjų, kurį nuolat Klevelande sutinkame lietuvių parengimų salėse, o sekmdieniais Dievo Motinos parapijos šventovėje, mokslo srityje toli prasimušę į priekį, išvirtino savo profesijoje ir nuolat daro pažangą. Štai ant stalo gulie dviejų autorių rašyta, 650 puslapių, didelio formato knyga. Jos viršelyje skaitome: Taber/Silgalis, “Electric Circuit Analysis”. Viršelio šone dar didžiulė, žaibą primenanti strėlė, kokią dažnai matome prie augšto įtempimo laidų perspėjimo lentose. Ją išleido Houghton Mifflin leidykla, savo centrą turinti Bostone, Mass., ir rajoninius prekybos centrus Texas, Illinois, New Jersey ir Kalifornijoje. Toje knygoje — daugybė brėžinių ir formulų. Ji skirta augstųjų mokyklų studentams, studijuojantiems elektros mokslus. Abu autoriai yra Cuyahoga Community College profesoriai.

Šia gražia proga mes norime kiek plačiau susipažinti su prof. dr. Eugenijum Šilgaliu, vienu to mokslinės knygos autoriu. Jis yra gimęs 1943 m. kovo 18 d. Krakėse, Lietuvoje. Eugenijaus tėvas Julius Šilgalis buvo augstausios mokslo baigęs miškininkas. Gyvendamas Baltimorėje, buvo ilgametis L. Bendruomenės apylinkės pirmininkas. Mirė 1977 m. Motina Emilija — iš profesijos mokytoja. Ji su antruoju ir jaunesniu sūnumi Rimantu ten ir dabar tebegyvena.

Eugenijus yra nepilnų 37 metų, atėjęs į mokslo sūbrendimo ir imlumo metus, kurie, rimtai dirbant, žada dar daug gerų naujienų. Pradžios mokslus ir gimnaziją baigė Baltimorėje. John Hopkins universitete 1964 m. gavo inžinerijos bakalaurą, 1967 m. Case Institute of Technology, Klevelande, gavo elektros inžinerijos magistro laipsnį. Jo magistro tema angliškai taip skambėjo: “An Implantable Radio Frequency Powered Electronic Stimulator”.

Lietuviškai sunkiai duodasi išverčiamas, bet tai būtų: Įsodinamas kūne radijo bangų elektroninio stimulatoriaus. Teorinės inžinerijos doktoratą jis gavo

1975 m. University of Akron, Ohio. Jo doktorato tezė buvo: “Mini-computer Control of a Laboratory Distillation Column”. Lietuviškai būtų: Kompiuterio kontrolė laboratorijos distiliacijos kolonoje. Visi tie sunkūs vardai eiliniam skaitytojui nedaug ką sako, bet jie elektros moksle labai daug ką reiškia, ypač šiame amžiuje, kai elektra žabotė žabojama ir anksčiau net nesapnuotus darbus.

Dr. E. Šilgalis, mokydamasis ir siekdamas mokslo laipsnių, nesitenkino tik teoriniais mokslais. Jis visą laiką, čia vienoje, čia kitoje tos srities imonėje ar institute dirbo, o kur matė, kad galima ir kitaip dirbti, tobulino, siekė naujų išradimų, savo pamėgtą sritį gilino. Sutrauktai kalbant, tai buvo jo ne tik pramoninis patyrimas, bet ir didelė jo duoklė naujiems pramonės tyrinėjimams. Tokių imonių ar tyrimų laboratorijų vardai, kaip Hittman Associates, Inc., Lear Siegler, Keithley Instruments, Case Institute laboratorijos, labai daug ką tos srities specialistams sako. 1967-1970 m., dirbdamas Lear Siegler laboratorijoje, patentavo keturis išradimus. Tokių išradimų yra patentavęs ir vėliau, su kitais tyrinėtojais paskelbęs mokslinių darbų.

Siuo metu dr. E. Šilgalis daugiausia laiko skiria mokymo darbui dviejuose universitetuose: Cleveland State University ir Cuyahoga Community College. Į mokymo darbą jis įsitraukė jau nuo 1968 m., bet būdamas užimtas kitais darbais, mokymui galėjo skirti tik nepilną laiką. Nuo 1973 m. perėjo į pilną profesoriavimo darbą. Cuyahoga Community kolegijoje jis nuo 1979 m. kovo yra vieno didelio skyriaus viršininkas. Jame yra 10 pilnos tarnybos ir 33 daliniai fakulteto dėstytojai. Mokydamasis ir dabar dirbdamas, priklausė ir priklausys šioms garbės bei profesinėms organizacijoms: ETA, KAPPA NU, Engineering Fraternity, IEEE.

Dr. E. Šilgalis yra vedęs Regina Laniuskaite, augina sūnų Danių ir dukrelę Iną. Visa šeima aktyviai įsijungusi į Klevelando lietuvių gyvenimą. Lietuvių, kaip ir mokslui, skiria pridėramą laiką. O kai to neužmiršta, kad ir daug dirbdamas, viskam laiko suranda ir tuo džiaugiasi.

Prof. dr. EUGENIJUS ŠILGALIS savo darbo kambaryje Klevelande

Atsiūsta paminėti

JOURNAL OF BALTIC STUDIES 1979. Volume X, No. 3. Iš lietuvių tera vienas straipsnis: Birutė Ciplijauskaitė, Socialist and Magic Realism: Veiling or Unveiling. J. P. Balys recenzuoja Benjamins Jegers “Latviešu trimdas izdevamū bibliografija”, Julius P. Slavėnas — Martyno Brako “Lithuania Minor”. Subscriptio: AABS members \$20.00, full-time students \$7.50, emeritus members \$10. Address: AABS, 366—86th St., Brooklyn, N.Y. 11209, USA.

AIDAI, mėnesinis kultūros žurnalas, 1979 m. 9 nr. Straipsniai: Paulius Rabikauskas, Lietuviškumo apraiškos Vilniaus akademijoje; Stasys

pinkas ir pridūrė: “Aš tau specialiai parašysiu kompoziciją.” Kuprevičius pastebėjo: “Kai Lapinskas pažada, tai ir operą parašo”.

Dalyviai turėjo progos pabendrauti su pianistu ir išgityti jo autografuotą plokštelę. Plokštelės kaina — \$7.50. Klevelande ją platina žinomas “knygnešys” Juozas Zilionis, 17809 East Park Drive, Cleveland, Ohio, 44119; tel. 216-486-5275.

1975 m. University of Akron, Ohio. Jo doktorato tezė buvo: “Mini-computer Control of a Laboratory Distillation Column”. Lietuviškai būtų: Kompiuterio kontrolė laboratorijos distiliacijos kolonoje. Visi tie sunkūs vardai eiliniam skaitytojui nedaug ką sako, bet jie elektros moksle labai daug ką reiškia, ypač šiame amžiuje, kai elektra žabotė žabojama ir anksčiau net nesapnuotus darbus.

Dr. E. Šilgalis, mokydamasis ir siekdamas mokslo laipsnių, nesitenkino tik teoriniais mokslais. Jis visą laiką, čia vienoje, čia kitoje tos srities imonėje ar institute dirbo, o kur matė, kad galima ir kitaip dirbti, tobulino, siekė naujų išradimų, savo pamėgtą sritį gilino. Sutrauktai kalbant, tai buvo jo ne tik pramoninis patyrimas, bet ir didelė jo duoklė naujiems pramonės tyrinėjimams. Tokių imonių ar tyrimų laboratorijų vardai, kaip Hittman Associates, Inc., Lear Siegler, Keithley Instruments, Case Institute laboratorijos, labai daug ką tos srities specialistams sako. 1967-1970 m., dirbdamas Lear Siegler laboratorijoje, patentavo keturis išradimus. Tokių išradimų yra patentavęs ir vėliau, su kitais tyrinėtojais paskelbęs mokslinių darbų.

Siuo metu dr. E. Šilgalis daugiausia laiko skiria mokymo darbui dviejuose universitetuose: Cleveland State University ir Cuyahoga Community College. Į mokymo darbą jis įsitraukė jau nuo 1968 m., bet būdamas užimtas kitais darbais, mokymui galėjo skirti tik nepilną laiką. Nuo 1973 m. perėjo į pilną profesoriavimo darbą. Cuyahoga Community kolegijoje jis nuo 1979 m. kovo yra vieno didelio skyriaus viršininkas. Jame yra 10 pilnos tarnybos ir 33 daliniai fakulteto dėstytojai. Mokydamasis ir dabar dirbdamas, priklausė ir priklausys šioms garbės bei profesinėms organizacijoms: ETA, KAPPA NU, Engineering Fraternity, IEEE.

Dr. E. Šilgalis yra vedęs Regina Laniuskaite, augina sūnų Danių ir dukrelę Iną. Visa šeima aktyviai įsijungusi į Klevelando lietuvių gyvenimą. Lietuvių, kaip ir mokslui, skiria pridėramą laiką. O kai to neužmiršta, kad ir daug dirbdamas, viskam laiko suranda ir tuo džiaugiasi.

Prof. dr. EUGENIJUS ŠILGALIS savo darbo kambaryje Klevelande

Atsiūsta paminėti

Yla, Tautybių sankirtis Vilniaus universitete 1803-1832 metais; dr. Stasys Goštautas, Ispanų humanistas Petras Roizijus Vilniuje 1551-1571. Kronikiniai skyriai, knygų recenzijos, gausios iliustracijos. Redaktorius — dr. Juozas Girnius. Administratorius — T. B. Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Metinė prenumerata — \$15.00.

LAISKAI LIETUVIAMS, religinės ir tautinės kultūros žurnalas, 1980 m. sausis. Redaktorius — Juozas Vaisnys, S.J. Administratorė — Aleksandra Likanderienė, 2345 W. 56th Street, Chicago IL 60636, USA. Metinė prenumerata — \$8.00.

“Merkelis Giedraitis”

nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos: Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, MI, 48064. Kaina: \$7.00. minkštasis viršelias, \$11.00 — kietais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

HUMORISTINIS TEATRAS “ANT-RAS KAIMAS”, vadovaujamas prievaizdo Algirdo T. Antanaičio, po metų pertraukos paruošė naują programą, kuria buvo pradėtas 1980 m. sezonas sausio 19 d. Čikagos “Playhouse” patalpose. Šio sezono spektakliuose dalyvauja septyni aktoriai — Jūratė Jakštytė, Dana Mikužienė, Eugenijus Būtenas, Juozas Kapčinskis, Jurgis Riškus, Juozas Aleksūnas ir Romas Stakauskas. Scenovaizdžio efektai jiems talkina dail. Vincas Lukas, šviesos ir garso — Jonas Kaunas. Spektaklį, kuris čikagiečiams dar buvo pakartotas keturis kartus, sudaro aktualūs šikičiai, kurių teksto autoriai — A. Antanaitis, K. Barėnas, J. Bulota, A. Dabulskis, A. Gedrius, J. Jakštytė, R. Kasparas, D. Mikužienė, J. Osenka, A. Tendzgeolis, A. Varnas ir kt. Iš viso surekta 30 humoristinių bei satyrinių škiečių, apimančių įvairias mūsų gyvenimo sritis.

JAUNASIS PIANISTAS VYTAUTAS SMETONA, 1979 m. JAV Lietuvių Fondo muzikinės premijos laureatas, gyvenantis Klevelande, sausio 13 d. surengė koncertą Klevelando meno muzėjaus Carnerio auditorijoje. Programon jis buvo įtraukęs L. Beethoveno, S. Barberio sonatas, F. Chopino polonezus ir baladę. Sekantis jo koncertas su ta patia programa įvyko sausio 16 d. Britanijos sostinėje Londone, Wigmore salėje. Tarp dalyvių buvo ir nemažas būrys Londono lietuvių. Rečitalis buvo sutiktas entuziastiškais plojimais, kurie Londone debiutuojantį pianistą privertė atlikti keletą kūrinių virš programos.

LIETUVIAI TEVAI MARIJONAI, išleidę dr. Antano Kučo monografiją “Arkivyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevičius”, sausio 27 d. savo vienuolynė Čikagoje, “Drago” patalpose esančioje, svetainėje, surengė knygos sutiktuves, kuriose dalyvavo ir autoriai, atvykę iš Putnamo. Dalyvių eilėse talpų buvo marijonų provinciniais kun. J. Dambrauskas, kun. dr. J. Vaisnora, vysk. V. Brizgys, Lietuvos konsuls J. Daužvardienė. Su monografija ir jos autorium dalyvius supažindino Č. Grincevičius. Po vysk. V. Brizgio ir konsulės J. Daužvardienės sveikinimų pranešimą apie arkiv. J. Matuliečio palaimintojų paskelbimo bylą padarė kun. dr. J. Vaisnora. Jo teigimu, šia byla yra susidomėjęs ir popiežius Jonas-Paulius II.

XXVII-JI EUROPOS LIETUVIŲ KUJŲ STUDIJŲ SAVAITE buvo surengta rugpjūčio 9-16 d. Austrijos Tirolyje, Innsbrucko mieste, “Haus der Begegnung” patalpose, Tschurt-schenthalerstr. 2. Pragyvenimas tapo pastate kasdien kainuos po 30 DM. arba 210 austriškų šilingų. Beveik visi kambariai yra dvieji asmenim. Jeigu kas norėtų atskiro kambario, jį bus galima gauti netoliese esančiame name. Tokiems dalyviams nakvynė su pusryčiais kainuos apie 12 DM. Pietus (9 DM. arba 60 šilingų) ir vakarienę (6 DM. arba 40 šilingų) visi galės valgyti bendrai “Haus der Begegnung” valgykloje. Registracijos mokestis — 350 šilingų (50 DM.), jaunimui — 140 šilingų (20 DM.). Registruojamasis pasponia Irena Joerg, A-6473 Wenus, Tirol, Austria.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muzėjaus Čikagoje moterų draugija jau šeštus metus skiria \$500 stipendiją lietuvių, studijuojančių meną ar muziką, arba abiturientams, norintiems pradėti šios srities studijas. Kandidatė stipendijai turi gyventi Illinois valstijoje. Skiriant stipendiją, atsižvelgiama į finansinę kandidatės būklę ir jos gabumus. Su anketomis reikia atsiųsti 3-4 savo darbus muzėjui iki kovo 15 d. Platesniū informacijai bei anketų reikalais kreipiamasi į Balzeko lietuvių kultūros muzėjų, 14012 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. (312) 847-2441.

SOL. ROMA MASTIENE, mezzosopranas iš Čikagos, 1979 m. pabagiavo gastroliavo Australijos lietuvių kolonijoje. Pirmas jos koncertas įvyko gruodžio 16 d. Adelaidės Lietuvių Katalikų Centre su akompaniatorė Nemira Masiliūtė. Jis pradėtas H. Radausko “Dainos gimimo” ir S. Nėries “Alyvų” deklamacijomis, rodančiomis ir aktorinį viešnios talentą. Pirmojoje dalyje skambėjo G. E. Haendelio, F. Schuberto, E. Griego, A. Buzzi-Peccia kūrinių, arčiau J. J. Massenet operos “Le Cid”. Antroji dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams: S. Gailevičiaus “Oi laukiau, laukiau”, B. Budriūno “Dainos gimimui”, A. Gudauskienės “Piemėnėliui”, J. Briedžio dainai “Lopšinė dukrelei”, J. Gruodžio “Rugiai-gėlės”, A. Belazaro “Alyvos”, J. Gaizausko “Ramunėlei”. Koncertas užbaigtas Ch. Gounod “Fausto” ir G. Bizet “Carmen” operų arijomis. Dėl neįprastos australiškos vasaros sol. R. Mastienė susilaukė gerklių sutikimų ir turėjo atidėti gruodžio 23 d. numatytą koncertą Melbourne. Pasveikusi į koncertavo gruodžio 27 d. Kanberos Lietuvių Klube, gruodžio 30 d. savo koncertu įsijungė į Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimą Sydnejuje ir, prieš grįždama Čikagon, Melbourne lietuviams atsilgyvo už atidėtą koncertą.

DAIL. PAULIUS GALAUNE, me-notyrininkas, muzėjininkas ir pedagogas, atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį. Šia proga jis susitiko su kauniečiais, Lietuvos dailininkais, muzėjų darbuotojais. Viešiojoje Kauno bibliotekoje buvo surengta P. Galaunės knygų liaudies meno, dailės, muzėjininkystės klausimais paroda. Sukaktuvinkas yra paskelbęs šimtus studijų ir straipsnių, išleides 20 mokslinių leidinių. Respublikinė premija jam laimėjo “Lietuvių liaudies meno” serijon įjungti leidiniai — “Keramika”, “Medžio dirbiniai”, “Skulptūra”, “Grafika ir tapyba”. Ilgus metus P. Galaunė vadovavo M. K. Čiurlionio galerijai Kaune, kurio dabar yra tapusi dailės muzėjumi. Pedagoginį darbą sukaktuvinkas dirbo Kauno ir Vilniaus universitetuose, Vilniaus dailės institute.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS istorijos institutas jau 30 metų rengia etnografinės ekspedijas. Jų klausimais buvo padaryta 13 pranešimų Vilniuje įvykusioje konferencijoje. Su etnografų darbo rezultatais supažindino V. Morkūnas, su etnografinės medžiagos rinkimo Vilniaus universitete istorija — P. Dnudiūnė, su Vilniaus istorijos ir etnografijos muziejaus ekspedicine veikla — S. Bernotienė. Keli pranešimai buvo istoriografinio pobūdžio, daugiausia liečiantys dabartinio kaimo ir miesto materialinės bei dvasinės kultūros tyrinėjimus, šėimas ir papročius.

VARGŲNUO MUKIZOS KONCERTŲ pavelkų galerija paverstoje Vilniaus katedroje sausio 20 d. surengė M. K. Čiurlionio konkurso laureatas B. Vasilauskas. Programą jis pradėjo neseniai J. Karoso sukurta “Romantine sonata”, užbaigė keturiomis M. Regerio pjesėmis ir J. Roibikis sonata.

BIBLIOGRAFINIO ŽODYNO “LIETUVIŲ RASYTOJAI” I tomą išleido “Vaga”. Jame sukauptos žinios apie lietuvių rasytojus nuo rasytojų pradininkų iki 1973 m. imtinai. Pateikiama kiekvieno rasytojo biografija, išleistieji kūriniai, skelbtieji periodikoje, vertimai, pastatymai teatruose, inscenizacijos bei ekranizacijos. Pirman toman įtraukta apie 170 rasytojų. Žodyną paruošė Vilniaus respublikinės bibliotekos bibliografijos skyriaus darbuotojai, talinkinami Knygų Rūmų, Lietuvos Mokslų Akademijos, Vilniaus universiteto bibliotekų bendradarbiai. Rusiškai spaudai sekantis d žodyno tomai. Kyla klausimas, ar šiame bibliografiame leidinyje bus išsiversta be marksistinės propagandos?

TAURAGAS LIAUDIES TEATRŲ, vadovaujamas rež. Antano Naraskevičiaus, viešėjo Vilniuje su rasytojo Jono Marcinkevičiaus kūrinių inscenizacija “Pasmerkietij”. Ją paruošė rež. A. Naraskevičius, pasinaudodamas epizodais iš romano “Jis turi mirti”, “Sukaustyti laurai”, “Ties budgne” ir iš apsakymų rinkinio “Sidabriniai varpai”. Spektaklyje dalyvavo savišveikos žymūnai — B. Misius, A. Suka, A. Bumulytė, A. Dirginčius, P. Dirginčius, R. Krapas, J. Sakalauskas, J. Sardinikas, E. Loveikienė, H. Gudžiūnienė.

“LITERATŪRA IR MENAS” sausio 26 d. laidoje paskelbė ilgą metinių premijų sąrašą. Boriso Dauguviečio I premiją laimėjo V. Palčinskaitė už pjesę “Andrius”, II — E. Ignatavičius už pjesę P. Cvirkos novelių motyvais, “Suo danguje”. Stasio Šimkaus I premija įteikta kompoz. A. Martinaičiui ir poetui A. Bukontui už dainą “Salve, Alma Mater”, II — kompoz. A. Bražinskui ir poetui J. Nakrošiui už dainą “Gimtinei”, III — kompoz. V. Bagdonui ir poetui P. Širviui už dainą “Narsuolių garbei”. Jono Švedo premijos buvo skiriamos už kūrinius liaudies instrumentų orkestrui. Pirmąją laimėjo R. Zigačio pjesė “Pavasarinės nuotaukos”, antrąją J. Gaizausko kūrinių “Oš, giružė”, “Dviejų birbinių polka” ir “Trys pjesės kanklėms”, trečiąją V. Montvilos “Džukija”, “Preludas ir polkutė”. Kultūros ministerijos kūrinių lietuvių liaudies instrumentams konkurse I premija teko L. Povilaičiui už siuitą “Dailio”, dvi II — J. Andrejeviui už “Rauda” ir J. Juozapaičiui už “Gimtineje”, dvi III — J. Pauliui už “Tris legendas” ir V. Mikalauskui už “Diptichą”. Vaikų muzikos konkurse I premija paskirta kompoz. G. Vanagaitėi ir poetui L. Gutsauskui už vokalinių ciklą “Akvarelės”, dvi II — kompoz. B. Kutavičiui ir poetui S. Gedai už dainą chorui “Peliukas Mikis”, kompoz. I. Paukštytėi ir poetui J. Degutytėi už dainą “Samanėlės”, trys III — kompoz. V. Juozapaičiui ir poetui P. Gauliui už dainą “Mes mylime Leningą”, kompoz. B. Gorbulskui ir poetui V. Palčinskaitėi už “Paradą”, kompoz. I. Paukštytėi ir poetui V. Palčinskaitėi už “Lietučių pasakėlę”. Kauno miesto kultūros skyriaus su Kompozitorių Sąjungos šio miesto sky

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

ISLINGTON - EGLINTON rajone puikus 6 kambarių vienaauštis; visi nauji kilimai, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu; tuojau galima užimti. Turim dar keliolika namų tame pačiame rajone.

PRINCE EDWARD DR. - BLOOR, dviejų auštų 6 kambarių atskiras namas, kvadratinio plano, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu.

BABY POINT rajone, 6 kambarių atviras namas, moderni virtuvė, užbaigtas rūšys, kvadratinis planas, 2 prausyklos, dvigubas garažas, prašoma kaina \$89,900.

JANE - ANNETTE, 6 kambarių mūrinis namas; alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina tik \$59,900; skubus pardavimas.

INDIAN ROAD - HIGH PARK, palikimas, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, 2 prausyklos, vandeniu-alyva šildomas; dvigubas garažas.

SCARLETT ROAD - LAMBERTON SQUARE, 6 kambarių bendranamis (condominium) "penthouse"; 2 prausyklos, centrinis vėsinimas-šildymas; didžiulis balkonai; vaizdas į golfo aikštyną pusę, puikus vaizdas.

SOUTH KINGSWAY, 6 kambariai bendranamyje (condominium), 2 prausyklos, plaukiojimo baseinas, pirtis ir t.t.; arti susisiekimo bei krautvių.

NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West - Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 6 mėn. 12 %
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 11½ %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Ketvirtadieniais 10 - 8	pensijų 12 %
Penktdieniais 10 - 8	taupomąją s-tą 10 %
Šeštadieniais 9 - 1	spec. taup. s-tą 11½ %
Sekmdieniais 9.30 - 1	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS IŠ:
	asmenines 13½ %
	mortgičius 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnausi **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai ir taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas

Petras Žemaitis,

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

Specialistas portretų, vestuvinių ir vaikų nuotraukų. Įreminimai

Veikli Vlado Pūtvo šaulių kuopos valdyba Toronto. Pirmoje eilėje: M. Jokūbaitienė, pirm. St. Jokūbaitis, R. Daugėlienė; antroje eilėje: V. Pečiulis, V. Bačėnas, A. Borkertas, V. Stočkus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kietiški dolerį. Pasinaudojant augštomis aukso kainomis, už unciją vidutiniškai buvo gauta \$690. Parlamento atstame min. pirm. J. Clarko biudžete buvo numatyta parduoti milijoną uncijų aukso.

Kanados paštas organizuoja specialius savo pareigūnų susitikimus su tarnautojais įvairiose vietovėse, įieškodamas būdų pašto paslaugoms pagerinti. Pernai rudeni buvo padaryta išvada, kad pašta beveik visiškai gali paralyžuoti privačios siuntinių bei laišku pristatymo bendrovės, kurios kasmet susilaukia vis daugiau klientų dėl per daug lėtų oficialaus pašto paslaugų. Šia proga prisimintina, kad paštininkų unijos vadas J. C. Parrotas šiuo metu atlieka trijų mėnesių kالجimo bausmę, pralaimėjęs apeliaciją į augščiausiąjį Kanados teismą. Bausmė jam buvo paskirta už parlamentą įsakio sulaužymą 1978 m., kuriuo buvo norima užbaigti streiką. J. C. Parrotas tada ragino unijos narius neklusyti parlamentui ir šią savo akciją sustabdyti po kelių dienų, kai jau buvo suimtas.

Rumunė disidentė Anica Fortis, gyvenanti Toronte, prieš septynerius metus atvyko paviešėti Kanadon ir čia pasipriešė politinės globos. Rumunijoje liko jos vyras ir dukra, kuri dabar jau yra 22 metų amžiaus. Ketverius metus ji kovojo už kukrus išleidimą Kanadon. Pastarosios vyriausybė yra paripūnusi visus reikiamus įvažiavimo dokumentus, tačiau Rumunija vis dar neišleidžia. A. Fortis dabar apkaltino komunistines Rumunijos vyriausybę, kad iš jos buvo pareikalauta pasirašyti oficialų atsiprašymo raštą už dalyvavimą protesto demonstracijose dukrai išlaisvinti Toronte ir Otavoje. Esą ši reikalavimą ji buvo gavusi per Rumunijos konsulerį.

SPORTAS

Gerulaičio dvikovos

Pagrindinių pasaulio teniso turnyrų meistarai varžėsi Boca West, Floridoje "Grand Slam" turnyre, kur dalyvavo ir Vitas Gerulaitis.

Bjorn Borgas — Wimbledonio ir Prancūzijos atviro turnyro meisteris, McEnroe — JAV, Guillermo Vilas — Australijos, Vitas Gerulaitis — kaip Italijos atviro teniso turnyro laimėtojas.

Spaudo nesitikėjo pakartotinės Gerulaičio pergalės prieš McEnroe. Ji nenorėjo prileisti, kad praėjusio sezono žaigždė, laimėjusi beveik milijoną dolerių (vien tik oficialiuose turnyruose), ir vėl pralaimėtų Gerulaičiui. Bet pranašautojai klydo. Vitas Gerulaitis įveikė McEnroe 7-6, 6-3.

Sis laimėjimas įgalino jį susitikti baigmeje su pasaulio pirmuoju — Bjornu Borgu. Rungtynės ir vėl perdavė CBS televizijos tinklas. Kieta kova, trukusi daugiau kaip dvi valandas, buvo atidžiama sekama. Dauguma žiūrovų skatinimų simpatizavo Vitui Gerulaičiui, tačiau galutinė pergalė ir vėl atiteko Borgui.

Kova buvo kieta ir meistriška. Po pralaimėtos pirmosios rungties 6-1 Vitas pereina į atkaklų ir kantrų puolimą. Pakeistas metodas keičia ir žaidimo rezultata. Borgui tenka atkakliai gintis. Gerulaitis pajėgia palausti Borgą antroje rungtyje 7-5 pasekme. Lėmiamos rungties pradžia ir vėl kieta, tačiau neišai. Gerulaitis paslysta ir susižeidžia (šis susižeidimas privertė jį pasitraukti ir iš sekančio turnyro!). Borgas užtikrin-

sulatą. Tik tokiu atveju dukrai būtų duota išvažiavimo viza.

Kanados karo laivyno žvalgybos duomenimis, Sovietų Sąjunga padidino savo atominį povandeninių laivų skaičių rytinėje ir vakarinėje Kanados pakrantėse. Rytuose paprastai patruliavo du povandeniniai sovietų laivai, o dabar jų susekta šeši. Vakaruose taip pat pastebėti keturi laivai. Spėjama, kad laivų skaičius buvo padidintas dėl įvykių Afganistane — galimos JAV ir Kanados reakcijos. Tie sovietų laivai yra ginkluoti 1.500 mylių nuotoli įveikiančiomis raketomis su atominiais užtaisais. Iš pietinių Newfoundlandijos pakraščiu raketos galėtų pasiekti Torontą ir Niujorką. Paskutinis toks didelis sovietų povandeninių laivų telkinys buvo užregistruotas 1962 m., kai vyko susikirtimas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos dėl Kubon įveiktų sovietinių raketų.

Kanados gubernatorius E. Schreyeris lankėsi Bermuduose ir įteikė Kanados ordina Winnipege prieš 84 metus gimusiam W. Stephensonui, kuris II D. karo metais buvo specialiu W. Churchillio pasiuntiniu Niujorke, Britanijos saugumo koordinatorium Vakarų pasaulyje.

Žvalgybos sluogsnuose jis buvo žinomas Intrepid slapyvardžiu ir padarė daug žalos Vokietijos špionazui. Jo veiklą išryškino didelio pasisekimo sulaukusi knyga ir netgi serijinis filmas televizijoje. Lig šiol šis Kanados sūnus nebuvo susilaukęs jokio pagerbimo iš savo tėvynės, nors tas klausimas dažnai buvo keliamas spaudoje. Ordino atsiimti W. Stephensonas negalėjo atvykti Kanadon dėl jo pėčiū slėgiančios 84 metų amžiaus naštos. Jis buvo labai nestebintas, kad tą ordina į Bermudą jam specialiai atvežė pats Kanados gubernatorius E. Schreyeris.

Ateitininkų žinios

Jaunimo Gavėnios susikaupimas įvyks kovo 1, šeštadienį 5 v.p.p. — 10 v.v., seselių namuose Toronte. Jam vadovaus seselė Ignė ir kun. Jonas Staškevičius iš Londono. Tema "Ištikimybė įsipareigojimui" (commitment). Kviečiamas visas studentų amžiaus jaunimas, dirbantis ar studijuojantis, nors ir nepriklausant jokiai organizacijai. Smulkesnės informacijos teikia Giedrė Čepaitytė tel. 621-2343 ir Rima Gustainytė tel. 445-4521.

Skautų veikla

• Mindaugo dr-ės sueiga — vasario 27 d., 7 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje.

• LSS leidžiama plačios apimties knyga "Mūsų skautybė" apims veiklos apžvalgą, pradedant 1945 metais. Cikagoje posėdžiavęs leidimo katas ir LSS tarybos pirmios pirm. v.s. fil. S. Miknaitis kreipiasi į visus vienetus, buvusių vienetų vadovus ir kviečia iki birželio mėnesio atsiųsti aprašymus bei nuotraukas. Kanados rajoną liečiančią medžiagą siųsti C. Senkevičiui, 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7. Visais kitais leidinio reikalais kreiptis į pirm. A. Samužį, 116-08, 95th Ave. Richmond Hill, N.Y. 14119, USA. Labai svarbu, kad visi atsiųstų ir bendradarbiautų. Kanados rajone dar tyli Montrealis.

• Kaziuko mugė — kovo 2 d. Prisikėlimo salėse.

• Skautų vyčių sueiga — vasario 25 d., 7.30 v.v. Kur? Skambinti biuro vadui ps. A. Kalinauskui.

• Vasario 10 d. metiniame Romuvos narių susirinkime išrinkta valdyba: pirm. v.s.v. Skrinkas, sekr. G. Kuzmienė, išd. A. Vasiliauskas; priežiūros k-to pirmininku perrinktas ps. R. Sriubiskis

• Uolūs Cikagos vadovai Antanas Tomas ir Vilius L. Dundzilos išleido įdomią Lietuvos istorijos vaizdinę santrauką. Tai originalus ir patrauklus būdas supažindinti besidomiančius Lietuvos istorija. Leidinį numatoma platinti ir Toronte Kaziuko mugės metu. Č. S.

HOME INCOME TAX

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

10% NUOLAIDA PENSININKAMS

2290 Bloor St. W. Du biškai i vakarus nuo Runnymede

Tel. 769-4558

J. L. Sulimierski

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRAUČIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
12 % už 6 mėn. term. indėlius	13½ % už asm. paskolas
11½ % už 1 m. term. indėlius	13 % už mortgičius
10 % už 3 m. term. indėlius	15 % už pėrviršio kreditą (line of credit)
12 % už pensijų ir namų planą	
11½ % speciali taup. sąsk.	
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Pritęsę specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Primame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTSOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5
Telefonai 533-8451, 533-845

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

LIETUVIŲ SEIMŲ šventė arkivyskupijos berniukų gimnazijoje Quigley Seminary South vasario 3 d. su-būrė apie 180 mokinių, jų tėvų ir kitų giminių Misiomis, kurias, šalia lietuvių kunigo, koncelebravo direk-torius kun. G. Kicanas ir kun. J. Noone. Pamaldas paruošė patys mo-kiniai, skaitydami, surašydami tikin-čiųjų maldas, pakviesdami mokinio seserį smuikuoti ir su tėvų pagalba paruošdami vaises. Po užkandžių Li-nas Meilus rodė skaidres iš Lietuvos. Be to, dalyviai pagėdavo pamatyti Lietuvos Foto Archyvo filmą apie V tautinių šokių šventę.

Gimnaziją lanko apie 70 lietuvių kilmės seimų vaikų, kurių geras treč-dalis yra jau kelintos kartos. Šiais metais gimnazija surengė italų ir lenkų seimų šventes, ruošia dar lo-tytynų, airių ir kitų. Gimnazijos tiks-lai jos istorijoje svyravo tarp paruošiamosios ("mažosios") seminarijos ir eilinės katalikiškos gimnazijos. Mokėdami su jaunimu smagiai bend-rauti, jaunieji gimnazijos vedėjai bei mokytojai kunigai tikisi, kad dau-giau jaunuolių susidomės kunigiška tarnyba.

JAUNŲJŲ TALENTŲ KONCER-TA vasario 3 d. surengė BALFAS ir sulaukė gausios publikos, norinčios pasiklausti neseniai iš Lietuvos pa-sitraukusio Rimgaudo Kasulio, da-bar gyvenančio Čikagoje. Dalyvavęs ansamblyje birbynininku, Kasulis pasirodė kartu su akompanavusiu Arūnu Kaminsku, grodamas V. Klo-vo, R. Zygačio, A. Kačanausko, K. Galkausko, V. Barkausko, V. Budre-vičiaus, J. Juozapaičio, J. Naujolio, J. Gaizausko, latvio E. Eiche ir kla-sikinių W. F. Ambrosio, F. Schu-berto, J. Brahms, L. v. Beethoveno kūrinius. Ypač sklandžiai ėjo pirmo-ji programos dalis, kurioje sopranas Rūta Pakštaitė dainavo V. Klovo vo-kalinę ciklą liaudies dainų motyvais "Ganyklų dainos". Artinas Kamins-kas taip pat vienas skambino F. Lisz-to "Sposalizio", o Daiva Markelytė deklamavo V. Mykoliaičio-Putino poe-mą "Žilvinas ir Eglė". Vakaro pranešėja buvo D. Markelytė, sceninė priežiūra rūpinosi Živilė Nungau-daitė.

SVENTOJO RASTO seminara su-augusiems kovo 14-16 dienomis vėl rengia Jaunimo Centras su kun. Pe-t-ru Dauginčiu ir talkos būreliu. Kun. Jonas Duoba, MIC, kalbės tema "Švento Rasto įkvėpimas" ir "Pasau-lio sutvėrimas Pradžios knygoje", kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, apie "Šv. Jono Apreiškimą" ir "Kris-taus prisikėlimą Sv. Rašte", kazimie-rietė ses. Janina Golubickaitė — te-ma "Šventojo Rasto skaitymas", kun. Leonas Zaremba — "Šv. Jono evan-gelija". Visos programos bendras va-dinimas: "Šventajame Raste Dievo bejieskant".

SPAUDOS BALIJE, įvykusiame puošniame restorane vasario 2 d., dalyvavo 291 asmuo, atėjęs ir pasi-linksinti, ir parenti Lietuvos Žur-nalistų Sąjungos Daužvardžio Fondo, kuris kasmet skiria simbolines pre-mijas jauniems žurnalistams, foto-grafams, karikatūristams, radijo pranešėjams. Po valdybos sveikini-mo kalbėjo Lietuvos garbės gen. kon-sulė Juzė Daužvardienė, kviesdama premijas gavusius ir visus skelbti Lietuvos nepriklausomybės byla. Pre-mijas įteikė Emilija Sakadolskienė. Jaunujų žurnalistų vardu kalbėjo "Pasaulio Lietuvių" redakcijos narys Linas Rimkus. Meninė programa te-ko Nerijai Linkevičiūtei su Alvydu Vasačiiu prie pianino, o šokiams gro-jo neolituonų orkestras.

"MŪSŲ JURBARKAS" knygos su-tiktuvės vasario 1 d. surengė Jurbar-kiečių sambūris, pasikvietęs rašytoją Jurgį Jankų iš Ročesterio kalbėti apie autorių Antaną Giedrį-Giedrai-tį. Autoriaus laišku ir kitų su Jurbar-ku surištų dokumentų parodėlę su-rengė Bronius Kviklys, o jurbarkie-čiai — savųjų nuotraukų.

SU ATSIMINIMŲ KNYGA "Pre-kybininko keliu" sausio 11 d. buvo suapžindinta visuomenė, dalyvaujan-tys autoriui prekybininkui ir kultūri-ninkui Jonui Karveliui, dabar gyve-nančiam Floridoje. Apie Kaune ir Čikagoje parduotuves turėjusį J. Karvelį kalbėjo rašytojas Aloyzas šaronas tuoj po Antano Dundžilos įvado. Pradėjęs dar I d. karo metu prekiauti, Karvelis visada domėjosi ir spauda. JAV-se išleido apie 70 lie-tuviškų plokštelių ir daugelį knygų.

"Paramos" kredito kooperatyvas jieško BUHALTERIO (ACCOUNTANT)

turinčio patyrimo banko operacijose. Prašymus, nuro-dant patyrimą, mokslą ir t.t., siųsti:

PARAMA (TORONTO) CREDIT UNION LTD.
c/o S. Grigaliūnas, Manager,
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6

"Paramos" kredito kooperatyvas

primena nariams, kad dabar yra pats laikas įdėti indėlius į R.R.S.P. (pensijų planą). R.R.S.P. indėliai, įdėti iki š. m. vasario 29 d., galioja 1979 metų pajamų mokesčių suma-žinimui. "Parama" neima jokių mokesčių, įdedant ar iš-imant iš R.R.S.P. (pensijų plano).

Nuo š. m. kovo 1 dienos už R.R.S.P. (pensijų planą) "Parama" moks 12% palūkanų už dininį balansą.

Neturint tam planui pinigų, galima pasiskolinti "Pa-ramoje" ir už paskolą mokėtus nuosimčius panaudoti kaip išlaidas mokesčiams sumažinti.

Naudokitės tuo planu "Paramoje". Tai dvigubas taupy-mo būdas:

- a. pinigų padėjimas ateičiai,
- b. sumažinimas mokėtinų pajamų mokesčių dabar.

Vedėjas

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

- Apartamentai
- Prekybos pastatai
- Raštininių pastatų
- Ūkiai
- Žemė

VACYS ŽIŽYS (416) 221-3305
Išstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Sovietų pavergtų tautų demonstracijoje Toronte, plėšant komunistų vėliavą bei plakatus, buvo sužeista Antonija Petruilienė (kairiajame krašte). Šalia jos — Vytautas Petrulis ir policininkas. Šią nuotrauką pirmame puslapyje išspausdino dienraštis "The Toronto Sun" sekmadieninėje laidoje, turinčia arti 400.000 tiražą

Vasario 16 iškilmės Toronte

Dalyvavo aštuoni konsulai ir daug kitataučių svečių • Lietuvos vėliava prie miesto rotušės •
Televizinė programa • Įspūdinga iškilmė Anapilyje

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 62-oji sukaktis To-ronte buvo paminėta net keliais renginiais. Vasario 16 išvakarė-se, penktadienį, Priskėlimo sa-lėje KLB krašto valdyba suruo-šė priėmimą kitataučiams sve-čiams — lietuvių bičiuliams ir įvairių valstybių konsulams, ku-rių atsilankė 8: JAV, Belgijos, Islandijos, Ispanijos, Graikijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Pa-žymėtina, kad Belgijos konsulas De Wilde yra konsulinio korpu-so Toronte dekanas. Jis dalyva-vo su žmona, kaip ir dauguma kitų konsulų.

Taip pat dalyvavo įvairių tau-tybių atstovai: gudy, ukrainie-čių, lenkų (net 5), estų, latvių, čekoslovakų, vengrų ir kitų.

Programos pranešėja buvo adv. J. Kuraitė, KLB krašto val-dybos narė. Kalbas angliškai pa-sakė KLB pirm. J. R. Simanavi-čius, Ontario daugiakultūrės ta-rybos pirm. Y. Shymko, atsto-vavęs ir Ontario premjerui (per-skaitė jo sveikinimą), senatorius dr. S. Haidasz, miesto valdybos atstovas Eggleton. Dr. S. Haidas-zas skatino geriau pasiruošti Madrido konferencijai, o Eggle-tonas priminė sankcijų reikalin-gumą prieš užpuolیکę Sov. Są-jungą ir apgailestavo, kad jos nebuvo taikomos sovietams, kai 1940 m. okupavo Lietuvą. Visi kalbėtojai susilaukė gausių plo-jimų iš dalyvaujančių lietuvių ir kitataučių.

Labai graži meninė progra-mą atliko "Volungės" dainos atli-kojai, vadovaujamas muz. Dalios Viskontienės, akompa-nuojamas p. Freimanienės. Jis labai darniai ir subtiliai padai-navo originalių lietuviškų dai-nų, skambančių naujais deri-niais. Be to, volungietės buvo gražiai pasipuošusios tautiniais drabužiais, dažnai keitė pozici-jas, dalį aprangos, nuosaikiai vartojo suderintus mostus. Vi-sa tai labai pagyvino dainų per-davimą. Didžiausia staigmena buvo pasirodymas 9 vyrų, kurie prisijungė prie 11 mergaičių bei jaunų moterų ir sudarė mišrų chorą. Tuo būdu Toronte gimė naujas, jaunų pajėgų choras! Bravo! Tai nedidelis, judrus dai-nos sambūris, galįs atlikti įspū-dingą programą ir kitose vieto-vėse net kitataučiams. Jis dai-nuoja ne tik lietuviškai, bet ir angliškai bei prancūziškai. Ši syklį jo programą pranešinėjo volungietis Almis Kuolas. Tai buvo graži dovana lietuvių vi-suomenei ir jos svečiams Vasa-rio 16 pobūvyje. Tikrai progra-ma tokio pobūdžio priėmime ga-lėjo būti trumpesnė.

Vasario 16 d. 12.30 v. p. p., prie miesto rotušės ant augšto stiebo buvo iškelta Lietuvos vė-liava. Iškilmėje dalyvavo apie 250 tautiečių. Prie jos skėmin-gumo daug prisidėjo miesto ta-rybos narys Tony Ruprecht, pa-sirūpinęs atitinkama informaci-ja. Šioje iškilmėje jis pasakė ryžtingą kalbą. Be to, kalbėjo iškilmės rengėjos — KLB To-ronto apylinkės valdybos pirm. R. Jonaitienė, KLB pirm. J. R. Simanavičius ir PLB pirm. V. Kamantas. Iš gausių dalyvių krūtininių stipriai skambėjo Lie-

tuvos himnas. Po iškilmės T. Ruprechtas pakvietė visus daly-vius į rotušės patalpas apšilti ir pavaišino kava.

Tą pačią dieną, 2.30 v. p. p., kabelinės televizijos 10-sis kana-las (Maclean — Hunter ir Gra-ham) transliavo specialią pro-gramą, paruoštą J. Karpio ir jo talkininkų iniciatyva. Šios tele-vizijos žiūrovai matė bei girdė-jo Ontario premjero W. Davis sveikinimą, gen. konsulo dr. J. Žmuidzino kalbą anglų ir lietu-vių kalbomis, pranešėjos Rasos Draugelytės padarytą istorinę Lietuvos apžvalgą ir sol. V. Zie-melytę, atlikusią St. Gailevičiaus ir Br. Budriūno kūrinius. Pro-grama truko tikrai pusvalandį, nors buvo žadėta ištisa valanda. Laikas buvęs sutrumpintas dėl parlamento rinkimų ir skelbi-mų.

Vasario 17, sekmadienį, viso-se trijose lietuvių šventovėse buvo atlaikytos iškilmingos pa-maldos, dalyvaujant organizaci-joms su Lietuvos, Kanados ir savo vėliavomis. Radijo progra-ma "Tėvynės prisiminimai", va-dovaujama J. R. Simanavičiaus, davė specialią programą, kurio-je kalbėjo PLB pirm. inž. V. Ka-mantas.

Pagrindinė iškilmė įvyko di-džiojoje Anapilio salėje 4 v. p. p. Ši syklį naujosios valdybos dėka ji buvo pradėta labai piktualiai. Įžanginį sveikini-mo žodį tarė KLB Toronto apy-linkės valdybos pirm. Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Įžygiavus vėliavoms, "Aro" choras, diri-guojamas V. Verikaičio ir akompanuojamas St. Gailevi-čiaus, sugiedojo Kanados him-ną. Invokaciją skaitė ev. para-pijos klebonas kun. A. Žilinskas. Vyrų choras "Aras", išsiri-kiavęs skoningai papuoštoje scenoje, padainavo Naujolio "Lietuva brangi" ir Navicko "Leiskit į tėvynę".

Pagrindinei iškilmės kalbai pranešėja Aušra Karkienė pa-kvietė inž. V. Kamantą, atvyku-sį iš Čikagos. Jis anglų ir lietu-vių kalbomis ryškino laisvės ge-žą, glūdinčią visų širdyse, sie-jo su dabarties įvykiais laisva-jame pasaulyje bei pavergtėje Lietuvoje ir skatino tęsti suak-tytvėjusią kovą už Lietuvos lais-vę.

Gen. konsulas dr. J. Žmuid-zinas pasveikino anglų kalba vi-sus susirinkusius svečius ir pla-tesnėje kalboje priminė Lietu-vos Statutą, Vilniaus un-to pra-eitį ir Donelaičio sukaktį.

Su tautiniais šokiais ir dainoi-mis scenoje pasirodė "Gintaro" ansamblis, vadovaujamas R. Karasiejienės (dainos grupės vad. G. Paulionienė). Jis pasiro-dė meistriškai su gerai paruoš-tais ir labai gyvai atliktais šo-kiais. Dainos grupė taip pat pa-sirodė su naujai paruoštomis dainomis, kurios, lydimos pen-kių muzikantų, skambėjo pa-gaunanciai.

Tarus sveikinimo žodį KLB pirm. J. R. Simanavičiui, sceno-je pasirodė svečiai — valdžios atstovai ir kiti pareigūnai: Mis-sissaugos burmistrė H. McCall-ion, Kanados min. pirm. įgalio-tas parlamento atstovas Blen-

carn, opozicijos vado P. E. Tru-deau įgaliota senatorė Neiman, Toronto miesto atstovas T. Rup-recht, Latvijos konsulas dr. Upenieks, Estijos konsulas Heinsoo. Iš visų kalbų savo tu-riningumu išsiskyrė T. Ruprech-tas ir Heinsoo. Pirmasis pareiškė esąs griežtos linijos šalinin-kas, smerkęs Kanados ir JAV teikiama bilijoninę paramą Sov. Sąjungai. "Jūs, minėdami savo Vasario 16-ją, mokote kanadie-čius branginti laisvę, kurios ver-tės jie dar neįaučia" — kalbėjo Toronto miesto atstovas. Estų konsulas Heinsoo priminė Balti-jos valstybes kaip pirmąsias so-vietų agresijos aukas, kurios te-bėra sovietų nuguose jau 40 me-tų. Dėl jų tuomet vakariečiai ne-sijaudino, bet kai sovietai palie-tė Afganistaną ir prisiartinio prie vakariečių kraujo — naf-tos šaltinių, sujudo ir jie. Ilgas atolydis pasibaigė per vieną naktį.

Raštu sveikino Ontario prem-jeras W. Davis ir gen JAV kon-sulas F. Smith, jn., savo vyriau-sybės vardu.

Programos pabaigoje pasiro-dė "Aro" choras su keturiomis patriotinėmis dainomis, kurios skambėjo kariškai, vyriškai, nors netrukio ir subtilių, lyriškų momentų.

Visa programa truko tikrai 2 valandas ir 15 minučių. Sugie-doję Lietuvos himną, gausūs dalyviai, kurių buvo per 900, su pakilia nuotaika skirstėsi į na-mus. DI.

Aukos Vasario 16 proga To-ronte buvo renkamos Tautos Fondui, Kanados Lietuvių Ben-druomenei (krašto valdybos po-litinei veiklai) ir apylinkės val-dybai (minėjimo išlaidoms). Tautos Fondui surinkta: evan-gelikų parapijoje — \$235, L. Namuose — \$426, Lietuvos Kankinių parapijoje — \$1024.00, Anapilio salėje — \$3416.00, Priskėlimo parapijo-je — \$3874.00; iš viso — \$8975.00 (1979 m. — \$8421). KLB krašto valdybai suaukota — \$1297.06, apylinkės valdybai — \$952.00.

Komplikuojasi kelionės

(Atkelta iš 6-to psl.)

vingiai galės tik sekti nuosta-tus iš augščiau. Vadinasi, atei-nantis pavasaris ta prasme ne-bus nei šiltas, nei per daug sau-lėtas.

Jei dar laikas tikėjosi, kad penkiadienės viešnagės dar šių metų antroji pusė (tuoj po olim-piados) bus prailgintos bent de-šimčiai dienų, turės nusivilti. Nebent atsitiktų taip, kad vaka-riečių turistų srautui visai su-mažėjus ar sustojus, tebtų ga-lima juos prisivilioti, bent lai-kinai pratešiant buvimo laiką iki 10 ar 14 dienų. Tačiau tai tik prielaidos. Šiandien grei-čiausiai atsakymo į jas dar ne-turi nei Maskva nei Vilnius.

• NAUJAM prenumeratoriui "Tė-viškės Žiburiai" — tik \$10 metams. Reguliari prenumerata — \$14.

Visais kelionių
reikalais kreiptis:

V. BAČĖNAS
A. KARKIENĖ

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės Žiburiai • 1980. II. 21 — Nr. 8 (1567) • psl. 9

SKAITYTOJAI PASISAKO

"AMERIKOS BALSAS"

"T2" A. Vaisiūnienė pranešė įdo-mią naujieną, kad jie, Venecueloje gyvendami, žinia apie Kolumbijoje gyvenusio dailininko Juozo Penčylos mirtį sužinojo per "Amerikos Balsą". Tai žinia, kad JAV išdo pi-nigais išlaikomas radijas girdimas ne tik Lietuvoje, JAV ar Kanadoje, bet ir P. Amerikoje. Tą žinia apie dail. J. Penčylos mirtį ir aš girdė-jau Bet sekantis autorės rašinio sa-kynys "AB" lyg ir nužemina. Ten teigiama, kad "ta pati stotis 1979 m. gruodžio 23 d. pasveikino dail. J. Penčylą 71 m. amžiaus proga". At-rodytu, kad "AB" lietuviškos laidos skambėtų kaip kokia šeimininė vie-tinė programa

Jau daug metų klausausi "AB" lietuviškų laidų ir žinau, kaip ten žinios atsišojamos, kaip pateikiami tik patys svarbieji faktai. Šeimyni-nėms šventėms, mažiau žinomų as-menų jubilėjams ar fantastams ten vietos tikrai nėra. Neseniai "T2" vienas tautietis iš Kalifornijos rašė, kad per "AB" kalbėjės Lietuvos sie-nų klausimu Alg. Gustaitis. Bent aš, nuolatos "AB" lietuviškų laidų klaus-damas, tokio pokalbio negirdėjau. Mano žiniomis, jei kuris asmuo, ap-silankęs Vašingtone ir užėjęs į "AB" lietuvių tarnybą, pasiprašo įrašyti pasikalbėjimą, dar nereikia, kad jis ir bus perduotas radijo bangomis į Lietuvą. Girdėjau, kad nemažai įkal-bėtų juostų dedama į archyvą.

Klausiausi "AB" perduoto repo-rtažo iš "T2" 30 m. sukakties šventės, girdėjau pokalbius su "T2" redaktoriu kun. Pr. Gaida, rašytoju J. Kra-likausku, Lietuvos Kankinių parap-jos klebonu kun. P. Azubaliu, eile Toronto bei Montrealio kultūrinin-

kų, bet iki šiol negirdėjau nieko pvz. apie Alg. Gustaitį.

Matyt, JAV valdžios išlaikomame radijuje neperdaug laiko lieka in-formacijoms iš lietuvių gyvenimo. Bet kiek laiko lieka, jis naudojamas ne šeimyniniams reikalams, o pa-čiai svarbiausiai informacijai.

"AB" klausytojas

TEVIŠKĖ PRISIMENANT

Siunčiu gražiausius sveikinimus ir linkėjimus "Tėviškės Žiburių" 30-ties metų išstvermingo gyvavimo proga. Ir vardą parinkot taip gražų ir pras-mingą — "Tėviškės Žiburiai". Tegu jie nušviečia viso pasaulio lietuvių tremties kelius į tikrąsias mūsų tė-viškes...

Manoji tėviškė — numylėti Anykščiai,
Kur prabėgo manoji vaikystė,
Mokslo dienos — kaip sapnas gražus.
Ten, Šventosios pakrantėj,
Liko aidas tų dienų nuostabus...
...Tu palauk, Tėviškėle, sugrįšiu,
Bet... šiandien — negaliu...
E. Karosienė,
Edmonton, Alta.

Vancouver, B.C.

(Atkelta iš 4-to psl.)

Jan Van Bruchemas šiandieną fi-nansiškai nepriklausomas.

Būdamas ateivis, mano, kad radi-jo programos įvairiomis kalbomis yra svarbus kelias perteikti žinias nau-jiems kanadiečiams bei juos sustin-ti naujame krašte. Can. Scene.
Paruošė J. Str.

• Vaikams reikia mažiau kritikos, daugiau pavyzdžių (Joubert).

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

W. G. DRESHER

REAL ESTATE
REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

FIVE STAR TRAVEL

3830 B BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONT.
Telefonas 233-5871

Kelionės grupėms ir paskiriems asmenims į visus pasaulio
kraštus (ir Lietuvą). Teirautis nuo 11 v.r. iki 7 v.v.
E. CEELEN — I. DRESERIENĖ

INSURANCE

- * Namų — Gyvybės
- * Automobilių
- * Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių
reikalais kreiptis:

V. BAČĖNAS
A. KARKIENĖ

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

— Toronto katalikų arkivyskupija vykdo svarbią rinkliavą "ShareLife" įvairioms savo labdaros įstaigoms. Teritorinėse parapijose ši rinkliava daroma lankant namus. Norint šią rinkliavą praveisti tik šventovėje reikia gauti specialų leidimą.

— Vasario 16 pamaldose išpūdin-gai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus. Jose dalyvavo ir gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas su Ponia. Dėkojame visiems talkininkams, pagelbėjusiems paruošti Anapilio salę, kuri nemokamai buvo duota minėjimui.

— Pelenų Dienos pamaldos — vasario 20, trečiadienį, 7.30 v. vakaro.

— Bilietai į P. Amerikos lietuvių jaunimo koncertą platinami sekmadieniais po 11 v. pamaldų parapijos salėje.

— A. A. Julius Masionis, 83 m., palaidotas vasario 19 d. iš šios parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse.

— Šventovės statyboms skoloms mokėti aukėjo \$1000 E. Dranseikienė, \$500 Pr. Dranseika, \$150 M. Valaitis (prisiminimui savo žmonos Valentinės).

— Pamaldos: šį šeštadienį, 8 v.r., už a.a. Danutę Jonaitytę, 11 v. metinės už a.a. Emiliją Azubaliene; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Vytautą Senkevičių, 11 v. metinės už a.a. Zigmą Laurinavičių.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Vasario 19, antradienį, 7 v. v., Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos tradicinis šiuipyns Prisikėlimo parapijos salėje.

— Naujosios tarybos įvedimas —

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 16 atšvęsta iškilmingomis Mišiomis, per kurias giedojo par choras, sol. Justina Sriubiskienė ir sol. V. Verikaitis. Pamaldose dalyvavo PLB pirm. inž. V. Kaman-tas, kūrėjai-savanoriai, kat. moterų dr. ja, ateitininkai ir skautai su vėliavomis. Prie paminklinės lentos žuvusiems už Lietuvos laisvę padėta gėlių ir sugiedotas Lietuvos himnas.

— Tikinčiosios Lietuvos Diena — kovo 2, sekmadienį. Per visas Mišias bus rinkliava religinei Lietu-vo šalpai. Įprasta rinkliava skoloms mokėti nukeliama į antrą mėnesio sekmadienį.

— Pelenų Diena — šį trečiadienį. Gavėnios metu penktadieniais einami kryžiaus keliai 7 v. v. Po jų — Mišios 7.30.

— Parapijos susirinkimas — kovo 16 d. po 11.30 v. Mišių Parodų salėje.

— Rekolekcijos prasidės kovo mėn. 17 d. Ves kun. F. Jucevičius.

— "ShareLife" vyskupijos metinis vėjus jau pradėtas. Bus trys rinkliavos: kovo 23 d., kitos bus balandžio ir gegužės mėn.

— Metinė parapijos vakarienė — kovo 23 d. Bilietai jau platinami. Nauju pianinu koncertą duos A. Kuprevičius, antrą programos dalį atliks Toronto vyrų choras "Aras".

— Parapijos stovykla "Aušra", i kurią priimami visi lietuviai vaikai, bus liepos 5 — 19 d. d., ateitininkų liepos 20 — rugpjūčio 2 d. d., Klevelando skautų — rugpjūčio 3 — 16 d. d., LN vyrų rugpjūčio 16 — 31 d. d.

— Vietnamo pabėgėliųams aukėjo: P. Salna Co. Ltd. \$500, J. O. Inčūros \$50, M. B. Norikai \$50, Gyv. Ro-

iš Wellando, Ont., Aldona ir Alfonso Balčiūnai iš Winnipeg.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkines atklodes (kaldras) ir pagalves betkokio dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

JIESKOME europiečiams pirkėjams apartamentų, komercinių pastatų ir ūkių. Skambinkite arba rašykite Vaciu Ziziui (įstaigos tel. 416-233-3323, namų — 416-221-3305), c/o Frank Barauskas Ltd., Realtor 3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

KANADOJE GYVENANTIS vidutinio amžiaus pasiturintis, bevaikis našlys vedėjų tikslu ieško apie 45 metų amžiaus rimtos, gero būdo, malonios gyvenimo draugės. Laiką su trumpa autobiografija ir dabar darytą nuotrauką siųsti "T. Žiburių" adresu, aiškiai pažymint "Antanui". Atsakysiu į kiekvieną laišką.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvų Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, paren-gimai namuose ir įstaigose. Skam-binti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti į

Toronto vyrų choro "ARAS" KONCERTA

Kovo 2, sekmadienį, 6 valandą vakaro,

Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje

PROGRAMOJE: vyrų choras "Aras", sol. V. Verikaitis ir sol. R. Strimačio duetai.

Akompanuoja muz. Stasys Gailevičius

Įėjimas — \$4.00. Bilietai gaunami pas choristus, L. Namuose ir visose parapijose sekmadieniais.

Choro valdyba

VISUS LIETUVIUS MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO KONCERTE

PROGRAMA ATLIKS: Argentinos lietuvių dainos vienetas "Žibutės" ir Urugvajaus tautinių šokių grupė "Ąžuolynas" — iš viso 39 asmenys

Įėjimas — \$4.00, \$5.00, \$6.00, \$7.00. Bilietai gaunami: kasdien nuo 10 v.r. — 6 v.v. Lietuvių Informacijos Būstinėje (1613 Bloor St. W., V. Dauginio įstaigos patalpose); tel. (416) 534-1444; sekmadieniais — Lietuvių Namuose pietų metu ir parapijose pamaldų valandomis. Visos vietos rezervuojamos iš anksto.

kovo 8, šeštadienį, 7.30 v.v., Toronto Central Technical mokyklos auditorijoje (Bathurst-Harbord gatvių sankryžoje)

HAMILTONE P. Amerikos lietuvių jaunimo KONCERTAS — kovo 9, sekmadienį, 3 v.p.p., SCOTT PARK MOKYKLOS AUDITORIJOJ.

Visus iš toli ir arti kviečia dalyvauti — KLB KRAŠTO VALDYBA

Tikinčiosios Lietuvos Diena

Tradicinė Tikinčiosios Lietuvos Diena bus kovo 2, sekmadienį, kartu su šv. Kazimiero švente. Tą dieną visose Kanados lietuvių katalikų šventovėse bus laikomos specialios pamaldos už persekiojamus Lietuvos tikinčiuosius ir renkamos aukos jų šalpai. JAV-se veikia vyskupo V. Brizgio vadovaujama organizacija — Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kuri rūpinasi pagalba Lietuvos tikintiesiems. Kanadoje surinktos aukos yra persiunčiamos tai organizacijai.

Tikinčiosios Lietuvos Dienos proga KLB Centras, vadovaujamas Vyt. Biretos, išsiuntinėjo laiškus Kanados vyskupams, prašydamas juos paraginti savo ganomuosius kovo 2 d. jungtis į bendrą maldą už Lietuvą.

Visi lietuviai kviečiami kovo 2 d. dalyvauti pamaldose už savo Tėvynę ir aukomis prisidėti prie pagalbos jos tikintiesiems.

Toronto Lietuvių Senjorų Organizacijos valdyba 1980 m. vasario 24 d., 1 v.p.p., Lietuvių Namuose, Mortos menėje, šaukia metinį susirinkimą. Jame bus padaryti valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, išrinkta valdyba ir revizijos komisija, svarstomas statusas, aptariami ir kiti reikalai. Kviečiami nariai gausiai dalyvauti.

Dail. Jurgio Juodžio, gyvenančio Floridoje, paveikslų paroda bus š.m. balandžio 12-13 d.d. Lietuvių Namuose. Rengia — LN Moterų Būrelis.

Metinis "Tėviškės Žiburių" spaudos balius bus balandžio 12, Atvelyko šeštadienį, Anapilio salėje. Numatyta naujo pobūdžio programa. Ta proga bus ir stambių laimikių loterija. Bilietai jau išsiuntinėti. Skaitytojai kviečiami ja pasinaudoti ir tuo paremti naujų spaustuvės mašinų įsigijimą.

"Toronto Star" 1980. II. 15 skaitytųjų laišku puslapyje įdėjo keturių skilčių nuotrauką iš pavergtų tautų demonstracijos Toronte ir Laisvės Kovotojų laišką, kuriame nežinoma autorė pataria komunistams, trukdžiusiems pavergtųjų tautų demonstraciją, išvažiuoti į Sov. Sąjungą ir ten apsigyventi. Esą tegu jie atsisko savo automobilių, žemėnės aprangos, batų, visų kitų patogumų ir važiuoja Sov. Sąjungon, kur visko trūksta. Pati autorė tuos trūkumus mačiusi Lietuvoje. Nuvykę į Sov. Sąjungą pamatys, kad ten jų idėjomis niekas nesidomi.

"PABALTIO TRAGEDIJA"

naujas PETRO BERNOTO paruoštas filmas apie tragiškus Baltijos tautų pergyvenimus sovietų ir vokiečių okupacijoje II D. karo metu bus rodomas

didžiojoje Toronto LIETUVIŲ NAMŲ salėje vasario 24, sekmadienį, 3 v.p.p.,

Šis filmas apima įvykius Pabaltijo kraštuose, pradedant 1940 m. sovietų okupacija. Jame taip pat bus rodomi 1941 m. karo veiksmai Pabaltijyje, sovietų grįžimas 1944 m., baltiečių pasitraukimas į Vakarų 1944 metų rudenį ir scenos iš lietuvių, latvių bei estų pokario gyvenimo Vokietijos lageriuose. Filmas sudarytas iš vokiečių, latvių ir kitų filminių kronikų, rastų archyvuose ir mažai kam matytų. Priedo bus rodomas filmas apie Klaipėdos atvadavimą (1923 m.), sudarytas iš to laiko kronikų.

Rengėjas — PETRAS BERNOTAS

Toronto Lietuvių Namų Jaunimo Būrelis kviečia į

kazino vakarą

kovo 1, šeštadienį, Lietuvių Namuose

(trečiame augšte). Veiks įvairūs kazino žaidimai, baras, gros muzika. Įėjimas — \$2.00 (jaunesniems kaip 19 metų negalima dalyvauti).

SLIDINĖJIMO SAVAITGALĮ

kovo 7-9 d.d., Mansfield Forest Club, Mansfield, Ontario

PROGRAMOJE

PENKTADIENI: SUSIPAŽINIMO VAKARAS prie vyno ir sūrio

ŠEŠTADIENI: lygumų ir kalnų slidinėjimas, kalnų slidinėjimo rungtynės, šokiai

Kaina — \$25 asmeniui, įskaitant duje pusryčius, vieną vakarienę, nakvynę (atsivežkite miegmaišius), programą, ir nuolaidas slidinėjimo bilietams. Registracijos mokestis (\$10) yra būtinas iki vasario 24 d. Prašome siųsti šiais adresais:

Martynas Yčas,
25 Traymore Cr.,
Toronto, Ont. M6S 4K4
(1-416-766-7300)

Ramona Grigaliūnaitė,
6 Crown Crt.,
Toronto, Ont. M8Z 4V4
(1-416-259-5770)

Vietos ribotos!!!

Vasaros darbais jaunimui Ontario provincijoje rūpinasi provincinė vyriausybė. Jos planas "Experience 80", vykdomas Ontario jaunimo sekretariato ir atitinkamų ministerijų, numato 10,450 vasaros darbų. Šis planas drauge su jaunimo įdarbinimo planu (Ontario Youth Employment Program) numato šiais

metais parūpinti iš viso 60.000 darbų valdinėje ir privatinėje srityje. Šiuo reikalu yra atspausdinta informacinė knygelė. Smulkesnių informacijų teirautis: Miss Cindy Greeniaus, Ontario Youth Secretariat, 700 Bay Street, 2nd Floor, Toronto, Ont. M5G 1Z6. Tel. (416) 956-3540.

MONTREALQUE

Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 17 d. Abiejose lietuvių šventovėse atlaikytos iškilmingos pamaldos, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis. Pagrindinė iškilnė buvo surengta Verduno katalikų mokyklos salėje. Pagrindinę kalbą pasakė dr. L. Kriauciūnas iš Čikagos. Plačiau — kitame "TŽ" nr.

Kvebeko mokytojų streiko metu šeštadienį lietuvių mokykla naujosios AV parapijos sale ir kitomis patalpomis. Mokiniai Vasario 16 minėję šeštadienį minėtosiose patalpose.

Sv. Onos Draugijos susirinkimas įvyks vasario 24, sekmadienį, po pamaldų seselių namuose.

Sesuo Teresė ruošia vaikus pirmajai Komunijai, kuri bus gegužės 4 d. Jei kas dar nėra įsirašęs, teskambina telefonu 766-9397.

Zvejų-Medžiotojų Klubas "Nida" suruošė sezono užbaigos vakarą vasario 16, šeštadienį, AV par. salėje. Meninę programą atliko AV par. vyrų oktetas.

Vestuvės. Ruošiasi tuoktis: Petras A. J. Vaupšas ir Virginija Bunytė; Martynas Kringelis ir Albina Kalauskienė (vestuvės numatytos šią vasarą).

Kun. J. Kubilius, SJ, atostogauja JAV-se. Grįž po Velykų.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6%	Asmenines 15%
Taupomasis s-tas 12%	Nekilm. turto 14.5%
Pensijų planas 12.25%	Čekių kredito 16.5%
Term. ind. 1 m. 11.75%	Investicines nuo 15.5%
Trumpal. term ind. iki 13%	

Duoda nemokamą gyvybės draudg. Nemokama gyvybės drauda iki iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas PRANEŠA,

kad metinis narių susirinkimas įvyks š.m. kovo mėn. 2 d., sekmadienį, 3.30 v. p. p., parapijos salėje, 1021 College St., Toronto, Ontario. Narių registracija prasidės 3 v.p.p.

Ta pačia proga primename, kad norint gauti atleidimą nuo 1979 m. pajamų mokesčių už įnašus į pensijų sąskaitas, juos reikia įnešti iki š.m. vasario mėn. 29 d. Už šią sąskaitą nuo š.m. kovo mėn. 1 d. bus mokama 12%. Palikanos užskaitomos už kiekvieną išlaikytą dieną ir prirašomos du kartus į metus — birželio 30 ir gruodžio 31 d.d. Tai ne tik geras būdas susitaupyti ateičiai, bet kartu ir sumažinti pajamų mokesčių valdžiai už 1979 metus. Neturint laisvų pinigų arba jų trūkstant, galima tuoj pat mūsų kooperatyve jų pasiskolinti ir padaryti įnašą į šią sąskaitą. Daugelyje atvejų visa tai sutvarkyti galima dar tą pačią dieną. Užsikite ir pasiteiraukite. VALDYBA

Ontario premjeras William G. Davis savo provincijos vyriausybės ir ontariečių vardu pareiškė laišką gen. Lietuvos konsului dr. J. Žmuidzinui nuosirdžius sveikinimus bei linkėjimus Vasario 16 šventės proga.

Kaukių vakarą Užgavėnių proga vasario 9 d. Toronto Liet. Namuose surengė visuomeninės veiklos komitetas. Dalyvavo apie 400 žiūrovų ir 100 programos atlikėjų. Meninę programą atliko dainos sambūris "Volungė", vyrų choras "Aras", "Gintaro" šokėjai ir dainininkės, LN Moterų Būrelio dainininkės "Antroji jaunystė". Labai originaliai pasirodė "Aras", kurio choristai buvo apsirengę jūros piratų drabužiais, o dirigentas V. Verikaitis — viduramžių kapitonu. Jie ne tik išpūdinę dainavę, bet ir vaidino. Kaukių buvo apie 50. Vertintojų komisija paskyrė premijas už maskaradinę aprangą: \$100 Paukščiui (J. Sakevičiūtei iš Hamiltono), \$75 Vikingui (V. Bubeliui), \$50 Vilkiui (A. Našlėnaiti). Šokiams grojo "Good Time Boys" orkestras. Maistu visus aprūpino J. Bubulienė.

Originalią Užgavėnių popietę Toronto Lietuvių Namuose vasario 9, šeštadienį, suruošė visuomeninės veiklos komitetas. Dalyvavo apie 300 tautiečių, kurie gerėjosi įrengtais paviljonais — "Gintaro", šeštadieninės mokyklos, filatelistų dr. J. J. pensininkų klubo, skautų, LN Moterų Būrelio ir LN Vyrų Bū-

relio. Daugiausia lankytojų dėmesio susilaukė vyrų būrelio paviljonas, kurio centre matėsi midaus statinė, kurią aptarnavo senovės kario aprangą pasiūšęs V. Bubelis. Meninėje programoje pasirodė vaikų dainininkai, vad. sesers Paulės, jaunieji gintariečiai ir Maironio mokyklos mokiniai.

Ontario parlamento opozicijos ir liberalų partijos vad. Stuart Smith ėmėsi iniciatyvos pakeisti testamentų įstatymą, kuriuo dažnai pasinaudoja Sov. Sąjunga, kai miršta kanadietis, turintis giminių Sov. Sąjungoje arba jos okupuotose kraštuose. Numatyti yra du atvejai: 1. kai miršta kanadietis, nepalikęs testamentu, 2. kai kanadietis užrašo savo testamentu tam tikrą palikimą savo giminei. Pirmuoju atveju norima pakeisti įstatymą ta prasme, kad mirusio kanadiečio giminės neturėtų teisės reikalauti mirusiojo palikimo. Antruoju atveju norima įgalinti testamentu autorių palikti savo turtą giminei Sov. Sąjungos valdomose žemėse pinigais arba daiktais (siuntiniais) ir kad tuo atveju Kanados teismai vydytų palikėjo valią, o ne gavėjo. Šiuo metu sovietiniai advokatai laimi bylas teismuose, pasinaudodami esamu įstatymu. Tuo būdu kasmet apie 12-14 milijonų dolerių patenka į sovietinės valdžios rankas ir tik dalis jų sumų pasiekia mirusių kanadiečių giminės.